

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1958 — Nr. 11

Fiskeriinspektørenes virksomhet 1957

Utgitt av
Fiskeridirektøren

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen
1958

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1958 — Nr. 11

Fiskeriinspektørenes virksomhet 1957

Utgitt av
Fiskeridirektøren

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen
1958

INNHold

Beretninger fra fiskeriinspektøren i Finnmark, R. Skotnes.	5
Beretninger fra fiskeriinspektøren i Troms, Bjørn Berg.	24
Beretninger fra fiskeriinspektøren i Nordland, Nils Gjerde.	44
Beretninger fra fiskeriinspektøren i Møre og Trøndelag, Aksel Næss	57
Beretninger fra fiskeriinspektøren for Vestlandet, ved fungerende fiskeriinspektør Ola Haaland	69
Beretninger fra fiskeriinspektøren på Skagerak- kysten, L. E. Buvik	81

Beretninger fra fiskeriinspektøren i Finnmark

R. Skotnes.

1. kvartal 1957.

Værforholdene. Man kan vel si at værforholdene hele 1. kvartal har vært urolige. Særlig har fisket vært hindret i ukene som endte 19. januar, 2. februar, 16. februar, 23. februar og 23. mars—57. Derimot har temperaturforholdene på land stort sett vært forholdsvis høye etter årstiden å dømme.

Vårfiskeoppsynet. Dette ble satt den 25. mars 1957, med fylkesmannen som oppsynssjef, etter samme retningslinjer som tidligere.

Deltakelsen i vinterfisket.

	<i>Båter</i>	<i>Mann</i>	<i>1. kvart. 1956.</i>
Gjennomsnittlig: januar	152	734	(280 og 1.420)
—»— februar	370	1.588	(386 og 1.856)
—»— mars	478	1.720	(510 og 2.190)

Loddefisket har hatt et noe uvanlig forløp dette år, som antas å skyldes temperaturen i sjøen. I radio og presse ble det allerede medio februar meldt om loddeforekomster både på Murmannskysten og ellers fra trålere langs bankene vestover og helt nede på grunnere vann ved Vesterålen. Det var ikke sjelden at lodden fantes i torskemaven som ble fanget både utenfor Øst- og Vestfinnmark. De første loddeforekomster ble først brakt inn til Vadsø omkring 14. mars og fangstene var ikke særlig store. Således hadde sildoljefabrikken i Vadsø til oppsynet ble satt 25. mars bare tatt imot ca. 426 hl lodde. Samtidig ble der tatt større loddefangster på Tana og vestover, slik at sildoljefabrikken i Storbukt ved Honningsvåg til oppsynet ble satt, hadde tatt imot ca. 12.000 hl. Derimot har ikke sildoljefabrikken i Øksfjord tatt imot lodde inntil oppsynet ble satt. Etter 25. mars kom loddefisket godt i gang. Det kan i denne forbindelse nevnes at 4 à 5 loddefartøyer er sunket på Østhavet i dette kvartal.

Selve fisket. På grunn av urolige værforhold og liten deltakelse iallfall i januar og februar, er det totale fiskekvantum under vinter-

fiske bare 10. 994.715 kg mot samme tidsrom foregående år 19.324.545 kg. Den store svikt ca. 43,2 % i dette kvartal skyldes selvsagt de dårlige værforhold og liten deltakelse, men jeg tror heller ikke at det har vært noen særlig fisketyngde utenfor kysten av Finnmark.

Breivikfjorden. I forannevnte fiskekvantum rangerer Breivikfjorden og det øvrige herred med 2.039.564 kg mot samme tidsrom i 1956 med 3.536.464 kg. Deltakelsen i fisket har dog vært noe mindre enn i samme tidsbolk forrige år.

Anvendelsen. Av torsken er 25,9 % hengt, 56,3 % saltet, 11,4 % iset, 6,1 % filetert og 0,3 % til annen anvendelse.

Av hysen er 15,2 % hengt, 0,5 % saltet, 70,1 % iset, 13,6 % filetert og annen anvendelse 0,6 %.

Av seien er 68,7 % hengt, 10,2 % saltet, 4,6 % iset og 16,5 % filetert og annen anvendelse 0,6 %.

Filetering. Av samtlige sorter fisk er filetert ca. 980,6 tonn i dette kvartal.

Trålfiske. Deltakelsen i dette fiske er noe større enn tidligere år på samme tid. Selvsagt har det særlig i slutten av kvartalet vært en større deltakelse i fiske ved Bjørnøya, men deltakelsen fra dette distrikt rangerer med et mindre tall. Som kjent deltar det fiskere fra flere land, hvor Troms-fiskerne dominerer.

Sildefiske har også dette kvartal vært mislykket. En del mindre fangster er tatt i Porsangerfjorden og i Repparfjorden og ellers i de andre mindre fjorder. Såvidt jeg har brakt i erfaring er det i dette kvartal fanget vel 55.000 hl, hvorav 60 hl feitsild, til en førstehåndsverdi av kr. 536.752. Dette gir lite til amortisering av et kostbart bruk, og enda mindre til å leve av.

Omsetningen av ferdigprodusert fisk.

a. *Tørrfisk.* Omsetningen av frosk fortsatte også i dette kvartal til relativt gode priser. Den fisk som henges om vinteren er som regel småfallen og har lett for å tørke, såfremt temperaturen ikke er altfor lav. Imidlertid anføres det nå i kringkasting og presse, at selv Afrika-markedet bare er interessert i tørrfisk som er fanget og produsert i Lofoten. Det fryktes for at når høsten kommer, vil det igjen bli avsetningsvansker for råfisken. Desverre har man i dette distrikt bare 3 firmaer som har anskaffet seg kunstig tørkeanlegg for fisk.

b. *Saltfisken.* Utover i februar måned ble den vesentlige del av saltfisken solgt til omkring kr. 30 og kr. 31 pr. vekt fob. Senere er prisen gått ned til kr. 28,50 og for særlig pene partier opptil kr. 30 pr. vekt fob.

c. *Frossen filet.* Etter det som er opplyst skal der ved utgangen av dette kvartal ligge betydelige reduserte beholdninger av alle varer. Salgssituasjonen særlig for fileten og tørrfisk skulle således være god. I denne forbindelse kan nevnes at der fra Båtsfjord, visstnok i slutten av kvartalet, ble skipet til Russland via Riga vel 75 tonn blåkveitefilet og ca. 2,2 tonn hysefilet. Prisen er imidlertid så lav, at det er grunn til å anta, at det ikke kan bli noen fortjeneste for produsentene. Imidlertid er det bra at et såvidt stort kvantum blåkveitefilet er solgt og annammet, da en slik vare neppe kan bli liggende på lager i lengre tid uten å ta skade.

d. *Tranen.* Denne gren av næringen synes å ha stabilisert seg. De oppnåelige priser er imidlertid ikke høye, men dog slik at de andelslag som driver rasjonelt og med godt teknisk utstyr får en mindre bonus pr. liter lever når året er omme.

Fiskeprisene. Såvidt vites er det i dette distrikt ikke blitt betalt høyere priser enn de som Norges Råfisklag har fastsatt som minstepriser.

Mudring av havnen i Kiberg. Som nevnt i min forrige kvartalsberetning, ble dette arbeide noe av en sensasjon. Som kjent har havneforholdene der lenge vært uholdbare, særlig etter at fiskerne gikk til anskaffelse av større fiskefarkoster. Det vakte derfor stor glede da det for vel et års tid siden ble satt i gang mudringsarbeide i Kiberg. Planen for mudringen var bl. a. å foreta mudring av selve havnen og foran kaiene. Arbeidet ble imidlertid ikke langvarig. Under arbeidet ble det nemlig tatt opp med grabben en antitankmine og man fryktet for at flere sprenglegemer kunne ligge skjult på havnen. Etter hva det fortelles er de militære myndigheter uenige om hvem som har plikt til å undersøke og eventuelt uskadeliggjøre mulige miner. Froskemenn har foretatt undersøkelser uten å finne noe. Lokalkjente fiskere kan påvise det område som muligens innebærer risiko og den fare som kanskje er til stede vil kunne elimineres ved sprengaksjoner. Havneforholdene på Kiberg må nå anses som dårligere enn tidligere, idet bunnkjettingen som båtene fortøyer i naturlig måtte fjernes før mudringen tok til. Heller ikke er den båken som sto ved innseilingen til havnen brakt på plass. Vanskelighetene kommer nok til å melde seg om ikke før enn når vinterstormene setter inn for alvor.

Kjøllefjord. I månedskifte januar/februar rev stormen ned ca. 15 meter av den ytterste del av moloen der. Meningen er imidlertid at moloen i nær framtid skal gjenoppbygges.

Rekefiske. I Varangerfjorden er det i dette kvartal oppfisket og omsatt ca. 30 tonn reker. To av fabrikkene i Vadsø har vært mottakere, mens den tredje ikke har hatt produksjon. Hvorledes rekefiske har

foregått i Vestfinnmark bl. a. utenfor Hasvik, har det ikke vært mulig å få brakt på det rene. Det er imidlertid lite trolig at der er fisket reker der, da fiskerne i dette tidsrom har vært opptatt med torskefiske på Breivikfjorden. Fiskerne som driver trålfiske etter torsk på bankene i N.N.O. av Vardø meddeler at der i fangstene forekommer massevis av store pene reker.

Vannverk. Også dette kvartal har det vært ført en nokså stor korrespondanse når det gjelder manglende dokumenter.

Helsestellet. De sykestuer og helsehus som er oppført etter krigen med statsstønad, har vært til stor hjelp for befolkningen i de områder hvor bygningene er plasert, og også for de tilreisende fiskere.

Opphalings slipper og mekaniske verksteder. Finansieringen av anlegget i Båtsfjord må nå anses for å være i orden, bortsett fra egenkapitalen på henimot kr. 30.000 som kommer i tillegg til den tidligere tegnede andelskapital. Der arbeides nå med liknende mindre anlegg i Berlevåg og Kjøllefjord. Når disse anlegg er fullført etter planene, skulle Østfinnmark til en viss grad være hjulpet.

Fiskefarkoster i Finnmark pr. 31/12—56 sammenholdt med 1940.

På grunnlag av merkeboken og senere innkomne innberetninger, har jeg utarbeidet følgende oversikt over fiskefarkoster og deres br.-drekthet pr. 31/12—56 oppsatt gruppevis etter størrelsen:

1940	621	under 25 fot.	31/12—56.	1.512	båter.	891	flere.
»	744	26—40	»	677	»	67	mindre.
»	165	41—60	»	225	»	60	flere.
»	15	over 60	»	36	»	21	flere.

tils. 1.545 båter — 12.180 br. tonn. 2.450 båter — 18.558 br. tonn.

Bruttotonnasjen er satt opp etter en ved Fiskeridirektoratet oppsatt tonnasetabell.

Twist om sløyning av fisk. Den i min forrige beretning nevnte twist med fiskerne i Vardø som løp ut den 20. desember 1956, er ennå ikke løst. Enkelte av båteierne har bøyet seg for sløyerjengens krav, og andre har med bistand av Arbeidskontoret skaffet seg sløyere. I overenskomsten som utgår er inntatt en bestemmelse om at fiskerne ikke er forpliktet til å nytte sløyerjengen, for så vidt de selv sløyer fisken. Dette har småbåtfiskerne nyttet seg av særlig i de tilfelle hvor utsiktene til en snarlig utror ikke var til stede. Ellers har arbeidsforholdene på kaiene gått normalt.

Naturislagrene. På foranledning herfra er lagrene såvidt en kjenner til også fylt for vinteren 1957.

Støtte av Naturskadefondet. Det er ganske mange søknader i dette kvartal som har vært sendt meg til uttalelse vedrørende tap av så vel registrerte som mindre uregistrerte båter, samt tap av fiskeredskaper, heri medregnet laksefisk-redskaper. Jeg er fremdeles av den mening at lokale assuranseforeninger i forbindelse med forsikring av fiskeredskaper som står i sjøen, ikke bør skrinlegges, men tas opp til fornyet behandling.

I dette kvartal har jeg hatt 7 reisedager.

2. kvartal 1957.

Værforholdene. Det dårlige været fortsatte på samme måte som i første kvartal. Enkelte perioder og dager var nokså slemme. Bl. a. kan nevnes at hurtigruteskipet «Lofoten» fra Vardø den 29. mars hadde en hård tørn over Østhavet, slik at flere passasjerer forlot skipet i Båtsfjord. Da båten kom til Honningsvåg, hadde den på strekningen fra Båtsfjord brukt 13 timer, mens det normalt gjør turen på 6–7 timer. Den 31. mars klarte ikke hurtigruten å gå inn til kaien i Vadsø, på grunn av storm. Såvidt vites er det bare andre gangen på lang tid at dette skjer. Post og passasjerer måtte fraktes med bil til Vardø. Nordgående hurtigrute måtte imidlertid sløyfe anløp av Vardø.

Ulykker. Føringsbåten «Førse» av Haugesund med ca. 7.400 hl lodde ble brukket ned utenfor Vardø den 30. mars som følge av at skottene sviktet. Mannskapet ble berget og ført inn til Vardø av R/S «Thomas Fearnlei».

Føringsbåten «Mylingen» unngikk såvidt forlis utenfor Vardø, da der oppsto maskinfeil ombord. En redningsskøyte kom til og slepte båten i havn.

Frakteskuta «Firmann» av Haugesund, med ca. 3.400 hl lodde sank i løpet av tre minutter utenfor Kiberg den 6. april. Mannskapet 7 mann, som hadde mistet alt ble berget av «Flukt II» av Grøtevær.

Skader på redskaper m. v. Findus-trålerne «Gargia» og «Rairo» ble påført en del skader på havnen i Hammerfest under uværet 31. mars. Det ble også påført skade på en kai der.

Den 23. og 24. mai blåste en veritabel snøstorm, slik at fjellovergangen over Hatter og Sennaland ble blokkert av snø.

Så sent som den 13. juni blåste der ned fiskehjeller i Båtsfjord for flere tusen kroner. Det var vindbyger med storms styrke.

Tungsjøen har ødelagt mange laksenøter og fortøyninger i Tanafjorden.

Lodde. Når det gjelder loddeføringen er det ved kontroll oppdaget mange svakheter. Der synes stort både mot skott- og lasteregler.

Det er derfor grunn til å anta at der blir en skjerpelse av bestemmelsene med hensyn til frakting av lodde.

Som nevnt i min forrige beretning, var det noe forunderlig ved loddens innsig denne sesong. Imidlertid kom loddefisket godt i gang i Varangerfjorden i de siste dager av mars og begynnelsen av april. Det ble da i alt tatt ca. 30 fangster fra 70 til 2.200 hl. Senere gikk lodden ned på dypere vann. Der deltok da om lag 150 loddebruk. Omkring 18. mars sto lodden meget tett i Varangerfjorden, hvor flere pene fangster ble tatt. Den 19. s. m. ble der tatt mange fangster i Lakse- og Tanafjorden, men fisket var hindret av dårlig vær. Den største fangsten var på 2.300 hl. Også for Honningsvåg ble det meldt om store fangster. Den 27. mars ble det meldt fra Tana, at der fra dette felt var innmeldt ca. 53.500 hl. Den 30. april da fangstene ble mindre, regnet fiskerne med at loddefisket snart ville ta slutt. Imidlertid ble der tatt noen mindre slumper nær land i Varangerfjorden, hvorav en del ble nyttet som agn med noenlunde bra resultat. Ifølge innhentede opplysninger, er det i alt i denne sesong fanget 621.721 hl lodde, til en førstehåndsverdi av 6.594.600 kroner.

Av dette kvantum har Vadsø Sildoljefabrikk produsert om lag 90.000 sekker mel, og ca. kr. 300.000 er utbetalt i lønninger. Den 14. juni var fabrikk ferdig med produksjonen, og om lag 40 mann måtte se seg om etter annet arbeid. Siden fabrikk startet i vår har der vært beskjeftiget opptil 110 mann, mens den gjennomsnittlige arbeidsstokk har vært 80—85 mann. Ca. 90.000 sekker mel skulle rundt regnet utgjøre vel 4 mill. kroner.

Torskefisket. Så mange bruksarter som det nå drives med, vil det føre for langt i en kort beretning å komme inn på de særegne forhold som har preget dette fiske. Det kan dog bl. a. nevnes, at fisket også dette kvartal har konsentrert seg om Østfinnmark, med stor deltakelse. Årets første vårfiskeuke — uken fra 25. til 31. mars — ga et temmelig magert resultat, nemlig ca. 1.300 tonn. Det dårlige resultat skyldes dårlig vær og liten deltakelse. Den neste uke var det noe mindre og fiskerne trodde at lodden hadde trukket fisken med seg ned på dypere vann eller rett og slett til havs. Der ble dog tatt en del garn- og juksefangster for Kiberg, Vardø, Båtsfjord og Berlevåg. I de 2 påfølgende uker var fisket stort sett værhindret, samtidig som fjordfisket særlig i Måsøy tok seg opp. I de øvrige vær ble overstått garn opptil 3 netter trukket, men med dårlig resultat. Ultimo april måned ble det igjen storfiske for Østfinnmark, idet det ble tatt garnfangster på opptil 8.000 kg og på jukse 1.500 kg på 2 snører. Trålerne gjorde også gode fangster. Samtidig ble der et godt juksafiske for Honningsvåg og garnfiske lengere vest.

Øst- og Vestfinnmark. Som vanlig under vårtorskefiske, ble det største oppfiskede kvantum brakt på land i Østfinnmark med hele 74,8 % av det totale kvantum. Vardø rangerer som nr. 1 med et oppfisket kvantum på 16.927 tonn.

Bjørnøyfisket. Det er meldt om at trålerne siden begynnelsen av mai måned har fisket meget godt ved Bjørnøya, og har fått full fangst etter bare 3—4 døgnns fiske. Det opplyses at fisken var stor og pen, men at den har stått på dypt vann, slik at det har vært vanskelig for småtrålerne å nå ned til fisken med sin redskaper. Alle fem Findus-trålerne som har driftet der, opplyses å være kommet inn til Hammerfest med så mye fisk, at en av trålerne har måttet dirigeres til Honningsvåg. Det fortelles også at en av Findus-trålerne har fått opp til 12 sekker fisk på ett hal, og dette må karakteriseres som meget godt. Medio mai måned ble det imidlertid meldt om et mer varierende fiske der.

Ellers blir det meddelt at flere lands trålerflåte drifter ved Bjørnøya. På grunn av trålernes hensiktsløse herjinger skal der ha forekommet et unaturlig stort redskapstap og skader på redskaper. Det skal nærmest være kaotiske forhold. Således blir det meddelt at norske småtrålere måtte avbryte fiske og gå til land for reparasjon og nyan-skaffelse. Et stort antall norske småhvalfangere skal også ha vært til stede på feltene der omkring.

Det er allerede forvoldt brukstap for store beløp som ingen deltaker kan være tjent med, og det er en tanke til overveielse om der ikke bør tas sikte på å få internasjonale bestemmelser bl. a. om å trekke trålredskapene i samme retning for å unngå å få dem over hverandre.

Gr. Jakobselv—Nordfargrunnen. Det er nærmest for intet å regne det som er fisket i området utenfor Gr. Jakobselv. Derimot har det vært en ganske stor ansamling av båter på og omkring Nordfargrunnen. På grunn av den knappe grenselinje og delvis tett tåke, er det noen av båtene som er kommet inn på russisk sjøområde og er blitt oppbrakt. De er blitt pent behandlet og de mulktene som er ilagt, er ikke særlig store. Fiskerne mener imidlertid at et seilende oppsyn og havdeling vil gi alle redskapsklasser en rimelig sjanse.

Overtredelse av trålerloven. Den russiske tråleren «Riga» som ble oppbrakt til Vardø for ulovlig fiske ved Kjølnes den 14. april ble i Vardø byrett dømt til å betale kr. 10.000 i bot, kr. 75.000 i inndragning og kr. 1.500 i saksomkostninger, tils. kr. 86.500. For øvrig ble opplyst at minst 27 utenlandske trålere drev fiske utenfor Makkaur. De hadde ødelagt fiskebruk til en verdi av ca. kr. 80.000. Det ble gjort henvendelse til Norges Råfisklag om hjelp til nye redskaper. Mandag den 13. mai ble meddelt at småtråleren «Termon» mistet hele trålen

som skyldtes en engelsk tråler. Den 11. mai mistet den norske stor-tråleren «Meløyfjord» hele trålen til en verdi av kr. 12.000, etter kollisjon med en utenlandsk tråler. Med den store ansamling av fiskefartøyer som under dette vårfiske har driftet utenfor Vardø, er det på det rene at der har vært et kolossalt brukstap. Det er derfor ikke unaturlig at fiskerne også i Vardø krever havdeling og et bedre vakt-hold på fiskefeltene.

Prisen på råfisken. Bortsett fra at saltfartøyene og oppkjøperne for føringsfisk har betalt fra 2 til 4 øre pr. kg i overpris, har de av Norges Råfisklag fastsatte minstepriser vært betalt. I begynnelsen av mai måned var det dog en alminnelig tendens til å betale en del overpriser.

Omsetningen på første hånd. Denne har i den overveiende del av kvartalet vært meget god. I slutten av kvartalet har det som vanlig vært en del vanskeligheter med å få omsatt fisken. Frykten for at det ikke skulle bli god tørk for den hjelhengte fisk har spilt en viss rolle. Likeledes har hensynet til arbeidernes ferie vært av en viss betydning.

Omsetningen av ferdigproduisert vare.

Tørrfisk. Etter at omsetningen av fosfisken i slutten av 1956 og i begynnelsen av 1957 er blitt omsatt til relativ gode priser, skulle lagrene av denne vare være rømmet. Hvorledes prisen vil komme til å ligge an for årets vårfiske, hvor den sithengte ennå henger på hjell, er det vanskelig å kunne si noe om. Tørkeforholdene har imidlertid vært bra, særlig etter 7. juli, da det satte inn med en kolossal varme. Av kunstige tørkeanlegg er det så vidt vites ikke bygget flere i Finnmark enn de 3 som tidligere er nevnt.

Saltfisken. De gode priser som i slutten av forrige kvartal og delvis også i begynnelsen av dette kvartal var betalt, nemlig opptil kr. 32 pr. vekt fob. har senere falt til en gjennomsnittspris av kr. 28,50 fob. Det er jo ingen høy pris, men det er grunn til å tro at det skulle gi tilvirkerne en mindre fortjeneste.

Tranen. Selv de produsenter med moderne damperier som har drevet på andelsbasis, kan neppe gi sine utøvere noen fortjeneste. Norges Råfisklag nektet nemlig å sette prisen på leveren ned med 10 øre pr. liter, slik som det ble gjort under vårtorskefiske 1956.

Frossen filet. Såvidt jeg har forstått er en større del av den lagrede filet allerede solgt. Man bør ta sikte på at filetproduksjonen blir en regulerende faktor i produksjonen av fisk, og at det særlig blir fet-fisken — som ikke kan nyttes på annen måte — som blir anvendt til dette formål.

Iset ferskfisk har også dette kvartal gått bra unna både på det utenlandske og innenlandske marked. Det er Storbritannia som er vår største avtaker. Derimot er det en stor svikt på det svenske marked.

Seisnurpenotfiske. Den første seisnurpenotfangst, vel 30.000 kg, ble tatt på Tana medio mai og brakt inn til Kjøllefjord. Siden har dette fiske fortsatt bl. a. på Sleppen, utenfor Kiberg og i Varangerfjorden. På sistnevnte sted har seien vært stor, og i enkelte fangster har den hatt en gjennomsnittsvekt på 8 kg sløyd.

Sildefisket. Dette har også sviktet i dette kvartal i Finnmark. På grunn av feilslått feit- og småsildfiske de senere år, har det oppstått mannskapsmangel. I dette kvartal er oppfisket bare 90.712 hl feit- og småsild til en førstehandsverdi av kr. 933.176.

Mudring av havnen i Kiberg. Som nevnt i min forrige beretning om denne sak, ble det i slutten av dette kvartal foretatt undersøkelser av froskemenn om der ennå var flere miner igjen. Under dette arbeid, som varte en ukes tid, ble det funnet en mine. Froskemennene forutsatte da at det ikke var flere miner igjen. Imidlertid er mudringen, når dette skrives ennå ikke kommet i gang. Årsaken hertil skal være at det skal forsøkes tilveiebrakt et større og mer hensiktsmessig mudringsapparat. Heller ikke er den båken ved innseilingen til havna — som mudringsapparatet rev vekk — oppsatt igjen. Som følge herav er det flere bl. a. fiskefartøyer som har gått seg opp på dette langgrunte «snag» og som er blitt påført mer og mindre skader. Da flere av fartøyene er assurert i «Nordkyn», har det blitt en følelig økonomisk påkjenning for denne assuranseforening.

Kjøllefjord molo. Som nevnt i forrige beretning rev N.V. stormen ved månedskifte januar/februar ned ca. 15 meter av den ytterste del av moloen. Reparasjonen og utbyggingen av moloen ble påbegynt av Statens Havnevesen omkring 1. juni d. å. og er nå fullført.

Slipper med verksteder. I tillegg til slippen m. v. i Båtsfjord, som på det nærmeste er finansiert, er det nå planer om å bygge mindre slipper med verksteder i Berlevåg og Kjøllefjord. For sistnevnte sted er det for en tid tilbake sendt ut innbydelse til andelstegning så vel til nærmestliggende kommuner som til båteiere og andre. Lebesby kommune har tegnet seg for kr. 50.000, Fi-No-Tro for kr. 5.000 og assuranseforeningen Nordkyn for kr. 3.000.

Agn. Som vanlig har det vært nyttet frossen agnsild sydfra, som det har vært rikelig av. I begynnelsen av juni måned ble det imidlertid en svikt i tilførslene, slik at der oppsto agnmangel. Linefiske som da var enerådende, ble da hemmet i driften. Båtsfjord og Vardø fikk dog en kort tid tilførsler av fersk agnsild fra Varangerfjorden.

Vardø havn. Jeg vil også nevne at det under dette fiske nærmest

har vært kaotiske forhold på havnen i Vardø. Båtene har til sine tider ligget så tett at folk nesten har kunnet spasere tørrskodd fra den ene siden til den andre siden av havna. En del av båtene praktiserer den uskikken å bli liggende ved kaiene etter at fangsten er losset. Dette har resultert i at andre båter har måttet ligge med fangsten inne flere timer før de har kunnet slippe til.

Vannverk. Det foreligger nå søknad fra Alta Kommune om statsstøtte til 2. byggetrinn som omfatter et område fra Bukta til Amtmannsnes.

Støtte av Naturskadefondet. Også dette kvartal har det vært et større antall søknader om støtte, både til båter og bruk.

Velferdsarbeide blant fiskerne. Også under dette vårtorskefiske har det både i Båtsfjord og Vardø vært drevet velferdsarbeide av Norges Fiskarlag. Dette arbeide er meget populært blant fiskerne, og disse er Norges Fiskarlag meget takknemlig for dette tiltak. Foruten at fiskerne får kjøpe kaffe og kaker, får de anledning til å skrive eller telefonere hjem. Det er de praktiske tjenester som ytes fiskerne som antas å være det viktigste. Det kan videre være hjelp til anskaffelse av en maskindel, og hjelp til å få radio, ekkolodd eller lignende reparert. I leseværelset er lagt ut en del aviser, tidsskrifter, brosjyrer og faglitteratur.

Sløyerne i Vardø. Den i mine tidligere beretninger omtalte tvist mellom fiskerne og sløyergjengen i Vardø, må vel nå betraktes som avsluttet. På grunn av manglende samhold blant fiskerne, er forhandlingene mellom partene avsluttet uten resultat. Dermed har sløyergjengen fått sitt krav i gjennom.

Juksemaskin. I pressen har jeg sett at en vesteråling arbeider med en ny juksemaskin som har meget for seg. Kunne fiskerne komme så langt at de ad mekanisk veg kunne drive juksefiske, vil meget være vunnet. Over radioen ble det meldt fra en fisker som drev juksafiske utenfor Båtsfjord at «vi er helt av i armene av å trekke stor fin fisk», som der var store mengder av.

I dette kvartal har jeg hatt 17 reisedager.

3. kvartal 1957.

Værforholdene. De urolige og slette tørkeforhold i Finnmark, som man hadde i løpet av 2. kvartal varte til og med den 6. juli. Men da ble det et brått omslag med sterk varme som stort sett varte ut kvartalet.

Snurpenotfiske etter sei. Som vanlig har interessen blant fiskerne dreiet seg om dette fiske. Den ilandbrakte sei utgjør vel 2.269 tonn mer enn tilsvarende tidsrom foregående år. De største kvanta sei er ilandbrakt i 1) Måsøy, 2) Nordkapp og 3) Lebesby kommune. Den

første sei ble tatt utenfor Kiberg, med toppfangster på 30.000 kg med iblanding av noe torsk. Senere ble større seifangster tatt lengre inne i Varangerfjorden. Nærmere 130.000 kg ble levert i Vadsø i løpet av 2 døgn, hovedsakelig storsei, men en gjennomsnittsstørrelse av ca. 5 kg. Etter et stur i fisket tok seifangstene til for Kjøllefjord, Nordkapp, Måsøy og lengere vestover. Fisket varte til kvartalets slutt. Også vestover har seien i år gjennomsnittlig vært meget stor. For Båtsfjord — hvorfra der i sommer har deltatt 40—50 båter — har det ikke vært noe stort seifiske. Av statistikken framgår at seien ikke har vært særlig fet, da det bare er utvunnet 38,8 % av leverkvantumet. Dette kan neppe være riktig, og det er trolig at en del av seileveren er kommet med blant torskeleveren.

Torsk- og hysefiske. Det oppfiskede kvantum torsk er ca. 2.042 tonn mindre og kvantum hyse ca. 1.712 tonn mindre enn det tilsvarende kvantum i samme tidsrom 1956. Til å begynne med var det gode fangster for Berlevåg både på liner og jukse med opptil 2.000 kg på et par stamper liner. Enmannsjarker dro opp til 400 kg torsk og hyse på jukse på ganske kort tid. Det samme gjelder både for Båtsfjord og Vardø. I Stjærnsund i Vestfinnmark var der en kort tid gode hysefangster på opptil 1.200 kg av fin kvalitet og størrelse fra 8 hg til 1,2 kg i sløyet tilstand. I dette fiske deltok så å si utelukkende sjarker fra stedet. Samtidig var der et godt hysefiske for Mehamn.

Agn. Av agn har det overveiende vært nyttet frossen sild sydfra. Bortsett fra tiden omkring primo juli, har agntilførselen til dette distrikt vært tilfredsstillende.

Omsetningsforhold på første hånd. Primo/medio august var det en del vansker med å få omsatt seisnurpenotfangstene. Således måtte seifangster på 35.000, 50 og 60.000 kg fordeles på opptil 3 forskjellige fiskebruk, delvis i de nærliggende fiskevær. En båt med ca. 13.000 kg måtte helt til Laholmen for å få omsatt fangsten. Årsaken hertil var manglende arbeidskraft på fiskebrukene. For Vardø har det imidlertid vært noe bedre, men ikke helt tilfredsstillende. Den sterke varmen har også medført en nedsatt kvalitet. Så snart tørrfisken var kommet i hus og stablet, ble avsetningsforholdene bedre.

Bankfiske. Dette tok først til på Østbanken medio september, men fangstene var ikke særlig store. Bare opptil 6.000 kg stor pen torsk, hvorav en tredjedel hyse på en masse bruk. På Skolpenbanken var fisket svært ujevnt. Den ene dagen kunne hysefisket være ganske bra, mens det neste gang var svart hav. Ja, det kunne hende at av båter som hadde satt bruket ombred (lukesetting), kunne den ene få meget hyse, mens den andre så å si ble fri. Senere ut i måneden ble fisket imidlertid noe bedre.

Fiskepriser. Såvidt vites er de av Norges Råfisklag fastsatte minstepriser ikke overskredet. Det ble imidlertid glede blant fiskerne da det ble alminnelig kjent at fiskepris-tilskuddet skulle gjelde dette året ut.

Bjørnøyfiske. En del båter fra dette distrikt har også deltatt i dette fisket, men ikke særlig mange. Etter det opplyste har fisket vært ujevnt og vanskelig i år. Torsken har nemlig jaget i sild og har vært vanskelig å få tak i særlig for trålerne. Ansamlingen i år har fortsatt vært stor særlig for Troms fylke, og enkelte har gjort det ganske bra. Medio september fisket mindre båter nærmest i fjæresteinene på 3—4 favners vann på jukse. Agnforsyningen i Troms har forsynt linebåtene med agn. Samtidig levertes bunkerolje, proviant og fiskebruk til flere av båtene.

Omsetningen av den ferdigproduserte vare.

Tørrfisk. På grunn av den kolossale varmen ble tørrfisken ikke av særlig god kvalitet. Den ble tørr og skjerpet på skinnet, som medfører at den vanskelig kan bli tørr i selve kjøttet. Under selve fiske var det dårlig tørk med meget regn. Allikevel har det vært stor etterspørsel etter all slags tørrfisk, som delvis antas å skyldes det minimale kvantum som lå på lager og at det islandske torskefiske har vært dårlig i år. Som kjent utgjorde det islandske torskefiske 216.000 tonn omkring midten av september i år, mot 238.000 tonn samme tid i 1956. Det er allerede omsatt store partier til relativt gode priser. Prisforhøyelsen på tørrfisk skal også være bekreftet på offisielt hold i Nigeria, og følges også på de øvrige markeder.

Saltfisken. I slutten av juli var det treg avsetning og dermed lave priser. Enkelte saltfiskpartier måtte lagres i Tromsø og andre steder. De som solgte sin saltfisk på dette tidspunkt, antas å ha hatt tap på produksjon. Imidlertid ble det en større etterspørsel ultimo september, som resulterte i at prisen gikk opp til kr. 31 og kanskje mer pr. vekt fob.

Tranen. Omsetningen har gått tregt, og det antas at dette skyldes vitaminpiller som produseres. Det er derfor grunn til å tro at tranprodusentene i heldigste tilfelle kan få dekket produksjonsomkostningene.

Frossen filet. Filetproduksjonen utgjør ca. 12,3 % av det samlede oppfiskede kvantum i dette kvartal. Årsaken til den lave produksjonen antas overveiende å være, at produsentene ønsker at mest mulig av den lagrede filet skal bli omsatt først. Vardø filetanlegg har dessuten vært under ombygging så å si hele kvartalet. Hertil kommer at det har vært vanskelig å skaffe arbeidsfolk til filetavdelingene om sommeren. Såvidt jeg har forstått har filetskipningene foregått i et

noenlunde raskt tempo i den senere tid av kvartalet. Hvor meget som ennå ligger igjen på lagrene, har jeg i øyeblikket ingen oversikt over, men at lagrene har skrumpet inn, er sikkert. Det kan nevnes at det ultimo september ble skipet til Russland ca. 1.000 tonn filet fra Norge.

Iset ferskfisk. Det har i løpet av kvartalet vært skipet både til inn- og utlandet ikke ubetydelige kvanta iset ferskfisk, særlig hyse. Der er oppnådd gode priser for kvalitetsvare. Således kan nevnes skipningen til Øst-Tyskland som går over Narvik med jernbane. Imidlertid klages der over mangelen på kjølevogner for den videre forsendelse. Fra informert hold hevdes at fisk har måttet dirigeres over Trondheim fordi Narvik manglet transportmateriell.

Issituasjonen. Det har hittil ikke blitt meddelt om mangel på is, hverken til ferskfiskforsendelsene eller til båter, som i større utstrekning enn tidligere tar is ombord for oppbevaring av fangstene på fiskefeltene. Tilførslene av is til Båtsfjord og Kjøllefjord som i stor utstrekning må dekke sitt behov fra andre steder, blir meget kostbar.

Sildefiske. Feit- og småsildfiske i dette distrikt må kunne sies å ha slått feil også i dette kvartal. I begynnelsen av august ble det dog på Tana tatt 17 sildesnurpenotfangster fra 300 til 1.000 hl, tilsammen 7.000 hl blandingssild. Etter hva fiskerne opplyser sto der i midten av september sild på de fleste fjorder mellom Loppa og Tana, men den sto så spredt at det ikke kunne bli noe fiske. Etter hva jeg har brakt i erfaring fra annet hold, skal det i dette distrikt være fanget tilsammen ca. 52.000 hl feit- og småsild til en førsehåndsverdi på ca. kr. 840.000.

Størje observert utenfor Båtsfjord. Den 16. august meddelte eieren av M/K «Heim» T. 51. TS., at han hadde observert et større størjeflak utenfor Båtsfjord. Størjen var imidlertid sky og stakk ned så snart båten kom i nærheten. På grunn av dårlige værforhold er det senere ikke observert noe. Det antas å være det usedvanlig varme vær i juli og delvis i begynnelsen av august som er årsaken. Såvidt vites har man tidligere ikke observert størje så langt mot nord.

Ulovlig trålfiske. I begynnelsen av september ble det opplyst at utenlandske trålere drev fiske delvis innenfor fiskerigrensen ved Berlevåg, og at fiskerne mistet garnbruk og har fått sine garnlenker rotet sammen og delvis revet i stykker. Fiskerne mener at det tapte garnbruk og det som for øvrig ble ødelagt representerer en verdi av ca. kr. 14.000.

Rekefiske i Varangerfjorden. Det forholdsvis gode rekefiske etter krigen som har vært drevet i Varangerfjorden, har ført med seg at flere fiskere har gått til anskaffelse av reketrål. I dette kvartal har deltatt om lag 10 båter, som har ilandbrakt til Vadsø ca. 70.000 kg til en førstehåndsverdi av ca. kr. 140.000. Etter det opplyste har den videre omsetning vært forholdsvis god. I Vadsø er der nå 3 rekefabrikker,

hvorav 2 har vært i gang dette kvartal. Vadsø Hermetikkfabrikk A/S — som hittil har vært drevet i leide lokaler — har nå under oppførelse et større bygg i jernbetong og hulstein på 600 m² i 3 etasjer. Firmaet tenker å drive innkjøp og salg av reker, reinkjøtt og laks. Det antas at det vil bli en sysselsetting på 60—70 personer.

Kiberg havn. Etter vedtak i assuranseforeningen Nordkyn's styre, ble det i skriv av 24. september sendt en henstilling til Havnedirektøren om at staken ved innseilingen til Kiberg havn, snarest måtte settes opp igjen. Staken er nå oppsatt provisorisk som flytestake, og etter det opplyste skal fiskerne i Kiberg være tilfreds med det som er utført. Det ble også opplyst at den videre mudring av havna, skal fortsette våren 1958.

Oppmerking av sjøgrensen i Varangerfjorden. Som kjent var det under vårtorskefiske i 1956 et nærmest storfiske ved Gr.Jakobselv og som følge herav en stor ansamling av norske fiskefarkoster. Dette ledet igjen til at en del båter ble oppbrakt av sovjetiske vaktbåter. Under vårtorskefiske i år var det lite fisk til stede og følgelig heller ikke noen ansamling av fiskebåter. Derimot foregikk fiske som vanlig ved og på Nordfargrunnen utenfor Kiberg, som medførte at noen få båter ble oppbrakt. Etter forhandlinger mellom den blandede norsk-sovjetiske kommisjon sommeren 1957, ble det foretatt geodetiske og andre markarbeider for å fastsette sjøgrensen. Herunder ble bestemt — som også er anført i tidligere protokoll — at sjøgrensens retning skal bli vist av to 15 meter høye overrettsmerker av jernbetong utstyrt med fyrlykter på norsk side, som viser skjæringspunktene mellom yttergrensene for det norske og sovjetiske territorialfarvann. Etter det opplyste var disse oppmerkinger ferdig omkring 10. september 1957.

Brente fiskebruk. Søndag 22. september brøt det ut brann på Øivind Jacobsens fiskebruk i Hasfjord, Hasvik kommune på Sørøya. Bruket ble totalskadet, og skaden er anslått til ca. kr. 400.000. Jacobsen førte dette bruk opp etter krigen — som var stort og moderne — overveiede med krigsskadeerstatning fra sitt bruk på Vinna, Sørøysund kommune.

Mandag den 23. september var det brann på Hågensens fiskebruk i Havøysund. Brannen oppsto i sløyerskuret, hvor der var lagret en del petroleum. Petroleumen eksploderte og en stund så det ut til at det var umulig å hindre at ilden kom til å bre seg. Med god innsats fra brannvernet og skøyter klarte de å begrense ilden til sløyerskuret.

Vardø havn. Befolkningen i Vardø har i løpet av høsten satt ned et stort interimis-utvalg bl. a. med byingeniøren for å hindre at Statens Havnevesen skal bygge ut det såkalte «Engelsvikprosjektet», som en større del av befolkningen mener ikke bør fremmes. Derimot er be-

folkningen ensforstått i en senere innkommet plan utarbeidet av sivilingeniør Gunnari, den såkalte «Gunnariplanen». Planen går i korte trekk ut på at der bygges en molo tvers over Bussesundet, med alle tilførselsledninger, som vann-, lys-, telefon og telegrafledninger, og som dessuten skal tjene som vegforbindelse til fastlandet. Man vil her få dekning for Svartnesbukta — en stor og rolig havn på ca. 700 mål.

I dette kvartal har jeg hatt 12 reisedager.

4. kvartal 1957.

Værforholdene. De gode værforhold varte til omkring 10. november. Men da ble det en forandring til det verre. I dagene 10. til 15. november raste der en storm over hele Finnmark, som eldre folk ikke kan huske maken til. Bortsett fra Måsøy-distriktet og stedet Gamvik, var værforholdene verst i Vest- og Midt-Finnmark. Det ble gjort skader både på sjø og land. Lokalbåtene lå værfast så å si i hele fylket og hurtigrutene sløyfet de fleste anløpssteder. Verst synes uværet å ha gått utover Honningsvåg og det nærmeste distrikt. Således ble småtråleren «Bergalf» og den 60 fots «Snorre» kastet på land, og sistnevnte båt fikk betydelige skader. «Bergalf» grov seg et godt stykke inn i Sjøgaten og kuttet av en lyskabel, hvorved et større område ble mørklagt. Forviklingene av fortøyningene medførte at andre farkoster på havna ble påført større og mindre skader. I Storbukt ble flere fiskehjeller revet ned, og det haglet med takstein utover den nærmeste bebyggelse. I Nordvågen drev tre fiskebåter i land, flere spissbåter ble knust, trappegelendere feiet vekk og vindusruter ble smadret. I Kjøllefjord ble flere fiskehjeller veltet over ende og dessuten ble en mengde fisk slengt ned og skadet. Moloen i Kjøllefjord lot til å tåle påkjenningen bra. I Mehamn ble det nye samfunnshus som er under oppførelse skadet, og skaden er anslått til kr. 10.000. Fra Tana ble meddelt om en isgang i Tana-elven som ikke kunne minnes har skjedd på 30 år. Flere båter bl. a. på Nordkappbanken måtte avbryte fisket og på beste måte komme seg i land. Også på Bjørnøy- og Svalbardfeltene har flere fiskefarkoster måttet ligge på været og således mistet flere driftsdøgn.

Snurpenotfiske etter sei. Interessen har som vanlig dreiet seg om seisnurpenotfiske, særlig etter det forholdsvis gode resultat i forrige kvartal da fangsten utgjorde vel 2.269 tonn mer enn tilsvarende tidsrom i 1956. Imidlertid ble det på grunn av værforholdene en kort sesong, men likevel ligger kvantumet dette kvartal vel 100 tonn over det som ble oppfisket i 4. kvartal 1956. Seien har fortsatt vært stor, idet det bare har vært enkelte fangster av småsei. På garn har fangstene

vært forholdsvis gode. Det samme gjelder også deltakelsen. Inne i Varangerfjorden har seifisket vært noe mindre. Det største fiske har foregått for midt- og Vestfinnmark, spesielt for stedene Kjøllefjord, Havøysund og Kvalsund.

Torsk- og hysefisket. Torskepartiet dette kvartal er vel 9.467 tonn mindre enn tilsvarende kvartal 1956, og hysen 2.835 tonn mindre. Det er således en stor svikt i dette distrikt, og fisket regnes for det dårligste på mange år, bortsett fra krigstiden. Årsaken er først og fremst de dårlige værforhold. Deltakelsen av fremmede fiskere har vært ganske stor inntil primo desember, da flåten begynte å ta fatt på hjemreisen. Mannskapsmangelen har også gjort seg gjeldende. I begynnelsen av oktober begynte bankfisket og fangstene var opptil 25.000 kg. Fisket foregikk på Nordkappbanken og østover til Gåsebanken. Fangstene var imidlertid ujevne. På Skolpenbanken har fangstene vært opptil 12.000 kg med 1/3 hyse. Også på Hjelmsøybanken har fisket jevnt over vært bra. For Båtsfjord har det deltatt om lag 50 fremmede båter, og flere av dem har gått over til stubb-fiske med bra resultat. I bakken har fisket derimot vært smått. En del båter fra Kongsfjord har hele kvartalet drevet med rundfisknot og gjort det forholdsvis godt. Imidlertid har fiskerne den teori at den kjønnsmodne skrei fra Barentshavet på sin vandring til gytefeltene har tatt en annen retning enn vanlig, nemlig direkte til Bjørnøy- og Svalbardfeltene, slik at den har gått lengre ut for Østfinnmark og kommet nærmere land ut for Tromsø. Hvorvidt denne teori er riktig, er vanskelig å kunne si. Det skjer imidlertid raske forskyvninger i havet, og havfiskerne må være rede til å kaste rundt på kortets mulig tid.

Bjørnøyfisket. Den overveiende del av flåten ved Bjørnøya og Svalbardbankene har driftet med stubb. Imidlertid har værforholdene umuliggjort en rasjonell drift. Således har den største del av flåten måttet ligge opptil 4 døgn på været, og enkelte fartøyer har fått skader. Bruk er også gått tapt. Flåten har også vær plaget av trålerne og dessuten har strømførholdene vært lite tilfredsstillende. En del av flåten har saltet fisken den største del av perioden. Omkring 25 båter har brakt sine fangster i land i fersk tilstand. Dessuten har noen båter drevet med liner og jukse. Det har vært fisk til stede så å si på alle felter, men den har stått tynt. Det var en tid gode fiskeforekomster ca. 70 n. m. i nordvest av Bjørnøya. Omkring 20. oktober sendte Fiskernes Agnforsyning en båt til Bjørnøya med agn og annet utstyr til båtene. Omtrent på samme tid var det ved Bjørnøya konstatert lodde. Deltakelsen i Bjørnøyfisket har ikke vært særlig stor fra dette distrikt.

Priser på råfisken. På grunn av den minimale tilgang av fisk

primò november i Finnmark, ble det en tid enkelte steder priskrig mellom kjøperne, basert på de høye priser som ble betalt på Englands-markedet. Fiskekjøperne overbød hverandre både med hensyn til priser og betingelser, og en stor del av handelen ble avgjort over radiotelefon fra feltene. Ferskfiskeeksporten var en tid ganske livlig. Ellers har de av Norges Råfisklag fastsatte minstepriser vært gjeldende.

Omsetningen på første hånd har vært meget god. Det har hertil ikke blitt meddelt om mangel på arbeidskraft på fiskebrukene. Arbeidsledigheten har imidlertid vært forholdsvis stor.

Omladningsfisk. Såvidt vites er det bare Havøysund som har eller i nær framtid vil få sitt isolerte omladningsskur på skipskaia. Skuret bygges med statsstøtte. Slike skur burde etter mitt skjønn vært oppført på flere omladningssteder. Det er nærmest sørgelig at ferskfisken på slike steder skal bli stående ute på kaiene i påvente av neste hurtigrute. I heldigste tilfelle står fiskekassene inne på pakkhuset eller ute på kaien med en presenning over. Skal en sikre god kvalitet til forbrukerne, må noe gjøres.

Feit- og småsild. Også i dette kvartal har feit- og småsildfisket slått totalt feil i dette distrikt. Det er opplyst at råstoffet av sild bare utgjør ca. 14 døgn drift. Hva dette vil si ikke bare for sildefisken, men også for arbeiderne, kan enhver skjønne. Primò desember var det utenfor Vargsund i Vestfinnmark en liten lysning i sildefisket, idet om lag 30 bruk tok 10—12.000 hl på 10 døgn. Også i Bergsfjord ble det tatt en del pene fangster i samme tidsrom av blandingsild. Det opplyses at silden har stått dypt.

Omsetning av den ferdigproduserte vare.

Tørrfisk. Som nevnt i min forrige beretning, ble den hengte fisk våren 1957, på grunn av den sterke varmen utover sommeren, ikke så god som ønskelig kunne være. Det minimale fiske i Lofoten og for så vidt også for Island, har medført at større bestillinger på tørrfisk har strømmet inn. Alt kan selges, men det synes å ha vært for lite av storfallen torsk. Det meste av tørrfisken fra dette distrikt er gått til Afrika. Det ligger ubetydelige kvanta på lagrene i Finnmark, og man regner med at alt vil være skipet når ny produksjon tar til. Prisen har hittil dreiet seg om kr. 75 pr. vekt fob., som skulle kunne gi tilvirkerne en rimelig fortjeneste iallfall etter de gamle råstoffpriser.

Saltfisken. Av saltet torsk ligger det nå lite igjen på lagrene i dette distrikt. Prisen har dreiet seg om kr. 28 fob. for fisk over 58 cm. Under denne størrelse er det som regel 25 % reduksjon. Idet dette skrives er

det antydnet en pris opp til kr. 32 på samme betingelse og sortement. Da saltfisken er solgt noenlunde etter hvert, tror jeg at tilvirkerne har hatt en rimelig fortjeneste.

Tranen. Med de priser som betales for leveren, ser det dessverre ikke ut til at de fleste produsenter vil få endene til å møtes. Særlig vanskelig er det for de som ennå damper leveren etter den gamle metoden, og som forekommer på mindre steder. Bedre er det for de som har gått inn for fellesdamping på nye og moderne trandamperier. Prisen på tranen har vært opptil kr. 1,65 fob. Eksportsalget har gått tregt, noe som særlig skyldes konkurranse fra Japan som er en stor leverandør, og dessuten den store konkurranse fra syntetiske produkter.

Frossen filet. Det er i løpet av kvartalet skipet ikke så lite frossen filet. Det er flere land som er avtakere, men tollavgiften på det svenske marked ødelegger de gode muligheter der. Imidlertid har det foregått skipninger til Amerika og land i øst-sonen. Norsk Frossenfisk har også fått i stand en avtale om levering av frossen blåkveite til Sovjet, hvilket er et gledelig tegn. Jeg tror derfor ikke at det lengre skulle ligge særlig mye på lagrene.

Iset ferskfisk. I løpet av kvartalet har det vært skipet til inn- og utlandet ikke ubetydelige kvanta fersk fisk. Særlig var skipningen på England en tid ganske stor med gode priser, hvorved prisene også hadde innflytelse på det innenlandske marked. Sett under ett tror jeg at ferskfiskeksporten har gitt sine utøvere en rimelig fortjeneste.

Vannanlegg. Det har vært arbeidet med vannanlegg i Alta, 2. byggetrinn, på Laholmen, Nordkapp kommune, Sør-Tverrfjord, Loppa kommune og Kiby, Nord-Varanger kommune. Ellers har det vært en del etterarbeid når det gjelder tidligere statsstøtte til slike anlegg.

Naturislagrene. Samtlige eiere av islagre som har fått statsstøtte og som er i funksjon, er blitt anmodet om å fylle lagrene mest mulig med is. Snømengden i år antas å ha vanskeliggjort innleggelsen.

Slipper og mek. verksteder. Det er nå ganske lyse utsikter til at der i Berlevåg skal bli bygget en slipp i forbindelse med et privat mek. verksted. Ellers har det i fylket vært foretatt modernisering og delvis utvidelse av anlegg. Slippen og det mek. verksted i Båtsfjord er under oppførelse. Av en pressemelding ser jeg at det nå lanseres en ny type slipp i Bergen. Det skal bl. a. være en båtheis som skal gjør tjeneste som slipp.

Utenlandske trålere. Det har ikke vært så mange utenlandske trålere på feltene utenfor Finnmark i dette kvartal. Men enkelte har vært nokså nærgående. I begynnelsen av november grunnstøtte tråleren «Colvin Bay» ved Omgang på vestsiden av Tanafjorden. Den hadde fått trålen innviklet i propellen, og da dette tydet på at den har fisket

nært land, måtte assuranceselskapet stille en garanti på kr. 130.000. For de norske stortrålerne har fisket vært smått.

Norsk fiskeri-reklame. Med den store konkurranse som allerede er og som senere ganske sikkert vil bli større, tror jeg det vil være riktig å vie denne sak større oppmerksomhet, særlig for tørrfisk.

Vardø havn. Såvidt jeg har forstått skal arbeidet med «Engelvik-prosjektet» stilles i bero inntil de øvrige planer er nærmere undersøkt, hvilket jeg anser som det riktigste.

I dette kvartal har jeg hatt 13 reisedager.

Beretninger fra fiskeriinspektøren i Troms, Bjørn Berg.

1. kvartal 1957.

Værforholdene har vært meget stormfulle. I månedene januar, februar og en stor del av mars var driften hindret i stor utstrekning av de dårlige værforhold.

Bankfiske. De båter som fortsatte driften på bankene for Troms og Finnmark fikk på grunn av værforholdene et meget dårlig resultat av bankfisket i 1. kvartal.

Skreifisket tok som vanlig til i januar. Oppsynet for distriktene Berg og Torsken samt Øyfjord og Hillesøy ble satt 21. januar.

Lofotfisket må hittil betraktes som totalt mislykket for samtlige bruksklasser. Dette vil utvilsomt føre til at de fleste fiskere kommer i store økonomiske vanskeligheter. Mange vil også trolig få vansker med å skaffe seg utrustning til ny tur, dersom ikke dette fiske skal rette seg kraftig opp i den tid av sesongen som står igjen.

Fjordfisket. Deltakelsen i dette fiske har vært meget bra, men de ugunstige værforhold har hemmet driften i stor utstrekning. Det synes å ha vært meget bra fiskeforekomster til stede i fjordene i Troms. Utbyttet må betegnes som ujevnt.

Trålfisket. De stortrålere som hører heime i distriktet har hovedsakelig driftet på bankene for Troms og Finnmark samt i Barentshavet. Utbyttet for disse har ikke vært så bra som ventet. De ugunstige værforhold må også her ta en vesentlig del av skylden.

Feit- og småsildfisket har slått fullstendig feil til tross for at kvantumet ligger noen hektoliter over fjordårets.

Stor- og vårsildfisket. Deltakelsen i dette fiske var meget stor i år.

De ugunstige værforhold gjorde seg også gjeldende for Vestlandet. Fiskerflåten — og da særlig snurpeflåten — har hatt landligge praktisk talt hele januar måned, og selv om været bedret seg senere, har flåten under hele sesongen stort sett arbeidet under ugunstige værforhold.

Snurpeflåten har hatt en lite tilfredsstillende sesong i år, idet gjennomsnittsfangsten ligger på 4.775 hl pr. båt. For hjelpefartøyene — som er avhengige av snurpeflåten — ble resultatet således lite tilfredsstillende. For garnflåten derimot må det oppfiskede kvantum og det oppnådde utbytte betegnes som meget tilfredsstillende.

Loddefiske på Finnmark. Mot slutten av perioden rustet de fleste av snurpefartøyene — unntatt ishavsflåten — seg for dette fiske. Disse fartøyer var praktisk talt de samme som deltok i stor- og vårsildfisket på Vestlandet.

Filet- og fryseindustrien. Som nevnt foran har havfiskeflåten på grunn av ugunstige værforhold vært sterkt hemmet i driften, og en del av flåten har deltatt i sildefiske på Vestlandet. Tilførselen av råstoff til denne industrigren har således vært lite tilfredsstillende. Den mindre kyst- og bankflåte leverer stort sett råstoffet i de fiskevær som ligger nærmest fiskefeltet, og disse har som regel ikke filet- og fryseindustri. Denne industri har tidligere år i stor utstrekning fått føringsfisk, men dette har vært praktisert i langt mindre grad enn i tidligere år. Dette skyldes hovedsakelig den senere tids prisutvikling. Jeg antar at hensynet til råstoffets kvalitet også har hatt en viss betydning.

Etter hvert som lagrene av frossen filet tømmes for gammel vare bør alle anstrengelser settes inn for begrensning av produksjonen mest mulig i samsvar med normale markedsforhold. Dette slik at man til en hver tid kan ha førsteklasses produkt på lager. Dessuten bør en i størst mulig utstrekning unngå omlasting av fileten fra det ene lageret til det andre før eksporten. De fleste fryserier har nå en betydelig lagerkapasitet og bør helst begrense produksjonen slik at levering kan foregå direkte fra produksjonssted til importør, og i minst mulig utstrekning flyttes over til såkalte sentrallager.

Rekefisket tok til omkring 20. januar. Rekeforekomstene har vært meget rike og kvaliteten har vært meget tilfredsstillende. Avsetningsforholdene har stort sett vært tilfredsstillende. Deltakelsen har vært langt større enn tidligere år. Hva utbytte angår kan en trygt si at dette fiske er det som har gitt utøverne det mest tilfredsstillende resultat av alle fiskeriene hittil i år, når jeg unntar de som har deltatt i storsildfisket med garn.

Mens rekefiskerne har et meget godt utbytte av fisket, og dette dessuten skaffer arbeid til hundrevis av kvinnelige arbeidere strømmet det inn søknader fra forskjellige distrikter om fredning av rekefiske.

Bjørnøysfisket. Fra omkring midten av perioden og utover har flere fartøyer med visse mellomrom — når været har gjort det mulig — forsøkt seg på dette felt. Resultatene har for alles vedkommende vært lik null.

Issituasjonen har vært fullt tilfredsstillende.

Arbeidssituasjonen. I perioden har det vært langt større tilgang på arbeidskraft enn det tilvirkningsanleggene har hatt behov for. Det har også vært tilstrekkelig med mannskaper til fiske- og fangstnæringen.

Vannforsyningen i fiskeværene. Med den interesse som har vært vist i den senere tid skulle det være gode muligheter også for dette distrikt å få vannforsyningsspørsmålet i fiskeværene løst innen forholdsvis rimelig tid.

Naturskadefondet. Det har også dette kvartal vært behandlet en del søknader om støtte i forbindelse med tap av fartøyer, redskaper og redskapshus. Søknadene om støtte omfatter som regel mindre båter m. v. og da vesentlig fra folk som deltar i sesongfiskeriene og for øvrig driver hjemmefiske.

Ror- og egnebuer. I kvartalet har det ikke vært fremmet nye søknader om statsstøtte til dette formål.

Reiser. I kvartalet er foretatt 2 reiser på tilsammen 5 reisedager.

2. kvartal 1957.

Værforholdene har vært meget vekslende og således mindre tilfredsstillende for sjødrift. Alt først i april satte det inn med mildvær og det så faktisk ut som den milde og stormfulle vinter skulle ende med tidligere vår enn vanlig. Dette ble det imidlertid ikke noe av da det i slutten av april satte inn med nordlig vær som varte til ut i juni før det ble noen bedring.

Bankfisket. Samtlige større havfiskefartøyer la om driften ved kvartalets begynnelse fra line til småtrål. Det samme gjorde de fleste fartøyer som foregående kvartal hadde deltatt i storsild- og loddefisket samt ishavsdriften. Bare et fåtall fortsatte driften med line (stubb). Resultatet av kvartalets småtråldrift må betegnes som lite tilfredsstillende for de fleste.

Skreifisket. Dette fiske fortsatte til 13. april. Oppsynet for Øyfjord og Hillesøy ble hevet det 10. april og for Berg og Torsken den 13. april som omtrent tilsvarer foregående år, men dog noe tidligere enn vanlig som er omkring 24. april.

Utbyttet av årets skreifiske ligger 1,3 mill. kg under foregående sesong, men dog over gjennomsnittet for de siste 10 år som er 6,7 mill. kg.

Skreiforekomstene har under hele sesongen vært meget beskjedne — for dette distrikt — når en unntar Skjervøydistriktet hvor det i ca. 3 uker i månedsskiftet mars/april var meget rike forekomster. Den tid fiske sto på var garnfangstene oppe i 10.000 kg med gjennomsnitts-

fangster på 3.600 kg. For Senja var forekomstene minimale under hele skreisesongen.

Sett på bakgrunn av tidligere år kan deltakelsen i årets skreifiske betegnes som tilfredsstillende.

Kyst- og fjordfisket. Som før nevnt tok skreifisket slutt første halvdel av april. Umiddelbart etter dette fortsatte en del av de større fartøyer fiske i Finnmark og da hovedsakelig med garn. De mindre fartøyer med 1 til 4 manns besetning fortsatte kyst- og fjordfisket med line og juksa som til dels ga bra resultat. Fra enkelte fjordområder, og da særlig fra Ullsfjord og Lyngen ble det meldt om rike forekomster. Fiskerne i Lyngen rapporterte om store fiskestimer, og eldre fiskere var av den formening at fjorden var så full av fisk som den ikke hadde vært de siste 50 år. Fisken var fullsprenget av sild, lodde, reker o. l. så den var vanskelig å få på juksa og line. Derimot ble det tatt pene fangster med landnøter og mindre snurpenøter.

Fangstutbyttet for smålinefisket har gjennomsnittlig ligget på 400/600 kg og for juksabåtene på ca. 200/350 kg pr. sjøvær i perioden. Ukefangstene har utover våren og sommeren variert fra 100 til 390 tonn pr. uke, mot tilsvarende periode foregående år fra 250 til 350 tonn.

Seifisket med drag har være meget beskjedent i dette kvartal.

Seisnurpenotfisket. Utøverne av dette fiske tok til med driften omkring først i juni, men også dette fisket resulterte i ubetydelig fangstutbytte sett på bakgrunn av deltakelsen. Deltakelsen kan anslagsvis settes til 25—30 snurpefartøyer.

Etter fiskernes opplysninger var det registrert bare små forekomster av sei og da vesentlig i det sørlige distrikt av dette fylke.

Trålfisket. De 3 registrerte stortrålere i dette fylke har i hele kvartalet driftet på bankene utenfor Finnmark og på Bjørnøfeltet. Det meldes om rike forekomster og delvis storfiske under hele perioden. Trålerens driftsutbytte settes til ca. kr. 500.000 pr. fartøy.

Småtrålerne fra dette distrikt har øket en del i antall fra foregående sesong. Da driften tok til i april samlet den vesentligste del av flåten seg på bankene utenfor Finnmark, men etter kort tids drift, dro en stor del av de større fartøyer til feltene ved Bjørnøya og Spitsbergen. Dette skyldes utilfredsstillende fangstutbytte på grunn av store ansamlinger av små- og stortrålere som førte til meget komplisert drift. Det vil si at fangstområdet for de enkelte fartøyer ble meget innsnevret på grunn av de store ansamlinger av fartøyer som driftet med forskjellige redskaper.

Forekomstene ved Bjørnøya og Spitsbergen viste seg å være minimale den første tid av kvartalet og flåten var således nødt til å søke

over store områder for å finne drivverdige forekomster. Fisken sto meget dypt og dette vanskeliggjorde driften med småtrål. Fisket bedret seg imidlertid etter hvert og resultatet av driften kan ved kvartalets slutt betegnes som noenlunde tilfredsstillende for de fleste deltakere i dette område.

Bjørnøy- og Svalbardfisket. Som nevnt foran har et stort antall stor- og småtrålere driftet på disse felt. Det har også som vanlig på denne årstid deltatt en del linefartøyer i dette fiske om ikke i så stort antall som tidligere år. Årsaken til at antall linefartøyer har gått betraktelig tilbake på denne årstid ligger i at driften legges om til småtrål, idet driftsmulighetene for linefartøyene i det vesentlige er umuliggjort på grunn av tråldriften. Alt i slutten av april tok de første linefartøyer fatt på utrustningen til disse felter og etter kort tid var hele lineflåten i drift. Ved kvartalets utløp var det utrustet til omhandlede felter og avgått i alt 14 fartøyer.

I kvartalet er det i alt innkommet 10 fartøyer med fangster opptil 36 tonn saltfisk. Fangstene har gjennomsnittlig ligget på 26,5 tonn saltfisk pr. fartøy.

Ilandbrakt saltfisk fra Bjørnøy- og Svalbardfeltene. Den vesentligste del av fangstene har vært torsk. Fisken har vært av meget god kvalitet. Prisene har gjennomsnittlig ligget på kr. 23,60 pr. saltfiskvekt + kr. 2 og kr. 3 i pristilskott henholdsvis for Troms og Finnmark. Til disse priser har fiskerne fått 5 øre i tillegg pr. saltfisk kilo for all fisk over 58 cm. Avsetningsforholdene har vært meget tilfredsstillende. Samme tid foregående år var gjennomsnittsprisen kr. 27,40 pr. vekt saltfisk + kr. 1 og kr. 2 i tilskott henholdsvis for Troms og Finnmark.

Som det fremgår av foranstående noteringer har gjennomsnittsprisen på saltfisk fra fisker ligget kr. 3,80 under prisene til samme tid foregående år. Til tross for at en regner med et pristilskott pr. saltfiskvekt som ligger kr. 2 over foregående år — da fisken for en vesentlig del er levert i Finnmark — ligger årets saltfiskpris kr. 1,80 pr. vekt under fjorårets pris til samme tid. Dessuten har de priser fiskerne har oppnådd på mange måter vært ugunstigere enn foregående år, idet fiskerne i flere høver etter å ha vært i en havn i Troms har vært nødt å gå til Finnmark for levering. Fiskerne synes å ha vært påført unødvendige oljeomkostninger og tidstap, idet disse som regel er nødt til å gå til Tromsø for bl. a. utbedring av mangler ved fartøy og utstyr samt for å innta ny utrustning. Alt dette kunne de ha fått ordnet samtidig med leveringen om denne hadde vært foretatt i Tromsø, noe som har vært vanlig tidligere. Det ville også være en fordel for deltakerne om leveringen kunne skje i Tromsø, da både fartøyene og mannskapene for en vesentlig del er fra dette distrikt.

Det som er oppnådd ved ordningen er at fraktrederiene i noen grad har fått høyere fraktinntekter og at antakelig vrakeromkostningene er blitt større, idet vedkommende vraker — som for det vesentlige har vært nyttet — er fra Tromsø.

Som nevnt tidligere under dette avsnitt har fisken (stor og små), ikke små-små og vrak, vært betalt med et tillegg på 5 øre pr. saltfisk-kilo, noe som selvsagt stimulerer fiskerne til å søke omhandlede felter. Men derimot har ikke ferskfisken vært betalt med samme tillegg, og når en da vet at fisk som føres iland fra kystbankene betales med et tillegg på 5 øre pr. kilo råfisk, sier det seg selv at misnøyen blir stor og at dette ikke har stimulert til øket deltakelse.

Lofotfisket. Alt de første dager av kvartalet begynte fiskerne å dra heim fra dette fiske og innen 20. april var hele flåten kommet heim. En stor del av flåten fortsatte nordover til Finnmark etter et kort opphold, men en del av de som hørte heime ute i havdistriktene tok imidlertid til med kystfisket for Troms. Utbyttet av Lofotfisket ble stort sett lite tilfredsstillende for samtlige bruksklasser. For notfiskerne ble sesongen totalt mislykket for praktisk talt samtlige deltakere.

Statens Fiskarbanks utrustningslån. Dette tiltak var til stor nytte for mange som på grunn av mislykket fiske ikke maktet å skaffe seg utrustning til ny tur. Imidlertid ble ikke pågangen etter lån så stor som forholdene skulle tilsi. Dette har sin grunn i at de fleste fiskere — av erfaringsmessige grunner — har en stor redsel for pantegjeld og da særlig så kortsiktig gjeld som det her var tale om.

Råstofftilførselen til filetindustrien har vært lite tilfredsstillende for samtlige bedrifters vedkommende. Årsaken hertil var vesentlig den at de fleste smårålere leverte saltfisk. Det ble dog tilført anleggene en del steinbit, men deltakelsen i dette fisket var svært liten og tilførselen til de forholdsvis mange anlegg ble langt fra det en hadde regnet med. Den beskjedne tilførsel av råstoff skaffet bedriftene store problemer med å holde arbeidsstokken i virksomhet.

Størjefisket har ikke gitt noe fangsutbytte i dette kvartal.

Stor- og vårsildfisket. Utbyttet for garnfiskerne ble meget tilfredsstillende, men utbyttet for snurperne ble lite tilfredsstillende og for manges vedkommende bomtur.

For hjelpefartøyene ble storsildsesongen en stor skuffelse som rimelig kan være når snurpenotfisket ble mislykket på grunn av de ugunstige værforhold.

Loddefisket. De fleste snurpefartøyer som deltok i årets storsildfiske var også med på dette fisket. Værforholdene var imidlertid også her lite ideelle, noe som førte til ujevnt fiske. Det gikk forholdsvis bra

med brukene fra dette distrikt. Ved fiskets slutt hadde samtlige fangster fra 3.000 til ca. 10.000 hl.

Feit- og småsildfisket. I likhet med tidligere har fisket også i dette kvartal stort sett blitt mislykket for de fleste deltakere.

Sildoljefabrikkene har også dette kvartal hatt store vanskeligheter å kjempe med på grunn av mangel på råstoff. Dette til tross for at anleggene er blitt tilført en del lodde og enkelte fabrikker har hatt en del ishavsprodukter til produksjon.

Rekefisket har i kvartalet vært meget rikt. Det har vært ilandført store kvanta reker av meget stor og fin kvalitet. Samtlige deltakere har hatt et meget tilfredsstillende utbytte. Avsetningsforholdene var en tid noe vanskelige idet et konsern som drev en Tromsø-fabrikk og samtidig leiet anlegg på flere steder i Sør-Troms av økonomiske grunner måtte stoppe driften. Det lyktes imidlertid fiskerne i samarbeid med Norges Levendefisklag S/L å få bedriften i Tromsø i gang igjen på leiebasis. Rekeene ble for en vesentlig del tilført bedriften i Tromsø fra de forskjellige distrikter. Med godt samarbeid mellom Tromsø-fabrikkene lyktes det å holde rekefisket i gang på en noenlunde forsvarlig måte.

For fiskerne som driftet på de nordligste feltene hadde nevnte forhold ingen vesentlig betydning.

Arbeidssituasjonen. Det har under hele perioden vært langt større tilgang på arbeidskraft til fisketilvirkningsanleggene enn behovet har tilsagt. Såvidt jeg kjenner til har også tilgangen på mannskaper til havfiske- og fangstflåten vært meget tilfredsstillende. Derimot har det vært vanskelig med mannskap til de mellomstore fartøyer som for det vesentligste deltar i kystfisket og de større fartøyer som deltar i feit-sildfisket. Skal en nevne enkelte bruksklasser hva angår mangel på mannskaper så kan en med trygghet nevne sei- og sildesnurpeflåten.

Naturskadefondet. Jeg har vært forelagt en del søknader vedrørende dette fond. Søknadene er behandlet i overensstemmelse med fondets regler.

Ror- og egnebuer. Det har i kvartalet vært lagt ned et betydelig arbeid for å få brakt i orden en del søknader om nedskrivningsbidrag.

Fylkets havneplan. Under behandlingen av enkelte havnekrav i 1955 ble det av meg rettet henstilling til fylkesmannen om å ta prioritetsplanen av 1948 opp til ny vurdering, da de senere års utvikling hadde endret forholdene i dette distrikt betraktelig. Det ble pekt på enkelte steder hvor havneforholdene var helt prekær og hvor det ville ha stor næringsmessig betydning for distriktet om havn kunne bli utbygget snarest. Samme år vedtok fylkestinget at planen skulle tas opp til ny vurdering.

Etter et meget grundig forarbeide av saken — hvor bl. a. Kontoret for Områdeplanlegging i Troms hadde lagt fram en utredning om havneforholdene i fylket — ble saken forelagt årets fylkesting med fylkets havnenemnds innstilling. Havnenemnda hadde under sakens behandling foretatt befarings av så å si alle steder som kunne komme på tale hvor nemndas medlemmer ikke var tilstrekkelig kjent fra før. Under befaringsen og drøftelsene av de enkelte krav har overingeniør Kr. Sund ved Statens Havnevesen 5. distrikt, en representant for Troms Fiskarfylking og jeg vært til stede. Dessuten deltok overingeniør Ramstad ved Statens Havnevesen 4. distrikt under befaringsen av de steder som ligger i 4. distrikt.

Under drøftelsene ble en enig om følgende gruppering:

- A. Større havneanlegg.
- B. Stønanlegg og mindre moloer.
- C. Rene mudringskrav.

Etter at det var oppnådd enighet om å sette opp en kortsiktig havneplan ble prioriteten slik innen de forskjellige grupper.

Gruppe A. 1. Flakkstadvåg i Torsken herred. 2. Segelvik i Kvængen herred. 3. Torsvåg i Helgøy herred. 4. Tromvik i Tromsøysund herred. 5. Bjarkøy i Bjarkøy herred. 6. Bøvær i Berg herred. Eventuelt: 7. Ny havn i Ibestad herred.

Gruppe B. 1. Aglapsvik i Lenvik herred. 2. Slettnes i Karlsøy herred. 3. Vinje i Dyrøy herred. 4. Kinnes i Kvæfjord herred. 5. Vannahamre i Helgøy herred. 6. Barbogen i Torsken herred.

Gruppe C. 1. Skjervøy i Skjervøy herred. 2. Botnhamn i Hillesøy herred. 3. Sommarøy (Avløysbukta) i Hillesøy herred. 4. Kristoffervalen i Karlsøy herred. 5. Grovfjord i Astafjord herred.

Den av fylkets havnenemnd framlagte plan ble vedtatt av fylkestinget med noen mindre endringer.

I gruppe A ble «nr. 3 Torsvåg» slettet slik at de 3 etterfølgende havner rykket fram en plass. Videre ble Rødsand i Torsken oppført som nr. 6 og Vannakammen som nr. 7. Som nr. 8 eventuelt en havn i området Ibestad—Andørja.

At Rødsand ble tatt med var fullt forståelig. Når den ikke var tatt med i nemndas forslag var det såvidt jeg kan skjønne først og fremst av hensyn til en distriktsvis fordeling. Derimot må jeg beklage at Torsvåg ble strøket til fordel for Vannakammen. I Torsvåg er det alt utført et stort arbeid med statens midler uten at en kan betegne havneforholdene på stedet som noenlunde tilfredsstillende. Dessuten er stedet et av fylkets mest verdifulle fiskevær hvor et stort antall fiskere under de forskjellige sesonger søker til tross for at stedet mangler tilstrekkelig havn og vanntilførsel. Stedet har et stort moderne fiske-

bruk med nødvendig egne- og rorbuer som etter hvert utbygges for fullt ut å kunne dekke det økende behov.

Havn i Vannakammen må nok en gang komme, men først bør de steder utbygges som fiskerne i første omgang har størst behov for. Jeg antar at når forholdene i Torsvåg er nærmere undersøkt og en har fått havnevesenet til å beregne omkostningene ved havneutbyggingen så vil bygging av havn på stedet tvinge seg fram.

Under gruppe B) ble Skattvik inntatt som nr. 2 slik at samtlige steder fra nr. 2 og utover ble tilsvarende forskjøvet. Dessuten ble et nytt havneprosjekt Åkerøy i Trondenes herred plasert som nr. 8. Forandringene under denne gruppe er det ikke noe vesentlig å merke til.

Gruppe C) ble vedtatt som foreslått av fylkets hamnenemnd.

Vannforsyningen i fiskeværene. Dette spørsmål ble også behandlet av årets fylkesting. Det ble satt opp følgende uprioriterte liste: Skorøy i Karlsøy herred. Torsvåg i Helgøy herred. Tromvik i Tromsøysund herred. Sommarøy i Hillesøy herred. Senjehopen i Berg herred. Gryllefjord i Torsken herred. Skrolsvik i Bjarkøy herred. Grøtavær i Trondenes herred.

Skal det lykkes å løse disse vannverkskrav i noenlunde forsvarlig tempo bør distriktsinteressene komme mer fram. De enkelte kommuner må også i sterkere grad vise økonomisk interesse for løsningen av disse spørsmål.

De anlegg som nå synes å stå nærmest sin løsning er: Skjervøy i Skjervøy herred. Vannvåg i Karlsøy herred. Sommarøy i Hillesøy herred. Tromvik i Tromsøysund herred. Torsvåg i Helgøy herred. Kallfjord i Tromsøysund herred.

Ved Skjervøy Vannverk er alt 1. byggetrinn fullført. Likeså er arbeidet med 2. byggetrinn satt i gang, men vanskeligheter med finansieringen er oppstått på grunn av visse uforutsette omstendigheter.

Dessuten arbeides det med følgende anlegg: Gryllefjord i Torsken herred. Skrolsvik i Bjarkøy herred. Grøtavær i Trondenes herred.

Jeg håper at det skal være mulig å få oppsitterne i de enkelte distrikter å innse nødvendigheten av å få løst vannspørsmålet snarest.

Jeg har i kvartalet foretatt 5 reiser med tilsammen 19 reisedager.

3. kvartal 1957.

Værforholdene har stort sett vært meget gunstige for sjødrift. For tilvirkning av tørrfisk var forholdene imidlertid mindre gunstig en kort tid først i perioden, men bedret seg betraktelig senere.

Seismurpefisket. Deltakelsen i dette fisket øket betraktelig i begyn-

nelsen av dette kvartal. På grunn av de senere års vekslende utbytte av dette fisket har deltakelsen de to siste år gått betydelig tilbake i forhold til hva den var omkring 1950. En kan si at også dette fiske er gått over i mer normale former, idet et stort antall av de som kjøpte nøter til bruk i Lofoten og som vanlig deltok i seisnurpefisket, nå er gått over til annen drift.

Tilgangen på mannskap var noe treg til å begynne med, men etter hvert som flåten kom i drift og de første fangster ble tatt ble tilgangen på mannskaper tilstrekkelig.

Driften har foregått på feltene for Troms og Finnmark, og har variert meget sterkt for de enkelte felter ettersom forekomstene har gjort dette nødvendig. Først i sesongen var forekomstene best i Kvæfjordområdet. Senere tok fisket seg opp på Malangen og Fugløyhavet. Særlig i Torsvågområdet ble det tatt gode fangster. Seien var imidlertid småfallen og ble hovedsakelig anvendt til henging. Størrelsen på fangstene har variert meget sterkt fra 2—3.000 opp til 50—60.000 kg. En hadde håpet på at fisket skulle ta til inne i fjordene og at seien skulle bli større. Dette har imidlertid ikke slått til.

Seigarnfisket tok til omkring 15. august, men fangstutbyttet har heller vært mindre tilfredsstillende. Ved kvartalets utløp hadde flere fartøyer, og da helst de større, avsluttet driften her for å forsøke feltene i Finnmark.

Seifisket har gitt et noenlunde tilfredsstillende resultat til tross for at garnfisket ikke har svart til forventningene.

Bjørnøy- og Svalbardfisket. — *Line- og juksafartøyene.* I alt har 18 fartøyer landet med fangst i kvartalet. Samtlige har kun utført en tur hver. Fangstene har i likhet med tidligere år hovedsakelig bestått av torsk. Fisken har gjennomsnittlig vært betalt med kr. 27,56 pr. vekt saltfisk + kr. 3 i pristilskott, tilsammen kr. 30,56 pr. vekt. Prisene samme periode foregående år var kr. 22,60 pr. vekt saltfisk + kr. 2 i pristilskott, tilsammen kr. 24,60 pr. vekt. Tar en bare torsken samfengt for seg har prisen ligget på kr. 29,60 + pristilskott.

I motsetning til samme tid foregående år har avsetningsforholdene vært meget tilfredsstillende for fiskerne, idet Norges Råfisklag regulerte avsetningen på en meget tilfredsstillende måte i den tid avsetningen syntes å være noe vanskelig. Kvaliteten har stort sett vært meget god.

Det har på feltene driftet et betydelig antall såkalte småtrålere og dessuten et stort antall norske og utenlandske stortrålere. Lineflåten har vært sterkt hemmet i driften på grunn av trålerne. En hel del av lineflåten hadde store betenkeligheter med å fortsette driften på grunn av de vanskelige driftsforhold som trålerne skapte.

Fiske på dette felt har vært meget tilfredsstillende for line- og juksaflåten til tross for nevnte vanskeligheter. Gjennomsnittlig har fangstene ligget på 21,2 tonn pr. fartøy mot bare 13 tonn til samme tid i fjor.

Det er mulig at deltakelsen kan øke noe i kommende kvartal, idet en del av de fartøyer som deltar med småtrål vil gå over til linedrift for produksjon av saltfisk. Dette da småtråldriften vanligvis tar slutt omkring 1. oktober grunnet driftsforholdene. Imidlertid må en regne med at etter hvert som småtrålerne legger om til linefiske vil sannsynligvis en hel del forsøke om levering av ferskfisk vil være lønnsomt.

At deltakelsen vil bli meget stor på disse felter kan en alt nå regne med, idet de største forekomster av torsk er registrert på bankene ved Bjørnøy og Spitsbergen. Derimot synes forekomstene å være mindre tilfredsstillende i Barentshavområdet.

Størjefisket har ikke gitt noe nevneverdig resultat sett på bakgrunn av deltakelsen.

Steinbitfisket. Deltakelsen i dette fiske har vært minimal i forhold til de muligheter som synes å ha vært til stede. Fangsten for de fartøyer som har deltatt har vanligvis ligget på 25—30.000 kg pr. sjøvær, noe som må betegnes som tilfredsstillende når en tar i betraktning hvilke båtstørrelser som benyttes. Fangstutbyttet ved sesongens slutt ble meget tilfredsstillende for samtlige deltakere.

Vest-Grønlandsfisket. I dette fiske har deltatt to fartøyer fra dette distrikt. Disse har for en vesentlig del driftet med juksa, men et av fartøyene har også driftet med line. Utbyttet ble meget tilfredsstillende. Dette vil uten tvil føre til øket deltakelse fra neste sesong.

Kveitefisket har vært meget beskjedent. Imidlertid har en del båter gjort seg klar til dette fiske for kommende kvartal.

Rekefisket har stort sett gitt godt resultat. Deltakelsen har imidlertid vært noe mindre enn foregående kvartal og til samme tid i fjor. Når deltakelsen har vært mindre, er det fordi driften på Nordlenangen i stor utstrekning har vært hindret, idet bedriften der har stått uvirksom. Straks rekeskallingen tok til satte rekefabrikken i Nordlenangen i gang arbeide med ominnredning av fabrikklokalene. Til tross for dette regner jeg med at rekekvantumet dette kvartal vil bli noe høyere enn til samme tid i fjor.

Småtrålfisket. De fleste fartøyer avsluttet fisket i løpet av kvartalet og tok til med årspuss. Resultatet ble langt fra det de enkelte deltakere hadde regnet med. Et stort antall av mindre fartøyer hadde et lite tilfredsstillende resultat. For de større havgående fartøyer var resultatet derimot noe mer tilfredsstillende. Fangstutbyttet for de som har deltatt under hele sesongen varierer meget sterkt fra ca. 100 til 280

tonn med en gjennomsnitt på ca. 150 tonn råfisk, mot samme tidsrom foregående år fra 280 til 400, gjennomsnittlig 350 tonn råfisk.

Avsetningsforholdene var under hele sesongen meget tilfredsstillende både for ferskfisk og saltfisk. I motsetning til tidligere år har de fleste større fartøyer under hele sesongen produsert saltfisk.

Den vesentligste del av driften har foregått ved Bjørnøya og Svalbard. Forekomstene på disse felter synes å ha vært bra, men driftsforholdene har ikke alltid gitt mulighet for tilfredsstillende resultat.

Stortråldriften. Resultatet for disse har heller vært mislykket etter det jeg har fått meddelt på rederhold.

Fryse- og kjøleanleggene. Tilførselen av råstoff var 738 tonn høyere enn til samme tid i fjor, og råfiskprisen har ligget betydelig over fjorårets pris. De enkelte anlegg har langt fra fått nok råstoff i forhold til anleggenes kapasitet. Avsetningsforholdene som har vært vanskelige for uerfilet har dessuten forverret situasjonen ytterligere.

Feit- og småsildfisket har også dette kvartal slått feil. Deltakelsen i fisket har stort sett vært som vanlig på denne årstid.

Sildoljefabrikkene har for en vesentlig del vært uvirksomme på grunn av mislykket sildefiske.

Småhvalfangsten. I likhet med 1956 har det i år fra dette distrikt deltatt 10 småhvalfangere. Fangstforholdene har delvis vært lite tilfredsstillende, idet siktbarheten ikke alltid var som ønsket. Fangstutbyttet kan imidlertid stort sett betegnes som tilfredsstillende. Prisen har ligget på kr. 1,10 og 1,20 pr. kg for kjøttet som i 1956. Avsetningsforholdene har vært meget tilfredsstillende.

Issituasjonen har vært tilfredsstillende, men da lagrene av naturis og da særlig i den nordlige del av fylket er meget små er det ikke umulig at situasjonen utover høsten kan bli prekær. Det er imidlertid håp om at den kunstige isproduksjonen kan avhjelpe mangelen.

Arbeidssituasjonen. Tilgangen på arbeidskraft til fiske- og filetanleggene har vært meget tilfredsstillende. Det samme kan en si om tilgangen på mannskaper til fiske- og fangstflåten når en ser bort fra en kortere tid under innhøstningsperioden.

Naturskadefondet. Jeg har på foranledning av fylkesmannen i Troms gitt uttalelser om en del søknader til fondet om erstatning for skade på båter og redskaper.

Vannforsyningsanlegg. Det er nå heldigvis kommet mer fart i arbeidet med vannverk i fiskeværene.

Husøy Vannverk. Dette anlegg er alt ferdigbygget til en kostnads- sum av kr. 306.000 hvorav dekket med statsstøtte kr. 236.000, lån i Postsparebanken kr. 40.000 og resten dekket ved distriktsbidrag (andeler og kommunalt tilskott).

Skjerøy Vannverk. For dette anleggs vedkommende er 1. byggetrinn ferdigbygget i 1955 til en kostnadssum av kr. 867.000.

Arbeidet med 2. byggetrinn, som er kostnadsberegnet i 1956 til kr. 650.000, er alt satt i gang. Senere kostnadsberegning viser at omkostningene er steget til kr. 833.000 etter en del utvidelse av den opprinnelige plan.

Etter hvert som det har vært mulig å få de forskjellige vannverksanlegg i distriktet planlagt og kostnadsberegnet har også interessen fra den stedlige befolkning øket betraktelig for å finne fram til en mulig gjennomførbar finansieringsplan.

Følgende anlegg er nå kostnadsberegnet, og for en del anlegg er planene alt godkjent.

Kostnadsoverslag: 1. Vannvåg Vannverk kr. 199.000. 2. Torsvåg Vannverk kr. 425.000. 3. Tromvik Vannverk kr. 341.000. 4. Sommarøy—Hillesøy Vannverk kr. 745.000. 5. Bøvær Vannverk kr. 64.000. 6. Kallfjord Vannverk kr. 94.000. 7. Skrolsvik Vannverk kr. 182.000. 8. Gryllefjord Vannverk kr. 1.892.000. 9. Grøtavær Vannverk kr. 402.000.

Til de enkelte anlegg kan anføres:

1. *Vannvåg Vannverk.* Arbeidet med dette anlegg ble satt i gang i juli etter at finansieringen var brakt i orden med en førstegangsbevilgning på kr. 165.000 over Havnevesenets budsjett og en foreløpig kommunegaranti på kr. 20.000 for distriktsbidraget inntil vannverkslag dannes og kan overta forpliktelsene. A/L Vannvåg Vannverk ble dannet 1. september 1957. Laget består av 14 medlemmer, men det regnes med ytterligere tilslutning slik at lagets medlemmer samlet kan dekke distriktsbidraget. Andelenes størrelse er satt til kr. 700 med minimum 6 andeler for mindre fiskebruk.

2. *Torsvåg Vannverk.* Planene for anlegget er utarbeidet av Statens Havnevesen 5. distrikt, men er såvidt jeg kjenner til ennå ikke godkjent av Havnedirektøren. Skal ikke stedet bli hemmet i den fremtidige utvikling må vannforsyningsspørsmålet løses hurtigst mulig. Dette spesielt av hensyn til den tilreisende fiskeflåte som er meget stor hele året. Stedet er omgitt av fylkets mest rike fiskefelter, og har således gode fremtidsmuligheter. På grunn av stedets omgivelser er bebyggelsen meget spredt og vannverkslag på stedet er ikke mulig. Vannspørsmålet bør derfor løses av Staten v/Fiskeridepartementet i samarbeid med stedets fisketilvirker og Torsvåg fyr. Kommunen har bevilget kr. 20.000 i distriktsbidrag.

3. *Tromvik Vannverk.* Planene for anlegget er godkjent av Havnedirektøren som har foreslått anlegget utført i to byggetrinn med h.h.v. kr. 230.000 og kr. 111.000 med delvis støtte av Landbruksdepartemen-

tet. Forslag til finansieringsplan er ennå ikke lagt fram da en ikke er enig om utbyggings- og finansieringsspørsmålet.

4. *Sommarøy—Hillesøy Vannverk*. Arbeidet med å få et vannverk for området ble alt tatt opp i 1935. Det har siden vært arbeidet med planen i samarbeid med Statens Havnevesen uten at det har vært mulig å finne fram til en tilfredsstillende planløsning.

Da utviklingen på Sommarøy — hvor fisketilvirkningsanleggene ligger — synes å bli meget avhengig av den fremtidige vannforsyning tilskrev jeg ordføreren i Hillesøy i oktober 1954 og ba ham utvirke en kommunal bevilgning på kr. 15.000 til beregning av vannanlegget. Dette ble gjort, og ingeniør E. Grann-Meyer som ble ansatt som konsulent våren 1955 fremla plan og kostnadsberegning for anlegget alt 10. oktober 1955. Det fremlagte kostnadsoverslag var på kr. 645.000. Alt den 12. januar 1956 ble A/L Sommarøy—Hillesøy Vannverkslag dannet. Andelene ble satt til kr. 1.000. Det ble lagt fram fullstendig finansieringsplan, men da det tok uforholdsvis lang tid før planene kunne godkjennes, måtte det foretas ny kostnadsberegning i november 1956 som ble på kr. 745.000. Laget som alt da hadde fått ordnet seg med egenkapitalen og var innvilget omsøkt lån på kr. 153.000 i Postsparebanken, måtte endre hele finansieringsplanen.

Straks laget ble kjent med at Fiskeridepartementet ville støtte utbyggingen med kr. 400.000 ble arbeidet satt i gang i september 1957. Utbyggingen ble i den første tiden finansiert av andelskapitalen og kommunens tilskott. Først den 13. november 1957 forelå det bekreftelse fra vedkommende byggelånsbank slik at laget kunne si at finansieringen var brakt i orden.

Det var meningen å få vannet ført fram til Sommarøy i løpet av desember 1957, men på grunn av uforutsette leveringsvansker med undervannsledningene lyktes ikke dette.

5. *Bøvær Vannverk*. For dette anlegg har det vært utarbeidet flere planer uten at disse er blitt godkjent. Nye planer og kostnadsoverslag er nå utarbeidet av ingeniør Grann-Meyer.

6. *Kallfjord Vannverk*. Planer og kostnadsberegning er utarbeidet av ingeniør Grann-Meyer, men ennå ikke godkjent av Havnedirektøren. Det er dannet vannverkslag på stedet. Andelshaverne og Tromsøysund kommune har tegnet andeler for i alt kr. 39.000. Andelene er satt til kr. 750. For dekning av den øvrige del av finansieringsplanen er det forutsetningen å søke Postsparebanken om lån kr. 10.000 og støtte fra Fiskeridepartementet med kr. 45.000.

7. *Skrolsvik Vannverk*. Planer og kostnadsberegning er utarbeidet av Statens Havnevesen 4. distrikt og godkjent av Havnedirektøren.

Det er av 4. distrikt satt fram forslag om at anlegget finansieres med kr. 127.000 av statsbevilgninger og kr. 55.000 i distriktsbidrag. På stedet er det dannet vannverkslag og andelenes størrelse er satt til kr. 500. Det er gode utsikter for at distriktsbidraget skal kunne skaffes til veie. Dersom laget ikke får ca. 50 % av distriktskapitalen i kommunalt tilskott, vil det bli forsøkt opptatt lån i Postsparebanken.

8. *Gryllefjord Vannverk.* Statens Havnevesen 5. distrikt har meddelt at planene er godkjent av Havnedirektøren.

Etter anmodning fra 5. distrikt ble det valgte interimsstyre for Gryllefjord Vannverk herfra sendt et forslag til finansieringsplan.

Det foreligger ikke noe svar i saken, men jeg har fått meddelt av 5. distrikt at forslaget ikke har falt i særlig god jord. Bl. a. har det vært antydning at andelsverdien var satt for høyt. Av hensyn til de øvrige steder hvor det er behov for utbygging av vannforsyningsanlegg, finner jeg det urimelig om oppsitterne i Gryllefjord skulle slippe uten å skaffe til veie en passende distriktskapital i form av andeler.

9. *Grøtavær Vannverk.* Planen og kostnadsoverslag for anlegget er utarbeidet av ingeniør Grann-Meyer, men ennå ikke forelagt Havnedirektøren for godkjennelse. Det er heller ikke dannet vannverkslag på stedet.

For øvrig har det vært arbeidet med å få utarbeidet planer for vannverk flere steder i fylket hvor det er meget stort behov for regulær vanntilførsel. Dette arbeid vil fortsette til der finnes fram til en løsning.

Nedskrivningsbidrag og lån til oppføring av rør- og egnebuer. I kvartalet har det ikke vært fremmet søknader om støtte eller lån til oppføring av rør- og egnebuer. Det har imidlertid vært ført en betydelig korrespondanse angående eldre prosjekter.

Båtbygging. Det er satt i gang bygging av to større havfiskefartøyer ved skipsverft i fylket. Fartøyene bygges ved Kaarbøs Mek. Verksted A/S og Ejnar S. Nielsen mek. Verksted A/S, begge i Harstad, og er henholdsvis 114 og 110 fot lang. Det er meget gledelig å kunne notere at nord-norske skipsbyggerier går til dette skritt slik at inntektene ved utbyggingen av havfiskeflåten kan komme landsdelen til gode. Dette har også særlig stor betydning for de nord-norske fiskerne. Det har vært arbeidet med dette spørsmål siden Nord-Norge-planen kom på tale, og var som kjent tatt med under utarbeidelsen av denne plan.

4. kvartal 1957.

Værforholdene har vært lite gunstige for sjødrift, og da særlig for kystfiskerne. Grunnet dette har det bare vært delvis utror for kystfiskerne. Havfiskerne har stort sett driftet, men utbyttet har vært lite tilfredsstillende på grunn av de dårlige driftsforhold.

Seisnurpefisket. Den vesentligste del av flåten fortsatte dette fisket først i kvartalet, men grunnet minimale forekomster ble deltakelsen kortvarig for de fleste.

Seigarnfisket ga mindre tilfredsstillende utbytte. Den første tid av perioden da været var noenlunde bra ble det fra fiskerhold klaget over ugunstige strømforhold.

Bankfisket. Deltakelsen har stort sett vært noe høyere enn foregående år. Forekomstene på kystbankene har vært ubetydelige. Hele flåten har driftet med stubb på Bjørnøy- og Svalbardbankene hvor det har vært bra forekomster. Flåten har imidlertid vært meget plaget av trålerne og dessuten har vær- og strømforholdene — som før nevnt — vært lite tilfredsstillende.

Utbyttet har variert fra kr. 3.000 til kr. 6.000 brutto med en gjennomsnitt på ca. kr. 3.500 pr. manns lott.

Kystfisket så meget lovende ut i begynnelsen av sesongen idet forekomstene var bra, men dessverre så ødela uværet en stor del av sesongen.

Linefisket ved Bjørnøya og Svalbard. Som nevnt under avsnittet om bankfisket var det på disse felter at det var mulig å oppnå lønnsom drift. At en del av flåten driftet på saltfisker en stor del av innværende periode var noe uvanlig for dette fisket. Årsaken til dette var at fisket også her var noe ujevnt først i perioden og dertil var fisken av meget stor og fin kvalitet. Fangstene har variert fra 30 til 70 tonn med en gjennomsnitt på ca. 45 tonn pr. fartøy. Når det gjelder ferskfisk, varierte fangstene her fra 30 til 60 tonn, gjennomsnittlig 40 tonn som ble tatt på 8–10 driftsdøgn.

Det har vist seg at fiskerne har lagt ned et meget stort arbeid for å oppnå best mulig salgsvare. Den fisk som har vært ilandbrakt har også vist dette, idet den har vært av meget bra kvalitet.

Trålfisket ved Bjørnøya og Svalbard. De eneste som har deltatt i dette fisket herfra er distriktets 3 stortrålere. Utbyttet for disse har heller vært tap.

Kveitefisket. Den økete deltakelse i kveitegarnsfisket som det var regnet med når fredningsbestemmelsene for kveite ble endret til 31. desember ble det ikke noe av denne sesong. Driften med kveitevad har

gitt utøverne meget bra utbytte til tross for ugunstige driftsforhold under hele sesongen som tok til omtrent samtidig med kveitegarnsfiske omkring 15. oktober. Kveitegarnsfisket derimot synes å ha gitt noe mindre utbytte enn foregående år.

Råstofftilførselen til filet- og kjøleanleggene. Takket være de senere års tilgang av større havfiskefartøyer har det også dette kvartal -- tross ugunstige værforhold -- vært bra tilførsel av råstoff ved en del av anleggene. De færreste anlegg har selvsagt ikke hatt tilstrekkelig råstoff, men dette har sin grunn i at flåten ikke er stor nok til å dekke behovet. Det er spesielt ett anlegg som har hatt meget tilfredsstillende tilgang på råstoff. Dette firmaet har investert ikke ubetydelige beløp i havfiskeflåten. De som oppfører nye anlegg i fiskebransjen bør først og fremst legge til rette grunnlaget for noenlunde kontinuerlig tilgang på råstoff.

Feit- og småsildfisket. Deltakelsen har vært meget tilfredsstillende, men fisket ble totalt mislykket og førte til delvis stort underskudd for de fleste bruk. Det ble meldt om bra forekomster, men silda sto for dypt. Etter henstilling fra de interesserte parter ble det med Fiskeridirektoratets velvillige støtte satt i gang systematiske undersøkelser av fjordene i Troms med M/K «Asteria» for å få brakt på det rene hva årsaken kunne være til at silda ikke søkte opp til overflaten. Det ble foretatt undersøkelser av forekomstene, temperatur og saltinnhold ble målt m. v. Det foreligger ennå ikke noe bestemt om resultatet, men etter hva som ble opplyst ombord i «Asteria» så var det konstatert til dels bra forekomster av sild i enkelte fjorder.

Rekefisket. Utbytte av dette fiske har vært det dårligste som har vært notert noe kvartal tidligere i år. Hovedårsaken til dette må sies å være de ugunstige driftsforhold.

Arbeidskraft. Det har vært meget god tilgang på arbeidskraft for samtlige tilvirkningsanlegg.

Mannskaper. Tilgangen på mannskaper til fiskeflåten har stort sett vært meget tilfredsstillende og da særlig for havfiskeflåten.

Fiskeflåten. Det er i år tilført fylket 4 nye moderne havfiskefartøyer på vel 100 fot, og dessuten er det modernisert og forlenget 5 større fiske- og fangstfartøyer. I samme tidsrom er 3 skuter tapt ved forlis og en er solgt til Vestlandet.

For tiden er det under bygging 5 større havfiskefartøyer, hvorav to ved verft i Harstad. Dessuten er to nye kontrakter undertegnet ved verft i Harstad.

Foruten investering i større havfiskefartøyer har det vært en meget stor ekspansjon i mindre dekkede og udekkede fartøyer som vesentlig nyttes til hjemmefiske. Dette fylke har i tidsrommet fra 1940

til 1956 hatt en tilvekst på i alt 1.181 mindre åpne båter. Årsaken til denne utvikling synes å ligge i at de økonomiske forhold blant fiskerne er blitt bedre og at disse har funnet nevnte båttype som en heldig kombinasjon til støttenæring for jordbruk. Dessuten har det vist seg at utbyttet er blitt meget tilfredsstillende med langt mindre slit enn ombord i havfiskeflåten. Denne utvikling synes å ville fortsette. Største tilbakegang synes å ligge i fartøystørrelsen fra 35 til 65 fot. Dette har først og fremst sin årsak i at denne fartøystørrelse har vært i stort flertall fram til siste verdenskrig. Av disse fartøyer var et stort antall innkjøpt fra andre fylker og var således meget nedslitt før de ble tilført fylket. Etter 1945 har imidlertid også flåten i dette distrikt gått over til større havgående fiskefartøyer. Denne flåte har ikke — så vidt meg bekjent — manglet mannskap. Derimot har vanskelighetene med å få mannskap til fartøyer i størrelsen 35 til 65/70 fot vært meget hyppige til sine tider.

Det har vært skrevet og klaget over mannskapsmangelen, men det har aldri så vidt jeg vet vært pekt på årsakene til denne mangelen. Etter min oppfatning er årsaken at fartøyene ikke fyller tidens krav, bl. a. er skrog og motorenes sikkerhet lite tilfredsstillende. Dessuten svarer ikke bekvemmelighetene m. v. ombord til tidens krav. Usikker drift og delvis landligge under de beste sesongfiskeriene har ført til liten lønnsomhet for fartøy og mannskap. Det sier seg selv at fiskerne søker de fartøyer som har størst utsikter til fortjeneste. Videre legges det ikke minst vekt på bekvemmelighetene ombord. Med den minimale fortjeneste det har vært for en stor del av den omhandlede fartøystørrelse, har det ikke vært mulig for eierne å modernisere fartøyene i takt med nåtidens krav.

Meget ville ha vært vunnet om det ble funnet fram til en ordning med *kondemneringsbidrag* for eldre fartøyer. Bare i dette fylke er det hundrevis av fartøyer som eierne ikke kan utnytte hundre prosent, da fartøyene og særlig motorene er nedslitt langt utover det som er forsvarlig. Reparasjonsomkostningene som hvert år går med til å holde fartøyene i noenlunde driftsmessig stand er som regel for høye. Motorene skulle i de fleste tilfelle vært utskiftet, men kapitalmangelen umuliggjør dette. Det forekommer meget ofte at fartøyer på grunn av f. eks. nedslitte motorer blir liggende uvirksomme i den beste driftstid og således går tapt av en hel sesong.

Statens Fiskarbanks Nord-Norge fond. Utvalget for Statens Fiskarbanks Nord-Norge fond i Troms var samlet til møte 7. oktober og fikk seg forelagt i alt 13 søknader fra 8 kommuner med en samlet totalkostnad av kr. 8.276.000 som betinget et totalt lånebeløp på kr. 7.687.925. Av de fremlagte søknader omfattet 11 fartøylån til en total-

kostnad av kr. 8.202.820 — hvorav søktes dekket ved lån kr. 7.646.725 av Statens Fiskarbank og dens Nord-Norge fond. Restbeløpet kr. 559.095 forutsattes dekket ved egenkapital og lån i forbindelse med kommunegaranti. De øvrige 2 søknader omfattet trålredskaper til en totalkostnad av kr. 70.200 hvorav søktes dekket ved lån kr. 41.200 og kr. 29.000 dekket med egenkapital.

Av nevnte søknader ble det kun innvilget 3 hvorav 1 fartøy på 114 fot og to fartøyer på henholdsvis 80 og 58 fot. Åsaken til at det ble gitt lån til et fartøy av sistnevnte størrelse har sin årsak i at banken manglet tilstrekkelig midler til å kunne følge utvalgets prioritetsliste.

Antall søknader til dette fond har gått meget sterkt tilbake fra 60 søknader i 1953 til 13 søknader i 1957.

Naturskadefondet. I kvartalet har jeg kun hatt en søknad til behandling vedrørende dette fond.

Fiskarfagskolene og Statens Forsøks- og Lærebruk, Vardø. Etter anmodning er planer og veiledning sendt flere interesserte. Jeg har også ved andre anledninger, bl. a. under reiser ute i distriktet underhånden forsøkt å gjøre fiskerungdommen kjent med hvilken betydning skolene har.

Vannforsyningsanlegg. Det har også dette kvartal vært arbeidet med finansieringsspørsmål og dannelse av vannverkslag i de fiskevær hvor omkostningsoverslag for vannverk foreligger.

Oppsetting av oljetankanlegg i Svalbardområdet og på Bjørnøya. Etter at det har vært innhentet opplysninger om behovet m. v. er det nå bestemt at Norsk Esso A/S i tillegg til selskapets tidligere tankanlegg på 130 kbm. våren 1958 skal føre opp en ny tank på 500 kbm. i Longyearbyen. Spørsmålet om tankanlegg i Ny-Ålesund har selskapet alt tatt opp med Kings Bay Kullkompani A/S, men det har ennå ikke vært mulig å finne fram til en løsning. Norsk Esso A/S har imidlertid godt håp om at også reisning av tankanlegg i Ny-Ålesund skal la seg løse innen rimelig tid. Samtlige anlegg har tilstrekkelig kapasitet for levering av olje til fiskeflåten.

Jeg har også drøftet med selskapet spørsmålet om oljeforsyning til fiskerflåten ved Bjørnøya, men her har selskapet ikke funnet fram til noen fordelaktig løsning. Under drøftelsene antydte jeg for selskapet at den eneste løsning muligens var plasering av et fatlager på øya. Dette for om mulig å avhjelpe et eventuelt øyeblikkelig behov. Som kjent har det i de senere år vært etablert hjelpetjeneste med et spesielt fartøy på feltet ved Bjørnøya. En antar at denne hjelpetjeneste vil fortsette og det er spørsmål om ikke et øyeblikkelig oljebehov kan avhjelpes ved at hjelpetfartøyet har oljefat ombord.

Issituasjonen var i begynnelsen av kvartalet meget prekær, men

ved toppkjør av de kunstige isanlegg ved de forskjellige bedrifter i distriktet lyktes det for en vesentlig del å overvinne vanskelighetene. Dette ville imidlertid ikke ha vært mulig om driftsforholdene hadde muliggjort kontinuerlig drift for både bank- og kystfiskerne.

Fredningsbestemmelsene. I kvartalet er de respektive instanser gjort kjent med Fiskeridirektørens meddelelse om at Fiskeridepartementet ikke har funnet tilstrekkelig grunnlag til å utferdige forbud mot bruk av sildesnurpenøter i Gratangsbotn. Det samme gjelder en søknad om forbud mot bruk av snurpenot etter torsk i Jøkelfjorden i Kvænangen.

Fangst av levende isbjørn. Bestemmelsene for fangst av levende isbjørn har alt etter det inntykk jeg har fått skapt stor misnøye blant fangstfolkene, idet enkelte skuter siste sesong hadde tillatelse for fangst av hele 8 dyr, mens andre ikke hadde fangstillatelse i det hele tatt.

Dersom ikke forbudet skal få uheldige konsekvenser bør det finnes fram til en ordning med fordeling blant skutene av de dyr som måtte bli tillatt å fange. Dette forhold må kunne ordnes for så vidt angår dette distrikt gjennom Tromsø Skipperforening. Kontrollen kan best gjennomføres ved at Tollvesenet pålegges å påse at landingen med levende isbjørn foregår i overensstemmelse med gitt tillatelse. Er så ikke tilfelle bør saken rapporteres til vedkommende politimyndighet.

I kvartalet har jeg foretatt 2 reiser med tilsammen 4 reisedager.

Beretninger fra fiskeriinspektøren i Nordland,
Nils Gjerde.

I. kvartal 1957.

Fisket. Selv om skreifisket i Lofoten ikke er avsluttet ved rapporttidens utløp kan årets Lofotfiske med sikkerhet nå betegnes som mislykket.

Ugunstige temperaturforhold i sjøen antas å være en medvirkende årsak til det dårlige fiske og fiskerne mener at skreiforekomstene i år er særlig små mot tidligere år.

Det er stort sett registrert små forekomster langs hele Lofoten, mens det derimot for Innlandet, Hamarøy og Steigen ble konstatert til dels store forekomster. En stor del av garn-, line- og notfartøyene fulgte etter skreien på de nye fiskefeltene. Det ble imidlertid lang vei til avtaksstedene i Lofoten da mottakskapiteten i Hamarøy, Steigen og delvis Leiranger fort ble sprengt.

For Røst har det vært et jevnt godt fiske og skreipartiet som hittil er brakt i land her antas å være større enn noe år siden 1947. På feltene utfor Træna og Skjærvær i Vega slo skreifisket også til og det ble registrert til dels store forekomster. At årets Lofotfiske er noe utenom det vanlige framgår også av at det under fisket har vært ført skrei fra Træna til enkelte fiskebruk i Lofoten.

Det oppfiskede parti hittil for Vesterålen og Lofotens ytterside er ca. 2 mill. kg mindre enn i fjor til samme tid. Deltakelsen i dette fiske er omtrent som i fjor.

Oppsyn og utvalgsordning m. v. under skreifisket utenom Lofoten oppsynsdistrikt. På grunn av de forholdsvis gode fiskeforekomster og den store ansamling av båter og bruk langs Innlandet (Hamarøy og Steigen) samt for Salten og Helgelandsværene i vinter, ble det snart spørsmål om å treffe regulerende tiltak for å hindre redskaps- og interessekollisjoner blant fiskerne.

Etter samråd med fiskerne, fylkesmannen, oppsynssjefen for Lofot-fisket og lensmennene i Hamarøy og Steigen ble det herfra med virkning fra 25. mars 1957 kunngjort midlertidige utrors- og trekkingstider for båtene som drifter fra havnene i de nevnte lensmannsdistrikter. Samtidig ble etablert ordning med heising av utrorssignal for Skutvik og Brunvær. I tillegg til de vanlige utrorssignaler for fisket for Vesterålen og Lofotens ytterside ble det også etablert utrorssignal på Nappholmen i Flakstad for fisket utenfor Borge, Gimsøy og Flakstad.

På grunn av inntrufne tilfelle fant en det også nødvendig gjennom Kringkastingen å innskjerpe bestemmelsene om helligdagsfredning, jfr. § 6 i lov om saltvannsfiskeriene av 17. juni 1956.

For skreifisket for Myken—Valvær og Selvær—Træna på Helgeland er det anordnet oppsyn fra gammelt av. Det ble utvirket utlån for kort tid av en oppsynsskøyte fra Lofotoppsynet til kontroll med overholdelsen av de gjeldende vedtekter for Selvær—Træna.

Videre ble etterretnings- og statistikktjenesten for Innlandet og Helgelandsværene utbygget så en fikk tilfredsstillende oversikt over fiskets gang ved daglige fiskemeldinger og ukentlige kvantumsopp-gaver.

Det ble nødvendig i et par tilfelle ved direkte henvendelser å dirigere kjøpefartøyer til fiskevær i Vega. For øvrig har jeg inntrykk av at avsetningsforholdene gjennomgående var gode og at de foretatte reguleringer stort sett var tilstrekkelig for å sikre fiskerne tilfredsstillende driftsforhold på bakgrunn av de uventet store ansamlinger av redskaper og båter på enkelte felter og i enkelte havner.

Arbeidet ved kontoret, reiser, møter. Midlertidig kontorassistent II, fru Inger Brandtzæg er sluttet den 31. desember 1956. Som ny assistent er ansatt frk. Inger Henriksen fra 1. januar 1957.

Det er foretatt en reise til Røsvik i Salten i forbindelse med planer om bygging av et mindre fryseri og kjøleanlegg på stedet, samt en reise til Ramsund i Ofoten i forbindelse med planer om anlegg for kunstig tørking av råfisk.

Møte i fylkets havnenemnd ble holdt i Bodø den 21. mars 1956, hvor det bl. a. ble vedtatt prioritetsinnstilling for utførelsen av havnearbeider i fylket, jfr. beretningen for 3. kvartal 1956. Innstillingen skal behandles av fylkestinget i sommer.

Administrasjon av statens grunn i fiskevær. Arbeidet med ordning av grunnavgiftsrestanser, regulering av eldre og oppsetting av nye festeforhold har pågått som vanlig.

For bevilgninger over fiskeribudsjetten har det pågått vegarbeider i Skrova og Kabelvåg. Arbeidet på moloen over Nordsundet til Nyk-

sund er påbegynt av Statens Havnevesen. Spørsmålet om vegforbindelse Nyksund—Ungsmaløy er tatt opp og overslag og finansieringsplan er under utarbeidelse.

Merkeregistret. Etter avtale med direktoratet er registerføringen for Bodø merkedistrikt forsøksvis lagt om til ringpermsystem. De erfaringer som er høstet hittil er meget tilfredsstillende, og det er grunn til å regne med at en eventuell slik omlegging også for de øvrige distrikter vil gi bedre oversikt og store lettelser i tilsynsmennenes arbeid.

Fylkesregisteret er ført ajour.

Vannforsyningen i fiskeværene. Anleggsarbeidene har stort sett ligget nede i vintersesongen.

Jeg viser for øvrig til beretningene for 2. og 3. kvartal 1956, hvor det er gitt en utførlig omtale av de enkelte anlegg som er utført eller er under utførelse ved hjelp av statsstøtte i distriktet.

Andre saker. I løpet av kvartalet ødela 5 britiske og 2 tyske trålere redskaper for 15 norske båtlag på feltene utenfor Andenes og Øksnes—Langenes. Skadebeløpene er oppgitt til i alt kr. 46.998,40. Erstatningskrav er innsendt på vanlig måte.

Et båtlag fra Bø anmeldte redskapstap som angivelig var forvoldt av tråler i Jennegga. Saken måtte henlegges, da skadevolderen ikke kunne identifiseres.

Dessuten er behandlet en søknad fra Bø om erstatning eller bidrag for redskapstap i Jennegga forvoldt av strøm og uvær. Søknaden kunne ikke imøtekommes, da det ikke disponeres bevilgning til formålet.

For øvrig har det som vanlig vært behandlet en del saker vedrørende oppføring av rør- og egnebuer, ishus og fryserier og kjøleanlegg med statsstøtte. Det er gitt uttalelse til fylkesforsyningnemnda om en søknad om byggeløyve for fiskebruk på Selvær i Træna og til landbruksksselskapet om en søknad om tvungen avståelse av grunn til fiskeriformål i Mortsund i Lofoten. Videre er gitt uttalelser til Statens Fiskarbank og kontoret for områdeplanlegging om søknader om lån til tilvirkningsanlegg, fiskefartøyer og redskaper m. v. Rettledning og skjema for søknad om lån til anskaffelse av fiskebiler er gitt i et par tilfelle. De endrede fredningsbestemmelsene for gullflyndre, Kronprinsregentens resolusjon av 15. februar 1957, er innskjerpet overfor lensmennene.

2. kvartal 1957.

Fisket. Resultatet av årets Lofotfiske ble det dårligste på mange år. Resultatet er desto mer nedslående fordi man etter forutsigelsene om en periode med økende skreiforekomster stilte særlig store forventninger til årets fiske og man anså det sannsynlig at fiskepartiet ville bli høyere enn fjorårets.

Deltakelsen i år var på det høyeste bare 10.460 mann, hvilket er 7.280 mann mindre enn i fjor, men gjennomsnittsutbyttet pr. mann blir likevel bare ca. 65 % av fjorårets.

For Innlandet og Hegelandsværene ble det tidlig i sesongen registrert betydelige skreiforekomster og det ble tatt til dels gode fangster både på garn og liner. Det høyeste antall båter for Træna kom opp i 190, mest mindre juksabåter, og for Skjærvær i Vega kom deltakerantallet opp i over hundre mot vanlig noen få hjemmehørende båter.

Utbyttet av årets skreifiske må sies å ha vært meget dårlig, bortsett fra enkelte heldige båter som driftet for Røst eller for Innlandet, Helgeland og Trøndelagsværene. Særlig dårlig utbytte ble det for notbrukene og for juksabåtene.

Deltakelsen fra Nordland i vintersildfisket på Vestlandet har øket for hvert år og i år deltok det ca. 230 fartøyer med ca. 2.500 mann. Også dette fiske betegnes som feilslått og det ble gjennomgående dårlig utbytte, særlig for de vel 50 snurpenotlag og ca. 100 hjelpefartøyer som deltok fra fylket.

Arbeidet ved kontoret, reiser, møter. Til Å i Moskenes er foretatt en reise for å tilrettelegge opparbeidelsen av bevilgning til atkomstveg til tomter på statens grunn samt for å konferere med tilsynsmannen og forskjellige tomtefestere. Videre ble det konferert med merkelovens tilsynsmann i Moskenes og formannen i A/L Sørvågen Vannverk om spørsmål vedrørende merkevesenet og utbyggingen og finansieringen av vannverket.

Sammen med kontorsjef Bratland og avdelingsingeniør Jacobsen fra Fiskeridirektoratet er foretatt en reise til Skrova hvor bl. a. statens eiendommer ble besiktiget og det ble konferert med tilsynsmannen og bygningskommunens styre om forskjellige saker vedrørende administrasjonen av statens grunn.

Til Narvik er foretatt en reise i forbindelse med fylkestinget 1957. Her ble bl. a. vedtatt følgende prioritetsliste for utførelsen av havneanlegg i fylket:

1. Laukvik, 2. Henningsvær, 3. Nordmjele, 4. Nesna, 5. Eggum, 6. Bolga, 7. Fredvang, 8. Styrkesnes, 9. Skutvik, 10. Hennes, 11. Lysvold, 12. Rørstad.

Jeg har i kvartalet deltatt i en konferanse med vegsjefen i forbindelse med utarbeidelsen av budsjettforslag for veger i sjøbygdene for terminen 1958/59. Det ble foreslått oppført i alt 7 veganlegg med en samlet bevilgning på kr. 552.700. Antallet anlegg under bevilgning er i de senere år blitt ganske sterkt redusert for å oppnå en konsentrert anleggsdrift.

Administrasjon av statens grunn i fiskevær. Vegarbeid på Ris-holmen i Skrova, kostnadsberegnet til kr. 9.860 er påbegynt i dette kvartal for midler på fiskeribudsjettet.

For Nyksunds vedkommende er behandlet en del søknader om ettergivelse av eldre grunnavgiftsrestanser.

Tomteregisteret er ført à jour.

Merkeregisteret. Det har vært en del arbeid med å sette enkelte nyansatte tilsynsmenn inn i deres gjøremål.

Antallet innberetninger som av forskjellige grunner må returneres til tilsynsmennene for beriktigelse eller innhenting av nærmere opplysninger og dokumentasjon, holder seg stort sett uforandret i forhold til det totale innberetningstall.

Skjønt det i de senere år er foretatt ganske omfattende oppryddinger, er merkeregisteret dessverre ennå ikke så pålitelig som en kunne ønske. Det er særlig grunn til å tro at det finnes forholdsvis mange «gjengangere» av båter som burde vært slettet av registeret.

Vannforsyningen i fiskeværene. Av større anlegg som er under forberedende behandling nevnes vannverket for Andøya (Andenes og Dverberg kommuner) som bl. a. skal dekke behovet for fiskeværet Andenes og flyplassen på Andøya. Anlegget er foreløpig kostnadsregnet til kr. 7.170.000 og det regnes med statsstøtte fra Forsvarsdepartementet, Landbruksdepartementet og Fiskeridepartementet. Videre er det under planlegging vannverk for Rinøy i Lødingen og for enkelte mindre steder i distriktet. Når det gjelder Statens Sjøvannsanlegg i Henningsvær er det bestemt at dette skal nedlegges og materiellet avhendes.

Andre saker. Det er i dette kvartal ikke anmeldt nye redskapstap som er forvoldt av trålere utenfor Vesterålen. Derimot har det vært en del arbeid i forbindelse med søknader om forskuddserstatning for tidligere redskapstap. Videre er det innhentet uttalelser fra distriktsfiskarlagene og utarbeidet forslag til direktoratet om utvidelse av skøytevaktholdet over faststående norske fiskeredskaper utenfor fiskerigrensen i Langenesegga, Jennegga og utenfor Andøya.

Til fylket er det avgitt uttalelser om 10 søknader om bidrag av Naturskadefondet. Av de skader det her gjelder, er de fleste påført små uassurerte motorbåter som har forlist i hjemmehavn.

I kvartalet er mottatt ferdigattester og byggeregnskap m. v. for rorbuer oppført for 12 mann på Mølnarodden og for 25 mann i Ure i Lofoten. Et tidligere gitt tilsagn om nedskrivningsbidrag til oppføring av en ny ror- og egnebu i Henningsvær for 27 mann er tilbakebetalt, idet søkeren meddelte at han heller ville foreta ombygging og reparasjon av en eldre rorbu.

Under skreifisket i Lofoten har det vært i drift 3 stormsignalstasjoner i distriktet. De samlede driftsutgifter i sesongen beløper seg til kr. 589,70. Driften ved disse stasjonene bør opprettholdes inntil videre i betraktning av at det er installert elektriske signaler for noen år siden, materiellet er ennå godt, og driftsutgiftene kan ikke sies å være særlig store. De øvrige stasjoner i distriktet er nedlagt og materiellet avhendet for en tid siden.

Arbeidet med daglige fiskemeldinger gjennom kringkastingen og ukentlige kvantumsoppgaver ved oppslagstelegram under skreifisket har vært utført som vanlig, bortsett fra at meldingsområdet ble utvidet ved tilsetning av nye rapportører for Innlandet, Salten og Helgeland, og at utsendingen av det ukentlige oppslagstelegram nr. 36 ble sløffet. Nevnte telegram inneholdt stort sett de samme opplysninger som oppslag nr. 29, som er bibeholdt. Her er ikke mottatt besværinger fra abonnenter eller andre over inndragingen.

Det er behandlet en søknad om statsstøtte til oppføring av samfunnshus med folkebad på Steine i Bø.

På Andenes har det i lengre tid vært etablert fiskerilegetjeneste uten tilsetning av særskilt lege. Tjenesten har i de senere år vært tillagt kommunelegen i Andenes. Denne ordning er blitt opphevet inntil videre.

Stønadsordningen til flytting fra utvær har som vanlig medført en del korrespondanse med søkere, formannskap, jordstyrer, bustadnemnder og Bustadbanken, samt med vegvesenet og kraftselskap m. v. i forbindeles med tilretteleggingen av de enkelte søknader. Videre har det vært en del arbeid vedrørende fordelingen av restbevilgningene til flytting fra Lofotodden i Moskenes, Gaukværøy i Bø og Sørsand, Kyllsund og Stavøy i Øksnes. Det er formidlet kontakt mellom et firma i tareindustrien og eierne av fraflyttede eiendommer på Helgeland samt gitt diverse opplysninger i anledning av at firmaet er interessert i overtakelse av eiendommene for sanking og lagring av tang og tare.

Fire søknader om tillatelse til trålfiske med fartøy under 300 br. reg. tonn har vært behandlet i løpet av kvartalet.

Også i dette kvartal er avgitt uttalelser om søknader til Statens Fiskarbank og til Utbyggingsfondet for Nord-Norge om lån til til-

virkningsanlegg og fartøyer. Et par av disse gjaldt lån til innredning av mindre fryserom i eksisterende fiskebruk. Det er også behandlet et par søknader om statsstøtte til oppføring av ishus.

Av andre saker nevnes krav om sjøbyggdeveger, havner, oppmerking og fyrbelysning, bygging av almenningskaier, fredning av fjorder mot bruk av notredskaper, fiskeforsøk med torskeruse av vinilontråd.

3. kvartal 1957.

Arbeidet ved kontoret, reiser, møter. Det er foretatt en reise til Trondheim i anledning av Norges Fiskarlags landsmøte.

Møte i utvalget til innstilling av søknader fra Nordland fylke om lån i Statens Fiskarbank og av bankens Nord-Norge-fond til anskaffelse av fiskefartøyer og redskaper ble holdt den 16. september 1957 i Bodø. Det forelå i alt 13 fartøysøknader med samlet kostnadsoverslag kr. 9.682.220 og omsøkt lånbeløp av banken og fondet kr. 9.002.200. Av disse hadde banken tidligere innvilget en søknad med samlet lån på 1. og 2. prioritet kr. 125.000, slik at de nå omsøkte fartøylån utgjorde kr. 8.877.200. Videre forelå 8 redskapssøknader med totalkostnad kr. 636.900. Fire av søkerne om fartøylån og en av søkerne om redskapslån hadde søkt slike lån av bankens Nord-Norge-fond også tidligere år, uten at søknadene hadde kunnet innvilges. Utvalget innstilte i prioritetsrekkefølge i alt 12 fartøysøknader og 7 redskapssøknader. Sammenlignet med tidligere år var det en betydelig nedgang i søknadsmengden, og det synes som mange av fiskerne på grunn av utviklingen i fisket i den senere tid har fått visse betenkeligheter når det gjelder anskaffelse av store havgående fartøyer.

Administrasjon av statens grunn i fiskevær. I løpet av kvartalet er det foretatt reparasjon av trappen ved almenningskaaien i Skrova for en samlet kostnad ca. kr. 2.300 etter skade som ble påført av en skyssebåt. Det viser seg at også selve steinkaien gjennom lengre tid har seget ut, og det vil antakelig bli nødvendig å foreta en mer omfattende reparasjon for å hindre fullstendig utrasing. Almenningskaaien ligger innenfor et av de grunnområder som forutsettes overdratt til Skrova bygningskommune. Det er i kvartalet også lagt inn vann i statens 3 rorbuer på Masterleiholmen i Skrova. Arbeidet med atkomstveg til Nakkhaugen på Å i Lofoten er påbegynt. Et våningshus i Kabelvåg er revet og flyttet av reguleringsmessige hensyn. Tomteregisteret er ført à jour for samtlige eiendommer, og det har som vanlig vært en del arbeid i forbindelse med sletting og tinglysing av festekontrakter m. v.

Merkeregisteret. Den nye bestemmelse om at slettede distriktsnumre skal være ute av bruk i minst 2 år, og de innskjerpede bestem-

melser om navneskifte for båter under 25 bt. reg. tonn, har ført til at forholdsvis mange innberetninger har måttet sendes tilbake til tilsynsmennene for korrigerings.

Vannforsyningen i fiskeværene. I kvartalet er det anbefalt statsstøtte kr. 25.000 til bygging av vannverk for Ørsvågvær i Vågan, som er kostnadsberegnet til kr. 57.500.

Til utvidelse og forbedring av Lurøysjøen Vannforsyningsanlegg i Lurøy, kostnadsberegnet til kr. 26.000, er anbefalt en statsstøtte på kr. 6.500, og for Lødingen Vannverk er anbefalt at staten overtar to innvilgede banklån på tilsammen ca. kr. 67.650 som foreløpig rente- og avdragsfritt lån for å bringe vannavgiftene ned på et mer rimelig nivå.

Ellers er behandlet søknader om tilleggsstøtte til et par vannverk som tidligere er opptatt til bevilgning, liksom det har vært en del arbeid med innhenting av anleggsregnskaper, grunneiererklæringer og pantobligasjoner m. v. samt en del konsulentvirksomhet for vannverkslagene ved utarbeidelse av driftsbudsjett og avgiftsregulativ o. l.

Søknader om statsstøtte er under forberedende behandling for en del vannverkslags vedkommende, herunder Tømmervik Vannverk i Hadsel som ikke har vært nevnt i tidligere beretninger.

Andre saker. Den tyske tråler «Gustav Darendorf» BX-630 ødela den 14. september 1957 garnredskaper til en samlet verdi av kr. 78.959,56 for 8 båtlag utenfor Andenes. Etterforskningsdokumenter og erstatningskrav er sendt inn på vanlig måte.

Det er gitt uttalelser om 9 søknader om bidrag av Naturskade-fondet i dette kvartal.

Til oppføring av velferdshus med folkebad på Steine i Bø er det gitt tilsagn om en statsstøtte på kr. 6.500. Søknad om statsstøtte til innlegging av vann i folkebadet i Skrova er avslått.

Planene for fryseri og kjøleanlegg på Andenes foreligger nå. Anlegget er kostnadsberegnet til kr. 2.400.000, som tenkes dekket ved andelstegning i distriktet og fra Fiskeridepartementet, 1. pr. lån i Postsparebanken og 2. pr. lån hos Utbyggingsfondet for Nord-Norge. Uttalelser om saken er gitt til direktoratet og Kontoret for områdeplanlegging i Nordland. Videre er det gitt uttalelse til Statens Fiskarbank bl. a. vedrørende overtakelse av et mindre 1. pr. pantelån i Røst Fryseri og Kjøleanlegg A/L. Standardtegnninger for ishus og opplysninger om den gjeldende bidragsordning er gitt til et par fiskarlag i distriktet som har planer om bygging av ishus.

En søknad om tillatelse til å drive fiske med trål med fartøy under 300 br.reg.tonn og en søknad om byggeløyve for fiskebruk er behandlet i kvartalet.

Forskriftene om merking av faststående fiskeredskaper, Kronprinsregentens resolusjon av 22. desember 1955, §§ 20 og 21, er blitt innskjerpet overfor distriktsfiskarlagene og de lokale fiskarlag i Vesterålen.

Borge Distriktsfiskarlag har reist krav om at Lofotens ytterside (Borge og Gimsøy) må bli tillagt Lofoten oppsynsdistrikt. Under skreifisket i Borge og Gimsøy har det vært etablert utvalgsordning med «lensmannsoppsyn». En utvidelse av Lofoten oppsynsdistrikt for å oppnå en heldigere regulering av fisket eller for bedre å håndheve de gjeldende vedtekter for yttersiden anser jeg ikke påkrevet. Jeg antar for øvrig at kravet for en del er begrunnet i ønsket om at fiskerne for Lofotens ytterside skal bli delaktig i minstelottgarantien som gjelder i Lofoten oppsynsdistrikt. Garantiordningen bør og kan etter min mening gjøres gjeldende for alt skreifisket i fylket, og den nødvendige kontroll kan godt utøves uten at Lofoten oppsynsdistrikt blir utvidet.

Videre er behandlet krav fra fylkesfiskarlaget om fredning av en rekke fjorder i fylket mot bruk av snurpenot etter gytefisk. Jeg anser det riktig at det på visse fjorder blir forbudt å bruke not i gytetiden til annet enn fangst av sild, brisling, makrell eller lodde i likhet med de forbud som er gjort gjeldende for en del fjorder i Finnmark, Troms og Trøndelag.

4. kvartal 1957.

Fisket. Feitsildfisket i 1957 ble igjen en skuffelse.

De tidligere påviste trekk i utviklingen med hensyn til nedgang i antallet fiskere og økning i antallet fiskefarkoster i fylket har gjort seg gjeldende også i 1957.

Arbeidet ved kontoret, reiser, møter. Det er foretatt en reise til Rognan i Salten for besiktigelse av fiskefartøy under reparasjon og konferanse med båtbygger.

Jeg har deltatt i styremøte i Nordland Fylkes Fiskarlag og i en rekke konferanser av forskjellig slag. Det var meningen å holde møte i dette kvartal i utvalget til behandling av søknader om statsstøtte til flytting fra utvær i Nordland. 25 søknader ligger nå ferdig forberedt.

Administrasjon av statens grunn i fiskevær. Plan for vegforbindelsen Nyksundøy—Ungsmaløy, som vil knytte Ungsmaløy til vegnettet på Langøya, er nå utarbeidet av Statens Vegvesen. Overslaget er på kr. 124.000. Finansieringsspørsmålet er tatt opp med vegsjefen i Nordland. Langenes kommune har sagt seg villig til å dekke en mindre del av kostnaden. Saken er for tiden til behandling hos vegsjefen.

Etter at vannverket i Nyksund ble tatt i bruk har det forekommet

islegging på havna om vinteren på grunn av de forholdsvis store mengder ferskvann som tilføres havnebassenget. Isen har til dels vært meget sjenerende i den trange havna, og spørsmålet om tiltak for å forebygge isdannelsen er tatt opp med vannverkslaget og de stedlige myndigheter.

Arbeidet med molo/veg over Nordsundet i Nyksund pågår. Anlegget er beregnet å koste kr. 592.000, som dekkes over Vegvesenets og Havnevesenets budsjetter. Vegbyggingen på Nyksundøy fram til molo-festet for bevilgninger over fiskeribudsjettet, kr. 8.000, er avsluttet i høst.

I Skrova har det pågått arbeid på «Uravegen» for bevilgning kr. 20.000 over fiskeribudsjettet, og i Å i Lofoten har det pågått arbeid på atkomstvegen til Nakkhaugen for en bevilgning på kr. 2.000.

Den foreslåtte endring av reguleringsplanen for Skrova, for så vidt angår området omkring Torvet, er godkjent og stadfestet av Kommunaldepartementet.

Innkrevningslistene for 1957 er utferdiget i rapportperioden. Festeavgiften for tomter til våningshus, fisketilvirkningsanlegg, rorbuer, sjøhus og hjeller m. v. utgjør i år tilsammen kr. 17.295,51, mot kr. 17.212,01 for året 1956. Avgiften fordeler seg slik på de enkelte eendommer:

Kabelvåg	267	festeforhold	kr. 9.364,69
Skrova	118	—»—	» 4.852,85
Nyksund	77	—»—	» 1.972,37
Å i Lofoten	46	—»—	» 1.105,60

Tilsammen 508 festeforhold kr. 17.295,51

Restanselistene pr. 30. juni 1957 er gjennomgått og det er ført en del korrespondanse vedrørende reguleringen av enkelte eldre avgiftsrestanser.

Merkeregisteret. Pr. 31. desember 1957 er det registrert i alt 9.850 fiskefarkoster i Nordland. Flåten er således i løpet av året øket med 416 farkoster. Et overveiende antall av nyanskaffelsene er i størrelsesgruppen under 30 fot. De forhold som er påpekt i beretningen for 4. kvartal 1956 med hensyn til utviklingen innen de forskjellige størrelsesgrupper gjelder stort sett uforandret.

Vannforsyningen i fiskeværene. I løpet av kvartalet er det gitt tilsagn om statsstøtte over fiskeribudsjettet til Hennes og Kvitnes Vannverk A/L med kr. 60.000. Videre har Lurøysjøens Vannforsyningsanlegg fått tilsagn om kr. 6.500 og Sørvågen Vannverk A/L har fått tilsagn om tilleggsstøtte kr. 62.000 til fullføringsarbeider. Sistnevnte anlegg har dessuten fått tilsagn om sysselsettingsmidler inntil kr. 60.000.

Det foreligger nå reviderte planer for Tømmervik Vannverk, Stokmarknes, med overslag kr. 245.000. Søknad om støtte over fiskeribudsjettet er anbefalt innvilget med kr. 40.000. Videre er anbefalt innvilget statsstøtte kr. 4.350 til et ferdigbygget vannforsyningsanlegg på Nes i Vega som har kostet kr. 7.350.

Som vanlig har det også i dette kvartal vært behandlet en rekke spørsmål av forskjellig slag i forbindelse med vannforsyningen, både når det gjelder ferdigbygde anlegg og anlegg under utførelse eller planlegging. Spesielt nevnes denne gang en ganske omfattende korrespondanse om tilbakebetaling av den del av distriktsytelsene ved vannverkene i Skrova og Nyksund som er forskuttert av staten. Videre er avgitt uttalelser til fylket o. a. vedrørende gjenfylling eller sikring av brønnenanlegg som i sin tid ble bygget av Statens Havnevesen mot at vedkommende kommune eller fylke har påtatt seg ansvaret for drift og vedlikehold. Mange av disse brønnenanlegg er nå overflødiggjort ved den vannverksutbygging som er foretatt.

Siden 1953 er det gitt tilsagn om statsstøtte over fiskeribudsjettet til bygging eller utvidelse av i alt 34 vannverk eller vannfyllingsanlegg i fiskevær i Nordland. Det samlede overslag er på vel 12,3 mill. kroner, hvorav dekkes ved distriktsytelse ca. 18 %, ved lån 28 % og ved samlet statsstøtte fra Landbruksdepartementet, Havnevesenet og Fiskeridepartementet 54 %.

Andre saker. I dette kvartal er den tyske tråler NC-384 «Karlsruhe» anmeldt for å ha forvoldt redskapstap for 3 garnbåter utenfor Vesterålen. Erstatningskravet er på kr. 33.137 inkl. erstatning for tapt fangst kr. 4.000. Søknad om forskuddserstatning over fiskeribudsjettet er anbefalt herfra. Videre er anbefalt forskuddserstatning til de 8 båtlag som mistet bruk ved den tyske tråler «Gustav Darendorf»s herjing i forrige kvartal. Anmeldelse fra 3 garnbåter om tapt bruk i Langenesegga til en samlet verdi av kr. 8.200 er foreslått henlagt, da skadevolderen ikke kan påvises.

Det er gitt uttalelse til Fiskeridirektoratet om organiseringen av oppsynstjenesten for fiskerigrensen og bruksvaktholdet utenfor Vesterålen. Det største behov for slik tjeneste inntreffer i tiden 1. november til 31. mars, da det er ønskelig å disponere ett KNM-fartøy (fregatt) og tilsammen 9 vaktskøyter med stasjoner i Andenes, Myre og Skagen. I tiden 1. juli til 31. oktober anses det tilstrekkelig med 2-3 skøyter i bruksvaktholdet for Vesterålen.

Gjennom fylkesfiskarlaget har spørsmålet om en utvidelse av virkeområdet for Reassuranseinstituttet for fiskeredskaper vært forelagt de lokale fiskarlag til uttalelse. Etter de utalelser som er kommet inn, synes det dessverre ikke på det nåværende tidspunkt å være til-

strekkelig interesse og økonomisk evne blant fiskerne i distriktet til at man kan påregne den oppslutning som er nødvendig for dannelse av lokale redskapstrygdslag. Det vil imidlertid være av stor betydning å få gjennomført en brukbar trygdeordning for fiskeredskaper, særlig for Vesterålen, og en får håpe at det senere vil bli mulig å finne fram til en løsning av saken.

Som nevnt i en tidligere innberetning ble utsendingen av oppslagstelegram nr. 36 sløffet i fjor. Det er nå bestemt at også oppslag nr. 29 skal inndras. Det vil således i sesongen 1958 ikke bli sendt ut noe oppslagstelegram om skreifisket i Nördland utenom Lofoten oppsynsdistrikt. Oppslagstelegrammene vil søkes erstattet ved en utvidet meldingstjeneste gjennom Kringkastingen og ved en mindre utvidelse av teksten i oppslagstelegram nr. 8, «Skreifisket, landskvantum».

I forbindelse med den planlagte utvidelse av meldingstjenesten i Kringkastingen om fisket i fylket, utenom skreifisket, er det innhentet forslag fra distriktsfiskarlagene om de rapportører i distriktene som bør knyttes til virksomheten.

En del av lensmennene i fylket har herfra fått tilsendt særtrykk av de gjeldende bestemmelser om saltvannsfiskeriene (Kronprinsregentens resolusjon av 22. desember 1955). De endringer som er gjort ved resolusjoner av 7. desember 1956 og 15. februar 1957, vedrørende fredningsbestemmelsene for kveite og gullflyndre, er blitt tilføyet i særtrykkene.

Det er gitt uttalelse til direktoratet om en søknad om støtte til forsøksfiske etter håbrand utenfor Vesterålen samt om registrerings-tillatelse for nybygget fiskefartøy og om tillatelse til ervervelse av eiendomsrett til et tidligere registrert fartøy.

Videre er gitt uttalelse om en søknad fra et samvirkelag i Fjellidal i Ofoten om statsstøtte til innredning av fryserom og kjølerom, vesentlig basert på forretningens eget behov og for utleie av frysebokser til stedets befolkning. Prosjektet antas å være av mindre betydning for selve fiskeomsetningen, og jeg har etter omstendighetene for øvrig ikke funnet å kunne anbefale støtte over fiskeribudsjettet. Søknad om statsstøtte til oppføring av et mindre kjøleanlegg på Rødøy, kostnadsberegnet til kr. 200.000, er anbefalt innvilget med kr. 160.000 men saken har måttet stilles i bero foreløpig av bevilgningsmessige hensyn. Det samme gjelder søknad om statsstøtte til innredning av ishushus på Sæterlandet i Velfjord. Heller ikke den tidligere innsendte søknad om statsstøtte til oppføring av ishushus i Skibbåtsvær har kunnet innvilges. Det vil bli utarbeidet en redusert plan for dette ishushus og ny søknad om statsstøtte vil bli innsendt.

Funksjonstiden for en del av statens representanter i styrer og

representantskaper for statsstøttede fryserier og kjøleanlegg i distriktet utløper 31. desember 1957. I disse tilfelle er avgitt forslag til nyoppnevning.

Arbeidet med saker vedrørende statsstøtte til flytting fra utvær har vært omtrent som vanlig. Det er i kvartalet gitt tilsagn til Øksnes kommune om at kr. 15.000 av restbevilgningen på kr. 22.250 til flytting fra Sørsand, Kyllsundet og Stavøy i Øksnes, kan nyttes som tilskudd til legging av kloakk på tilflyttingsstedet Myre.

Siden stønadsordningen trådte i kraft er det gitt tilsagn til 118 søkere om statsstøtte til flytting fra utvær i Nordland med et samlet stønadsbeløp på kr. 711.000. Tilsagnene er fordelt på 54 fraflyttingssteder i 17 kommuner i fylket. De fleste av disse flyttinger er nå gjennomført og stønadsbeløpene er kommet til utbetaling helt eller delvis til i alt 99 søkere gjennom Bustadbanken. Søknader om støtte til flytting fra i alt 28 bosteder i fylket har ikke kunnet innvilges.

I løpet av kvartalet er det innhentet ferdigattester og byggregnskaper m. v. for ror- og egnebu for 45 mann i Mortsund, ror- og egnebu for 16 mann i Steine, ror- og egnebu for 22 mann i Ure i Lofoten og ror- og egnebu for 16 mann i Stø i Vesterålen. Videre er det i kvartalet anbefalt bidrag til oppføring av rorbu for 11 mann i Straumsjøen og ror- og egnebu for 16 mann i Stø i Vesterålen.

Til Nordland Landbruksselskap er gitt uttalelser om søknader om tvungen avståelse av sjøgrunn i Ballstad og i Skibbåtsvær. Førstnevnte sak er meget omfattende, og det er sannsynlig at jeg sammen med representanter for landbruksselskapet senere vil ta en befarings- og forsøke oppnådd en minnelig ordning mellom partene.

Det er i kvartalet behandlet 3 søknader om bidrag av Naturskade-fondet. I året 1957 har Landbruksdepartementet innvilget i alt 21 søknader fra Nordland med samlet bidragsbeløp kr. 16.495. Det overveiende antall av disse søknader gjelder skader og tap som er påført uassurerte små motorbåter og robåter. 10 søknader har av forskjellige grunner ikke kunnet innvilges.

Beretninger fra fiskeriinspektøren i Møre og Trøndelag,
Aksel Næss.

1. kvartal 1957.

Værforholdene i kvartalet var så ulaglig og dårlig for fiskerflåten som vel mulig. Den ene stormen avløste den andre og dette gikk naturligvis ut over fisket.

Vintersildfisket. Dette så — på grunn av været — en tid ut som det skulle bli helt mislykket denne vinter. Heldigvis ble det ikke så galt, og grunnen til dette er først og fremst de forholdsvis store, godt utrustede havgående båter vi nå har.

Det at silda hurtig søkte nær inn mot land og dessuten opptrådte på en forholdsvis lang strekning gjorde også sitt.

Den redskapsgruppe som det gikk mest ut over denne vinter var snurpeflåten — frasett landnota. Men denne ser det ut til taper terreng hvert år. De som klarte seg best var garnflåten.

Et særtrekk ved dette fisket i vinter, sier mange fiskere, var at tyngden av det ikke syntes å være så stor som de nærmeste år før. Et nokså tydelig trekk var at silda også spredte seg på en lengre strekning enn tidligere og særlig da nordover. Det er derfor en nokså gjengs oppfatning her at vi nå står foran en periode med dette fiske på nordfeltene igjen, d. v. s. på feltene utenfor Romsdal, Nordmøre og Trøndelag.

Jeg tror derfor det er riktig at alle som har interesser her, er oppmerksomme på dette og i tide treffer de nødvendige foranstaltninger. Å lukke øynene eller å prøve å bortforklare dette tydelige utviklingstrekket i dette fisket nå — som man i vinter har vært vitne til både i avisoppsett og på annen måte — kan bli en kostbar lærepenge for alle.

Skreifisket. Dette ble i likhet med storsildfisket hindret atskillig av det dårlige været først på vinteren. Fiskerne mente imidlertid at det ikke var så lite fiske her utenfor i år. Dette gjelder hele området. Sterkest synte imidlertid dette seg for Nord-Trønnelag, idet Vikna-

fisket i år ga ca. 3.070 tonn mot 1.033 tonn i fjor. For værene i Sør-Trøndelag var det også øking. Det samme var tilfelle også for Møre og Romsdal samlet. Beste fisket her var i år på strekningen Romsdal — søre delen av Nordmøre. Her ble derfor også mot slutten av fisket — for første gang — tatt mange bra fangster med snurpenot. Mange mener derfor at vi nå vil få skreien igjen her, slik som vi hadde den utover til 1920—25. Og holder det, vil det bety mye for fiskerne og kystbefolkningen her.

Det mangler vel imidlertid en del på at fiskerne står tilstrekkelig rustet med redskaper til å møte den. Især gjelder dette torskegarn, da de som var igjen fra 1920-årene forlenget er smuldret hen. På Vikna er det i de 2 siste år anskaffet en del — visstnok nylongarn — men så dyre som disse nå er, er det ikke mange fiskere som greier det uten kreditt eller stor lånegjeld.

En annen ting som følger med oppsvinget av dette fiske er rorbusspørsmålet. Her er det jo ikke slik som med vintersildfisket og en del av de andre store sesongfiskerier at storparten av fiskerne har losjiet med seg: holder til ombord på sin egen båt. Nei, dette fiske vil jo fremdeles i hovedsaken bli et småbåtfiske med losjiet på land, og da kommer det naturligvis også til å bli spørsmål etter burom. De gamle buer fra 1900-tallet er nå så defekte at de ikke kan brukes. De har det meste av denne tiden stått ledig og er ikke blitt holdt vedlike. For Viknaværenes vedkommende er det allerede både i pressen og til fiskeriinspektøren kommet mange besværing og henstillinger om dette. Men å bygge eller reparere selv en fiskerbu i dag er ikke en så billig affære. Mange fiskere måtte reise hjem igjen fra disse værene i vinter på grunn av rorbumangel.

Bank- og kystfisket. Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag meddeler at garnseifisket var svært hindret av dårlige værforhold i dette kvartal, og torskefisket var dårligere enn foregående år.

Forfangst- og småsildfisket var ubetydelig i denne tiden. Det vesentligste ble fisket i indre Trondheimsfjord.

Hjemmefiskeriene. Rusefisket. Sammenlignet med tidligere år må det omsatte kvantum betraktes som normalt. Omsetningsforholdene var stort sett gode, og dette skyldes for en vesentlig del at en gikk inn for å føre mest mulig fisk sjøveien til Oslo.

Av småsei ble intet omsatt i levende tilstand i dette kvartal.

Skalldyr. Det er stigning i oppfisket kvantum reker sammenliknet med i fjor. En del av denne stigningen skyldes at førstehåndsomsetningen gjennom Levendefisklaget ble iverksatt fra februar 1957 for distriktene Nordmøre og Sør-Trøndelag. Avsetningsforholdene for reker var gode.

Merkeregisteret. I kvartalet er mottatt 345 innberetninger til hovedregisteret.

Søknad om statsstøtte til flytting fra utvær. Ingen nye søknader er innkommet i denne perioden. 4 er fremdeles under bearbeidelse. En søker har fått tilsagn om støtte.

Søknader om trålkonsesjon. I 1. kvartal er sendt inn 5 søknader til Fiskeridirektøren. Herav et fartøy over 300 br.reg.tonn, mens de andre var i gruppen inntil 300 br.reg.tonn. En av disse søknader var allerede innvilget i 1956 og sto fremdeles ved makt. Den falt således bort som ny.

Søknader om byggeløyve. En har mottatt to slike søknader. Den ene gjaldt bygging av et pakkhus med kjølelager for klippfisk i Ålesund. Den andre gjaldt tilbygg til sildemellager i Hareid.

Begge søknader ble sendt Møre og Romsdal fylkesforsyningsnemnd med anbefaling herfra.

Reiser. I dette kvartalet er det foretatt følgende reiser:

8. januar til Ålesund for å delta i et møte angående delingen av de såkalte «oljepenger» m. v.

Den 16. januar var en i Hestvika for å konferere angående søknad om statsstøtte til et vannanlegg for Sandstad, Hestvika.

18. januar reiste en til Molde for å delta i et møte i Harøysund angående utbyggingen av fryse- og kjøleanleggene i Romsdal.

19. februar reiste en til Bergen og senere til Oslo for sammen med 2 utsendinger fra Smøla å konferere med Fiskeridirektoratet og Fiskeridepartementet om et par fiskerianlegg for Smøla.

Den 9. mars var en på Frøya for å ordne med materiellet etter den nedlagte stormvarselstasjonen på Titran, drøfting med oppsynet, konferanser med utsendinger fra Klubben Fiskarlag om støtte til reparasjon av en innkjøpt saltebu m. v., og den 29. mars reiste en til Stoksund for å inspisere et isanlegg. Tilsammen er til disse reiser anvendt 21 døgn.

Dumping av krigsmateriell. Fra Marinekommando Trøndelag har en hatt til behandling en sak vedkommende dumping av ammunisjon og annet krigsmateriell i Trondheimsfjorden. Representanter fra de forskjellige militære våpenarter var i den anledning i januar samlet til møte hos fiskeriinspektøren med representanter fra de interesserte fiskarlag.

Da de tidligere nyttede dumpingsfelter hadde ødelagt gamle rekefelter, sildevåger og snurrevadfelter, ble man enige om å sløfye disse og i stedet legge ut et nytt felt for dumping som var mindre sjenerende for fisket. Nytt felt er godkjent av Fiskeridepartementet og kunngjort i dagspressen 9. mars. Man drøftet samtidig også mulig-

heten av å få opprensket de gamle dumpingsfelter. Det ble foreløpig sendt en forespørsel til departementet om dette.

Fordelingen av de såkalte «oljepengene». Disse penger er midler som ble opplagt ved salg eller tildeling av brenselolje som i tiden omkring krigsslutningen ble stilt til rådighet for fiskerne her i distriktet av den engelske marine.

Oljen ble stilt til rådighet gratis, men på grunn av fordelingsvanskelighetene besluttet levert mot betaling til kostpris. Oljen ble levert fiskerne over hele dette inspektørområde, mest til Møre. Midlene har siden stått i reserve til benyttelse for et eller annet gagnlig øyemed for fiskerne og fiskerinæringen.

Det har vært en del meningsforskjell om hva midlene helst burde nyttes til, og det har også vært meningsforskjell om hvem midlene egentlig tilhørte. Disse divergenser er imidlertid nå brakt til opphør ved at midlene endelig er bestemt å skulle nyttes til reising av et «Fiskernes Hus» i Ålesund. Beslutningen om dette og fordelingen mellom fylkes- og distriktsfiskarlagene i området fikk sin endelige avgjørelse på et møte i Ålesund 9. januar i år.

Det gamle ishuset på Veidholmen. Etter oppføringen av fryse- og kjøleanlegg på Veidholmen, ble det mindre bruk for det gamle ishuset som var oppført med statsmidler.

Styret for ishuset kom derfor med søknad om å få selge huset. Grunnen til at en ønsket å selge var at huset hadde dårlig isolasjon m. v., og bevarte isen dårlig. Flere kjøpere meldte seg underhånden, men ga tilbud som ikke kunne aksepteres. Huset ble derfor besluttet solgt ved offentlig auksjon. Denne ble holdt av lensmannen 16. november 1956, og huset ble solgt til partsrederiet Strand, Veidholmen.

De fleste av de gamle ishuser her i distriktet som i sin tid ble oppført med bidrag fra staten søkes nå avhendet, både på grunn av endrede drifts- og avsetningsforhold og på grunn av dårlig byggemåte, slik at isen ikke holder seg. De nye som nå bygges er imidlertid bedre i så måte og svarer derfor bedre til sin hensikt.

2. kvartal 1957.

Værforholdene. I første del av dette kvartalet var været stormfullt. Det hemmet derfor fisket en del og spesielt da fisket ute på havet og bankene. Det var ellers noe surt og kaldt hele våren og forsommeren, noe som fiskerne igjen mente var årsak til at seien lot vente på seg, og at seifisket derfor kom sent i gang.

Bank- og kystfisket. Bankfisket tok til i mai og må karakteriseres

som godt. Det var en del vansker med omsetningen, idet kvantumet ble stort og prisene gikk ned til den fastsatte minstepris. Hertil kom at lange og brosme i 1956 ble satt utenfor prisreguleringen ved eksport, og dermed utenom tilskott fra prisreguleringsfondet. Dette var neppe rett. Iallfall var det ikke heldig, og Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag mener det var den vesentligste årsak til de vansker de kom opp i med omsetningen. Laget mener derfor at disse fiskeslag i likhet med andre bør komme inn under denne regulering og dette tilskott igjen. Fiskerne i lagets område er enig i dette.

Forfangst- og småsildfisket. Fangstkvantumet kan betegnes som middels. Deltakelsen i fisket var god — over det vanlige. Det så ut til å være god tyngde til stede, spesielt for Nordmøre og Trøndelag. Silda sto imidlertid langt ute, slik at fangsten var nokså avhengig av været. Hadde det vært bedre, hadde vel kvantumet blitt atskillig større. I april var det også bra forekomster og bra fangster for Sunnmøre. I mai trakk silda lengre nordover som vanlig.

Prisen til fisker var omtrent som året før. Det meste av denne vare går imidlertid til sildoljefabrikkene, så gjennomsnittsprisen blir ikke så høy. Det gikk også en god del til agn, spesielt til Nord-Norge. En god del av småsilda og mussaen gikk også til hermetikk. Denne ble for det meste tatt i Nordmørsfjordene.

Omsetningsforholdene må for så vidt karakteriseres som gode på tross av at storparten av silda måtte leveres til sildoljefabrikkene, som igjen hadde til følge en lavere gjennomsnittspris enn om den hadde vært levert til agn og hermetikk.

Hjemmefiskeriene. Rusefisket. (Torskefisket). Sesongen for oppbevaring og transport av levende torsk opphører her i løpet av april for å påbegynnes igjen i siste halvdel av august.

Av hensyn til avsetningsforholdene måtte Levendefisklaget i år begrense avhentingene tidligere enn vanlig, og torskekvantumet i dette tidsrom ble som følge derav mindre.

Seifisket. Første fangst av sei ble tatt omkring midten av april, og denne ble avhentet av Levendefisklaget og omsatt levende. Men helt til langt ut i juni måned ble all avhenting foretatt direkte fra feltet for henging og frysing, idet dårlig og ujevnt fiske bevirket stor etterspørsel til disse anvendelser. Fiskerne fant det derfor ulønnsomt å foreta låssetting. Dette førte til at der så vel i mai som juni måned ikke ble omsatt nevneverdig sei fra Levendefisklaget i levende tilstand. Etter at en del låssetting kom i gang ble dette annerledes. Seien var imidlertid da sterkt mortblandet, og dette hemmet salget i det hele. Forholdene for seiomsetningen karakteriseres derfor av Levendefisklaget i denne tid for ugunstig. Da det imidlertid — som før nevnt —

var god etterspørsel av den til annen anvendelse, må avtaks- og omsetningsforholdene likevel betegnes som bra.

Skalldyr. Det ser ut til at hummerfisket her nå øker og er i vekst fra år til år. — Omsetningen var tilfredsstillende innen Levendefisklaget. Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag har imidlertid gitt uttrykk for vansker i denne tiden, idet kvantumet ble så mye større enn forutsatt. Laget vil vel ta lærdom av dette og i neste sesong prøve å innrette seg deretter.

Merkeregisteret. Arbeidet med dette øket en del også i dette kvartal, idet det blir flere og flere skriv og purringer til tilsynsmennene. I et område som strekker seg over 3 fylker, kan denne korrespondansen bli nokså omfattende. I alt kom det inn i denne tiden ca. 400 innberetninger.

Søknader om trålkonsesjon. En har hatt 8 søknader om trålkonsesjon til uttalelse. Alle fartøyer var i gruppen til og med 300 br.reg.tonn. Av disse er foreløpig 2 blitt innvilget.

Søknader om byggeløyve. I kvartalet har en mottatt kun en søknad. Den gjaldt nybygg av et notbøteri. Søknaden ble anbefalt.

Søknader om støtte fra Naturskadefondet. Det kom inn 3 slike søknader. 2 av disse var fra Møre og Romsdal fylke og 1 fra Nord-Trøndelag.

Søknader om statsstøtte til flytting fra utvær. I kvartalet kom inn 3 slike søknader. Alle var imidlertid så dårlig underbygget med bilag etc. at de foreløpig ikke kunne sendes videre. En av de tidligere innsendte søknader ble innvilget i dette kvartal.

Reiser. I kvartalet har en foretatt 8 reiser med tilsammen 28 reisedøgn. Først var en i Rørvik og drøftet søknadene om bidrag av Trøndelagsplanmidlene til fiskerisektoren for 1957/58. Etterpå var en i Kristiansund og Molde om samme sak. På kontoret hadde en møte med styret i Sør-Trøndelag Fiskarlag om det samme for dette lags distrikt.

Resultatet av disse møter og dette arbeid førte til et forslag om anvendelsen av disse midlene både til havner, vannanlegg, industri-tiltak m. v. for samtlige kystkommuner som omfattes av Trøndelagsplanen. Dette forslag ble så oversendt Områdeplanleggingskontorene for begge Trøndelagsfylkene og Møre og Romsdal fylke og senere vedtatt vesentlig i samsvar med forslaget.

For utbyggingen av fiskerisektoren i disse kystbygder vil denne hjelpen utvilsomt få mye å si etter at hele det tilsagte beløp her er nyttet. Ikke minst vil vel dette komme til å merkes når det gjelder fiskerinæringen.

En var videre en tur til Uttian på Frøya angående det utlagte

skytefelt der ute. På tross av protester både fra øyas befolkning og de lokale fiskarlag, og fraråding også fra fylkesfiskarlaget og fiskeriinspektøren ble det likevel besluttet at feltet skulle nyttes. Det er en stor og berettiget misnøye med dette.

Senere var en på Frøya for å konferere angående mudringen av fartsløpet gjennom Ellingsundet.

I slutten av mai var en sammen med kontorsjef Bratland m. fl. en tur til Sistranda og Sula på Frøya for å drøfte fiskarfagskolen, som er bestemt lagt dit, og ymse andre ting på Sula.

Like etter reiste en sammen med en representant fra det militære og representanter fra fiskerne og havnemyndighetene på synfaring i Ålesund-, Molde- og Kristiansunddistriktene for å legge ut nye felter for dumping av krigsmateriell i disse områder.

Etter synfaringen og nærmere drøftinger ble en enig om 3 felter for dette område, et for Sunnmøre inne i Voldafjorden, et for Romsdalen inne i Romsdalsfjorden og et for Nordmørsdistriktet inne i Halsafjorden. Samtlige felter hadde stor dybde og ligger dessuten slik til at de er minst mulig til mén for fisket og trafikken. Forslagene ble sendt Fiskeridepartementet og godkjent.

I begynnelsen av juni var en i Oslo for å delta i drøftelser med Fiskeridepartementet og Havnedirektoratet om det forslag som en hadde gitt til de havnekrav som mentes å burde få midler til utbygging over Trøndelagsplanen.

I slutten av juni var en på Frøya i møte med representanter for Klubben fiskarlag om statsstøtte til utbygging av deres innkjøpte eiendom på Humlingsvær, og på inspeksjon vedrørende mudringsarbeidet i Ellingsundet.

3. og 4. kvartal 1957.

Værforholdene var også i disse to kvartaler mindre bra på denne del av kysten, og dette ga naturligvis ikke minst sitt utslag på utøvelsen av de forskjellige fiskerier.

Bank- og kystfisket for Sunnmøre og Romsdal. Resultatet av bank- og kystfisket i 3. og 4. kvartal ble dårligere enn tilsvarende tidsrom i 1956. Grunnen til dette, foruten agnmangel og delvis dårlige værforhold, var også at prisene særlig for lange og brosme i 1957 gikk så langt ned at fiskerne vanskelig kunne få lønnsom drift. Det var derfor mange som gikk over til annet fiske.

Omsetningen gikk bra, bortsett fra omsetningen av lange og brosme som var vanskelig i hele 1957.

Bankfisket etter lange, brosme og kveite var for den øvrige del

av området stort sett tilfredsstillende. På grunn av dårlig etterspørsel etter saltfisk og klippfisk, lange og brosme, var prisene i den varmeste tiden på sommeren nede på minsteprisnivået. Etter hvert som der ble muligheter for henging, steg prisene igjen slik at gjennomsnittsprisen i 1957 praktisk talt ble den samme som i 1956.

Kystfisket etter hyse m. m. til frysing og fersk anvendelse ble drevet som tidligere, og avtaksmulighetene var stort sett tilfredsstillende.

Seismurpefisket. Deltakelsen var som i de foregående år, og utbyttet ble tilfredsstillende. På grunn av den livlige etterspørsel etter rotskjær-sei 20/40, fikk tilvirkerne levere etter hvert som tørrfiskene var ferdig, og ved årsskiftet var det praktisk talt tomme lagre hos de fleste tilvirkere.

Feit- og småsildfisket. Kvantumet av denne fangsten ble for hele distriktet i overkant av et middels år. En overveiende del ble fisket i Møre, og særlig var det et jevnt og godt fiske i Nordmøre. Fisket der foregikk i fjordene omkring Kristiansund og var praktisk talt sammenhengende hele sesongen. Også i Romsdal var fisket bra. I Sunnmøre derimot var det heller smått. For Trøndelags vedkommende ble resultatet dårlig.

Det var dårlig vær stort sett hele halvåret, og fisket foregikk således vesentlig inne i fjordene. Det ble imidlertid her i år tatt et betydelig kvantum brisling. Den overveiende del av denne ble fisket i oktober og i begynnelsen av november, vesentlig i Romsdalsfjordene, i blanding med mussa og småsild. Kvaliteten var — etter utsagnene — god. Avtaksvanser var det ikke. Det er av stor betydning for det økonomiske resultat å få levert mest mulig av disse sildeslag til «bedre anvendelse» med de høyere priser. I så måte må det sies at resultatet ble tilfredsstillende denne sesong, da en ganske stor del ble levert til de forskjellige bedre anvendelser, som til agn, salting etc. For småsildens vedkommende ble de levert spesielt til hermetikk. Hermetikkavtaket var for øvrig meget godt.

Deltakelsen var som vanlig. Det var vesentlig bruk fra området som i år opererte her.

Hjemmefiskeriene. — Torskfisket med ruser. I 3. kvartal viste dette fisket et godt resultat og lå kvantumsmessig over fjorårets. Når dertil prisen til fisker ble forhøyet med 10 øre pr. kg, skulle utbyttet for fisker være bra. En må vel imidlertid regne med en noe større deltagelse enn vanlig bl. a. på grunn av de dårlige utsikter for krabbe-fisket, som førte til at flere som før om årene har drevet dette fisket nå fant det mer formålstjenlig å delta i rusefisket.

I 4. kvartal lå omsetningen av levende torsk gjennom Levende-

fisklaget betydelig lavere enn i 3. kvartal. Svikten tilskrives de vanskeligheter som inntrådte i denne omsetning fra midten av november, og som førte til at laget fra 2. desember påbød stopp i lagring og oppbevaring av hensyn til omsetningen.

Seifisket. Snurpeseien gikk i denne tiden mest til hending og frysing, da det var stor etterspørsel av den til slik anvendelse. Det ble derfor omsatt lite til fersk anvendelse.

Alefisket. Oppfisket kvantum ål i distriktet hadde heller ikke denne sesong noe oppsving. Deltakelsen er fortsatt spredt slik at fraktutgiftene ved oppsamling blir uforholdsmessig store.

Rekefisket viste en betydelig økning sammenliknet med året før, og avtaksforholdene var gode.

Hummerfisket viste nedadgående tendens, og utbyttet må ennå sies å bety relativt lite for distriktet. Avsetningsforholdene var imidlertid gode.

Krabbefisket begynte til vanlig tid (begynnelsen av september). På grunn av de dårlige utsikter som forelå før sesongen tok til, var deltakelsen forholdsvis liten. Oppfisket kvantum ble derfor også betydelig under kvantumet de siste årene. For den enkelte fisker som deltok antar en imidlertid at utbyttet stort sett ble bra.

Størjefisket. Den første melding om størje i 1957 kom fra Onahavet. Den 16. juli ble det der tatt 3 snurpefangster på 8, 12 og 80 stykker. Samme dag ble det tatt en liten fangst for Skalmen (Smøla). Den 24.—25. juli var det forekomster på havet ut for Bud, og det ble gjort flere bomkast.

Den 31. juli observertes ganske gode forekomster ut for Grip, men på grunn av dårlig vær ble det ingen fangst. Samtidig meldtes om noen små og spredte fangster for Helgeland. Størje som ble sett ut for Grip den 31. juli, fortsatte sannsynligvis inn Griphølen og spredte seg etter hvert over samtlige fjorder på Nordmøre. Fra 4. august og hele måneden ut kunne man se størje overalt i fjordene her, men den gikk svært oppdelt, fra enkeltfisk til flokker på 8—10 stykker. Det var gode fangstforhold for skytterne, og de få som begynte fangsten fikk da også noen. På grunn av gangen og spredningen ble det imidlertid få og små fangster for snurperne. For Sunnmøre og Romsdal var forholdene stort sett de samme.

Av storstørje var det visstnok ikke så lite på Mørekysten, men vær, åte, temperatur og andre forhold mentes her å være årsak til det dårlige resultat.

Leveringsforholdene var bra, og prisene omtrent som forrige år. Notfanget størje betaltes med kr. 1,60 til kr. 1,70 pr. kg, og harpunert størje med kr. 1,50 pr. kg.

Grønlandsfisket. De båter som ikke klarte å skaffe mannskap til Grønlandsturen prøvde å ruste ut til andre felter, således for eksempel til Rockall og Island. Fangstresultatene for båtene som dro til Island ble imidlertid dårlige.

På Vest-Grønland hadde de norske båtene dette året det beste fiske siden 1949. Det var imidlertid noe ishindret på de sydlige feltene. Det menes også at fisken i år var større og feitere enn vanlig. Hertil kom at været også var godt denne sesongen, især var dette tilfelle på Grønlandsfeltet.

Det ble ikke meldt om noen større uhell, utenom en båt som fikk skadet propellen og en som fikk rorskade. Begge fikk reparert i Færingehavn.

Båtene på New Foundlandsfeltet hadde i den første tiden isvansker, som hindret fisket i stor grad. Flere av båtene gikk derfor til Vest-Grønlandsfeltene, hvor de straks fikk god fangst og kunne fortsette til de hadde full last. Forholdet bedret seg imidlertid også på New Foundlandsfeltene, slik at det ble et bra fangstresultat også derfra. De fleste båtene som fangstet på dette feltet vil vel imidlertid betenke seg før de drar dit den første turen i 1958 — på grunn av isvanskene så tidlig på året.

Båtene fra Vest-Grønland hadde fangster fra ca. 130—210 tonn saltfisk samt en del kveite, og båtene fra New Foundland noenlunde tilsvarende. New Foundlandsfisken er som kjent for det meste stor, pen fisk, som derfor er etterspurt og lett å selge. Det var alminnelig tilfredshet både med fangstresultatene og fiskens kvalitet fra begge disse felter denne sesongen.

Kveitefisket var også bra. Under første del av sesongen endog svært bra. Det var imidlertid bare noen få båter som hovedsakelig var innstilt på dette. Det ble en tid tatt dagsfangster på opptil 9 tonn, og enkelte av båtene kom hjem fra første tur med fangster på opptil 60 tonn. Prisene på kveiten var også tilfredsstillende.

Det var med nokså stor spenning fiskerne imøteså fisket og fangstresultatet på New Foundlandsfeltet denne sesong. De få båter (3 à 4 stk.) som seilte over dit i 1956, gjorde jo særs gode fangster og forventningene i år var derfor store. Forventningene kan vel imidlertid sies ble helt innfridd både fangstmessig og ellers. Det er nå på det rene at New Foundlandfeltet ikke egner seg for drift så godt som Grønlandsfeltene før ut på sommeren, på grunn av sterk tåke og isvansker i de første vår- og sommermånedene. Et samspill for utnyttelsen av disse felter med drift på Grønlandsfeltene den første del av sesongen og New Foundlandfeltene den siste del synes å være

det riktige, noe som ventelig vil bli praktisert i overveiende grad for sesongen 1958.

Islandssildfisket. Snurpefisket begynte forholdsvis tidlig og det var bra med sild på feltene. Fisket avtok til gjengjeld også tidlig. Første saltedato for snurpesild var denne gang fastsatt til 5. juli, men da var snurpefisket alt i sterk avtagende, og resultatet ble at det ikke ble sild til alle tønnene som var tatt med. Omkring 42.000 tomtønner måtte således taes med hjem igjen.

Drivgarnssildfisket tok til ca. 15. juli og i den første tiden ble det tatt små fangster. I slutten av måneden ble det tatt en del bra fangster. Dette tok imidlertid fort av. Det bedret seg en del utover i august. Snurpefangstene ble av de norske båtene tatt mest på Kølisenbanken, drivgarnsfangstene for det meste nord og øst av Langenes, 40—60 mil av. Fiskerne klaget over at det var mye blekksprut på feltene, som de mente var årsak til de dårlige fangster. Kvaliteten på silda var denne sesongen mindre bra, sa fiskerne, og den var også noe småfallen. Dette førte med seg at utkastprosenten ble meget stor, opptil $\frac{3}{4}$ av fangsten for enkelte.

På grunn av det forholdsvis mindre kvantum saltsild både for våre båter og for Island og Færøyene, har det vært stor etterspørsel etter denne vare. Som kjent selges denne silda mest på forhåndskontrakter. En stor del av silda går til Sverige til priser som er avtalt på forhånd, og kontrakten dette året var på 115.000 tønner til samme pris som i 1956. Foruten til Sverige levertes også en del til Sovjet. Prisen her lå imidlertid noe lavere enn prisen som ble betalt av Sverige. Svenskene forlanger imidlertid større sild enn russerne. For denne sesongen gikk kontraktene ut på ikke mindre sild enn 5 stk. pr. kg til Sverige, mens russerne tok den opptil 7 stk. pr. kg.

Som kjent er en stor del av denne sildeflåte hjemmehørende i Møre og Romsdal fylke, og dette fiske har derfor både stor interesse og stor betydning her. Fra Trøndelagsfylkene er det ingen av de store havgående båter som hittil er kommet med. Blir det imidlertid skralt med vintersildfisket, kan dette komme til å bli annerledes allerede i 1958, da vi nå har flere båter også her som skulle være godt egnet.

Søknader om tillatelse til å drive trålfiske. I 3. kvartal mottok en 5 slike søknader og i 4. kvartal 3. Samtlige søknader ble anbefalt.

Søknader om støtte av naturskadefondet. Av slike mottok en i 3. kvartal en fra Edøy på Nordmøre og en fra Verran i Nord-Trøndelag.

I 4. kvartal mottok en 3 søknader som tidligere har vært inne, samt en ny søknad fra Vikna i Nord-Trøndelag.

Samtlige er sendt tilbake til vedkommende fylkeskontor med uttalelse herfra.

Søknader om statsstøtte til flytting fra utvær. Av slike er i 3. kvartal mottatt 6 stk., herav er en bortlagt da det nødvendige grunnlag for bidrag ikke var til stede. De andre er under bearbeidelse.

I 4. kvartal kom det inn 4 søknader, hvorav 1 ble avslått. De andre 3 er under bearbeidelse.

Reiser. Fiskeriinspektøren har i 3. kvartal hatt 8 reiser og i 4. kvartal 7, med i alt 54 reisedøgn.

Reisene omfatter de forskjellige gjøremål som synfaring hos søkere som vil flytte fra utvær, synfaring og konferanser vedkommende vannverksplaner, ishusplaner og godkjenning av nybygd ishus, møter og konferanser om havneplaner m. v.

Beretninger fra fiskeriinspektøren for Vestlandet, v/fungerende fiskeriinspektør Ola Haaland.

1. kvartal 1957.

Om værforholdene er det svært lite godt å si, det var ualminnelig mange kuling- og stormvarsler dette kvartal.

Vintersildfisket. Som vanlig var det sett fram til vintersildsesongen med store forventninger og forhåpninger i betraktning av de store investeringer som er gjort i fartøyer, redskaper og utstyr. Også til denne sesong kom det til en del nye fartøyer, slik at de begrensede felt ble dess mer overbefolket.

Fisket tok til den 14. januar på Onafeltet. Værforholdene var under storparten av storsildsesongen svært dårlige, og får nok ta hovedskylden for at resultatet i år ble ca. 4 mill. hl mindre enn i fjor. Silden sto imidlertid svært dypt, og ville vanskelig fløyte seg annet enn om natten, og den var dessuten svært vær av seg og det forekom derfor ualminnelig meget bomkasting. Sjøen var av en eller annen grunn også svært klar i år.

Vårsildfisket i de søre distrikter ble dessverre også i år like dårlig som det har vært i årene etter siste krig. Silden gikk imidlertid lenger inn i Ryfylkefjordene i år. Settegarnsfisket var ujevnt og kortvarig, best ved Urter og Sve. Det ble overhodet ikke tatt sild på Egersundsfeltet.

Det var feltene sør for Stadt som hadde hovedparten av fangstvikten på ca. 4 mill. hl, og da hovedsakelig snurperne og sammen med dem hjelperne. For flesteparten av disse ble fisket i år direkte ulønnsomt, med til dels betydelige tap. For garnflåten ble derimot resultatet jevnt over noe bedre, men likevel er det også et stort antall av disse som hadde ulønnsom drift. Landnotfisket var helt ubetydelig.

For dette distrikts vedkommende må sildsesongen i år derfor betegnes som meget mislig, nærmest katastrofal for mange, men fiskerne har tatt tapet med verdighet uten å rope på staten om

hjelp, men med håp og tro på en bedre sesong neste gang. Med en gjennomsnittlig svikt i inntekten på 30 % i en dyrtid som denne er det virkelig beundringsverdig. 2 snurpere forliste under sesongen uten tap av folk.

Noen avsetningsvansker har det ikke vært i år, problemet var vel heller å skaffe nok sild til den vel utbyggede sildemelindustri og til fersksildegspporten, spesielt i begynnelsen av sesongen. Sildemelindustrien fikk således omlag 3,6 mill. hl mindre i år enn i fjor. Saltsildproduksjonen ble ca. 300 000 hl mindre enn i fjor på grunn av vansker med å få tilfredsstillende kontrakt for leveranse til Sovjet-samveldet, som ikke var villig til å betale høyere pris enn i 1956. Først i slutten av februar lyktes det å få en ordning, men dette var dessverre noe sent, og resultatet ble en svikt på Sovjet på over 200 000 tønner i forhold til i fjor.

Krenkelse av fiskerigrensen. Så vidt en vet har det ikke forekommet noen krenkelse av fiskerigrensen av utenlandske fiskefartøyer denne vinter.

Kystfisket. Fiskeforekomstene har stort sett vært bra i hele distriktet, og værforholdene får ta skylden for den svikt som har forekommet. Den økning av torskekvantumet som har vært merkbar i Rogaland de siste år fortsatte også dette kvartal med en stigning på 179 tonn. Selv om fisket ennå ikke er så stort sett i landsmålestøkk, håper fiskerne at det gode torskefisket for Karmøy i 1920-årene atter vil komme igjen.

På grunn av de gode omsetningsforhold på råskjærsei har avsetningen vært god.

Pigghåfisket. De vanskelige vær- og driftsforhold førte til at der i Sogn og Fjordane dette kvartal ikke ble ilandbrakt mer enn ca. halvparten av fjorårets kvantum, og dette førte til økonomiske vansker for de mange fiskere i Sogn og Fjordane som har dette som hovedfiske. Med de små tilførsler har avsetningsforhold og pris vært bra. I Hordaland og Rogaland hvor dette fiske er av mindre interesse ble kvantumet omtrent som i fjor.

Håbrandfisket. Deltakelsen i dette fiske var som vanlig noe mindre grunnet sildefisket. Noen få båter har imidlertid vært ute og fått fangster fra 4 tonn og oppover, en enkelt 10 tonn.

Rekefisket. Værforholdene får nok også ta skylden for at tilførselene av reker i Rogaland ble noe mindre dette kvartal enn i fjor. Deltakelsen har imidlertid vært god og avsetningsforhold og priser som vanlig på denne årstid svært gode.

Ulovlig tråling i Rogaland. Den i foregående rapport nevnte sak mot en fisker for ulovlig tråling på Kalsmesgrunnen er nå avgjort

og vedkommende er gitt en kraftig advarsel. Det har siden ikke kommet noen melding om forsøk på ulovlig tråling innenfor fiskerigrensen i Rogaland.

Flytting fra utvær. Det er ikke innkommet noen nye søknader om flytting fra utvær. Derimot er de tidligere innsendte søknader om flytting fra Flatøy i Fitjar og Børilden i Austrheim nå avgjort.

Oreigningssaker. Det synes å råde en del uklarhet om behandlingsmåten av disse saker etter at fylkeslandbrukskontorene kom inn i bildet etter siste endring av jordloven. Slike søknader bør ikke sendes bl. a. fiskeriinspektørene til uttalelse og eventuell befaring før saken er blitt ferdigbehandlet av de lokale organer. Jordstyret eller herredsstyret kan jo kanskje få i stand forlik i saken, og nye og viktige opplysninger kan komme fram som jordstyret og herredsstyret ut fra sitt lokalkjennskap må forutsettes å sitte inne med. 3 slike uferdige saker fra Solund kommune ble derfor dette kvartal tilbakesendt av denne grunn.

Vannverk. Det går dessverre fremdeles tregere med utbyggingen av vannforsyningen i dette distrikt enn ønskelig kunne være. Folket på de steder som i 1948 kom med på den såkalte 10-års plan, og senere fylte ut skjemaer til vannforsyningskomiteen av 1950, sitter tilsynelatende og venter at myndighetene skal tilrettelegge forholdene, utarbeide planer og omkostningsoverslag, bekoste og bygge vannanlegget. Dette til tross for at en for lengst har tilskrevet fylkesfiskerlagene og bedt om at de lokale lag blir underrettet om at det er nødvendig at det blir tatt et lokalt initiativ bl. a. med valg av vannverksnemnder m. v. Det skoster vanligvis på nødvendig teknisk bistand ute i distriktene. Lagene er kjent med at dette er forhold som kan ordnes, men likevel blir lite gjort. Heldigvis er der unntakelser. Arbeidsutvalget for Store Grødemsvatnets Vannverk, Syre på Karmøy, er således kommet godt i gang med arbeidet, og søknad om støtte til bygging av vannverk på Fitjar i Hordaland er innsendt dette kvartal. Anlegget er kostnadsregnet til kr. 450.000, og der er bl. a. søkt om kr. 25.000 av fiskeribudsjettet.

Fryserier og kjøleanlegg. Etter at Rogaland og Sogn og Fjordane nå begynner å bli forholdsvis bra dekket med fryserier og kjøleanlegg, ligger Hordaland tilbake på dette område. Riktignok har vi Bergen Fiskeindustri anlegg i Bergen, men behovet er stort for 3—4 mindre anlegg ute i distriktet. Fedje er selvskrevet til det første anlegg, og det forberedende arbeid er nå avsluttet. Derimot synes det å bli strid om plasingen av anlegget i søre delen av fylket, noen vil ha det i Øklandsvåg, andre i Melingsvåg i samme kommune. Stedsvalget må imidlertid ikke sinke utbyggingen når så langt kommer.

Merkeregisteret. Arbeidet med merkeregisteret har gått som vanlig med registreringer og sending av purrekriv til tilsynsmennene for å få registeret best mulig à jour. I løpet av kvartalet er mottatt 254 innberetninger.

Diverse saker. Uttalelser er i løpet av kvartalet bl. a. avgitt om utkastet til lov om pensjonstrygd for fiskere, og til utkastet til ny lov om alderstrygd. Videre er uttalelse avgitt om innstillingen fra komiteen til utredning om spørsmål om fast pris til fisker, likeledes om innstillingen fra komiteen til å behandle spørsmålet om fiskernes navigasjonsutdannelse og fagopplæring. Uttalelse er også avgitt om signaler som brukes ved fiske med flytetral.

Av søknader om trålkonsesjon er det dette kvartal behandlet 6.

På grunn av stort arbeidspress har en dette kvartal bare hatt 7 reisedager.

2. kvartal 1957.

Forfangstsild- og småsildfisket ble dessverre også i år en stor skuffelse og må betegnes som svært mislig. Deltakelsen har vært som vanlig.

Brislingfisket. Som nevnt i tidligere rapport var det i fjor høst meldt om uvanlig meget småbrisling på hele kysten fra Frøysjøen til og med Rogaland, så det skulle være et visst grunnlag for brislingfiske i mai. Resultatet av maifisket de første dager viste imidlertid at brislingen var både for liten og for mager, og fisket ble derfor stoppet i Rogaland allerede den 2. mai og for distriktet ellers den 12. mai. Resultatet av maifisket ble bare ca. 35.000 skjegger og en svært uheldig sprengning av brislingstimene.

Det ordinære brislingfisket i juni slo gledeligvis bedre til i år enn foregående år, og resultatet må betegnes som et middelsår. Deltakelsen har vært bedre enn ventet etter fjorårets mislige sesong. Omsetningen har gått bra. Prisen er noe forhøyet, men er ennå for lav i forhold til redskaps- og driftsutgiftene.

Pigghåfisket. Deltakelsen i pigghåfisket var meget god i vår-sesongen. Fangstene har også vært ganske gode. Prisen har holdt seg bra, omsetningen likeså.

Storbritannia er som kjent vårt hovedmarked for hå, men Tyskland som har vært eneavtaker av bukfileten, har nå også begynt å ta en ikke ubetydelig del frossen hå. På det engelske marked er imidlertid nå engelskfanget hå og hå fra Shetland begynt å gjøre seg betenkelig gjeldende etterat disse nå har fått mer erfaring både i fangst og foredling. Shetland skal også være begynt å levere buk-

lappene på norsk vis til Tyskland. Vi må være forberedt på økende konkurranse, spesielt fra Shetland, når det gjelder pigghåeksporten. Det er nå mer enn tidligere nødvendig med absolutt førsteklasses kvalitet.

Håbrandfisket. Deltakelsen i dette fiske har vært som vanlig, fangstene har vært ujevne med en enkeltfangst på 15 tonn. Omsetningen har vært bra.

Rekefisket. Det var ingen fangstbegrensning i rekefisket i Rogaland dette kvartal, bortsett fra at ræreke av produksjonsmessige grunner ikke kunne leveres på fredagene fra 29. april. Værforholdene var til dels vanskelige på de ytre felt, men deltakelsen var god. Det har ikke vært noen spesielle vansker med omsetningen.

Kystfisket. Deltakelsen har vært som normalt, kanskje noe i overkant grunnet den dårlige sildesesong. Rogaland har dette kvartal en svikt på vel 300 tonn hyse, Hordaland har øket fangstkvantumet noe, sannsynligvis på grunn av øket leveranse til dyrefør. Fiskere fra Sogn og Fjordane leverer betydelige kvanta rundfisk på Møre. Avsetningsforholdene har som vanlig vært noe skiftende.

Makrellfisket. Første drivgarnsfangst ble tatt på Sirahavet den 24. april. Deltakelsen i dette fiske var i år noe mindre i dette distrikt, formodentlig på grunn av mannskapsmangel og mindre lønnsomhet i makrellfisket. Fisket var svært ujevnt, både fra dag til dag og mellom de enkelte fiskere, og resultatet for dette distrikt ble nok under et middelsår. Værforholdene var som vanlig til dels mindre gode. Det har ikke vært noen spesielle vansker med omsetningen i dette distrikt, hvor faktisk alt er gått til omsetning innenlands.

Hummerfisket. Med den gode pris på hummeren var deltakelsen i vårfisket god. Enten det skyldes øket deltakelse eller bedre forekomster så ble fisket i Hordaland og Sogn og Fjordane meget godt, mens det i Rogaland ble omtrent som normalt. På grunn av de uventede gode fangster og vanskelige lagringsforhold på denne årstid, oppsto en del avsetningsvansker og en prissenking på 50 øre kiloen. Eksporten har imidlertid gått bra i betraktning av de økte kvanta.

Tobisfisket. Etter den dårlige sildesesong ble det hovedsakelig fra sildemelindustrien agitert for norsk deltakelse i fisket etter tobis (sil) i Nordsjøen. Danskene har jo drevet dette fiske med godt resultat i mange år, og fabrikktråleren «Havkvern» har også drevet samme fiske en tid. Omlag 12–15 fartøyer rustet seg ut for dette fiske, og de fleste gikk til Danmark etter tobisnett, da dette var vanskelig å få her i landet. I betraktning av at det var første sesong, er fiskerne stort sett fornøyet med resultatet, og etter som det høres ut vil de fleste også forsøke seg neste sesong. Enkelte fartøyer leverte fangsten

i Egersund og Kopervik, mens de fleste foretrakk å levere til fabrikk i Ijmuiden, på grunn av kortere distanse fra fiskefeltet. Omsetningen har gått bra.

Islandssild til sildemelindustrien. På grunn av det dårlige vintersildfisket måtte snurperederne søke å finne fram til bedre utnyttelse av de kostbare båter, og spørsmålet om leveranse av islandssild til sildemelindustrien ble reist, og vakte straks stor interesse. Prisen som var antydnet fra industrihold var også gunstig, og det ble søkt om et føringsstilskudd på kr. 5 pr. hl av prisfondet. Dette førte imidlertid ikke fram. Deltakelsen ble derfor atskillig mindre enn antatt. 4—5 fartøyer gikk imidlertid til feltet i begynnelsen av juni. Det var alt da mye sild til stede, og under gunstige værforhold fikk samtlige hurtig full last, som de selv gikk hjem med da føringsbåtene ikke var kommet til feltet. Overfarten gikk bra og resultatet ble at 18 fartøyer etter hvert ble med i dette nye fiske.

Flytting fra utvær. I slutten av kvartalet er innkommet 2 søknader om flytning fra 2 holmer i Gulen til Byrknesøy i samme kommune.

Søknader om trålkonsesjon. En har kun hatt til behandling 2 slike søknader, begge fra Hordaland.

Merkeregisteret. Arbeidet med å holde registeret best mulig å jour har gått sin gang. Det er i kvartalet mottatt 356 innberetninger.

En har dette kvartal hatt 16 reisedager.

3. kvartal 1957.

Brislingfisket. Med den kapasitet brislingflåten nå har blir hovedparten av brislingforekomstene tatt opp de første 2—3 uker etter åpningen av fisket. Det ble derfor bare tatt enkelte spredte til dels bra brislingfangster i juli, og senere i kartalet ble fisket ubetydelig. I motsetning til fjorårets mislige sesong ble brislingfisket i år med ca. 465 000 skjepper litt under et vanlig middelsår.

Feitsild og småsild. I løpet av juli ble det tatt enkelte spredte småfangster, men senere i kvartalet var det helst svært dårlig i dette distrikt. Det hittil oppfiskede kvantum ligger likevel litt høyere enn fjorårets, som imidlertid var særs dårlig.

Islandssildfisket. Som nevnt i foregående rapport var det bra med sild på feltet da en del fartøyer drev fisket på industribasis. De 18 fartøyer fisket vel 64.000 hl, og deltakelsen i dette fisket vil nok øke neste sesong om prisforholdene bare blir tilfredsstillende. Da saltingen kunne ta til den 5. juli var imidlertid fisket sterkt avtakende, og resultatet ble at de 69 snurpere gjennomsnittlig bare fikk

fylt ca. 60 % av de medbrakte tønner. 171 fartøyer utklarerte med drivgarn, heri inkludert fartøyer med 2 turer. Drivgarnsfisket var i begynnelsen smått og ujevnt, unntatt en kort tid på Kjølensbanken, men bedret seg som vanlig utover i august. Silden ble for det meste tatt i området nord og øst av Kap Langenes, til dels 40—60 mil øst av Øst-Island, senere bortimot og nord av Færøyene. Fiskeforsøk ved Jan Mayen ble fort oppgitt på grunn av sildens dårlige kvalitet. Store mengder blekksprut opptrådte på feltet ut i august og førte til dårlige fangster, og dette var nok hovedårsaken til at driverne kom hjem med ca. 36.000 tomtønner. Resultatet for driverne ble likevel stort sett bra med vel 153.000 tønner. Kvaliteten av silden var i år mindre bra, til dels meget dårlig. Det var også ekstraordinært meget småfallen sild i fangstene, og utkastprosenten var meget stor, mange har kastet ut opptil $\frac{2}{3}$ av fangsten, og selv da har størrelsen og kvaliteten ikke blitt så god som ønskelig. Da Islands og Færøyenes saltsildkvantum i år sviktet sterkt, har etterspørselen vært god og markedet lett. Sverige har som vanlig tatt storparten, men russerne har også tatt en del. Selv om prisen for levering til Russland ikke er så høy som den svenskene betaler, så tar russerne sild inntil 7 stk. pr. kg, mens svenskene ikke tar mindre enn 5 stk. pr. kg. Etterat ordningen med ingen vintersildplass uten også islands plass er gjennomført, har det ikke vært noen mannskapsmangel. 2 båter forliste under fisket, men alle folkene ble berget. Oppsynsskipet «Draug» utførte også denne sesong en utmerket hjelpetjeneste for den store flåten.

Trålsildfisket i Nordsjøen. Det dårlige trålsildfiske i fjor virket inn på deltakelsen i år. Det deltok denne sesong bare 33 fartøyer mot 69 i fjor. Silden gikk lagligere for fangst i år, så fangstene ble derfor stort sett bedre enn i fjor. Urolige værforhold, spesielt i siste del av sesongen, var meget hemmende for fisket.

Størjefisket. Deltakelsen i dette fiske har stadig gått tilbake fra ca. 450 fartøyer som leverte fangst i 1953 til 244 i fjor og 218 i år. Annet er heller ikke å vente så usikkert som dette fiske har vist seg å være. Til sesongen i år ble fly for første gang anvendt i letingen etter størje. Fisket begynte utfor Øygarden i midten av juli, og ble drevet under skiftende værforhold og deltakelse til i slutten av oktober. Etter fiskernes uttalelse var det i år mer størje ved kysten enn i fjor, særlig i september, men værforholdene vanskeliggjorde fangsten. Hvis fartøyene har deltatt hele sesongen og det regnes med om lag 50 tonn for å få lønnsom drift, så er det i år bare 10 % av fartøyene som har klart dette kvantum. Resultatet må derfor sies å være svært dårlig. Av kvantumet er i år 84 tonn levert til hermetikk og resten delt omtrent likt på fersk eksport og frysing. Japanerne

fisker nå størje i Atlanterhavet og leverer den direkte til italienske havner, og pristrykket på den norskfangede størje er stigende. Avsetningen og eksporten har likevel godt bra i år, men vi må nok være beredt på sterkere konkurranse fra japaneserne i årene som kommer.

Makrellfisket. Snurpefisket var svært lite i sommer og deltakelsen likeså. I juli og utover i august ble det tatt en del mindre landnotfangster i Ryfylke og Sunnhordland, men fisket var dårligere enn i fjor og kvantumet for lite til å dekke etterspørselen til salting. Sildetrålerne i Nordsjøen har til dels fått gode fangster av mindre makrell som er levert til fryseriene og til salting. I Egersunddistriktet ble det i slutten av sesongen tatt til dels bra fangster på harp. Omsetningen har gått som vanlig.

Pigghåfisket. Fiskerne må lengre og lengre vestover år for år, for å få tilfredsstillende fangster. Værforholdene får nok likevel ta sin del av svikten dette kvartal. Avsetningsforholdene har vært bra.

Kystfisket. Deltakelsen i dette fiske har vært normal, men tilførslene av de forskjellige fiskesorter har vært noe mindre både i Sogn og Fjordane og Rogaland, derimot noe bedre i Hordaland, spesielt av sei og lyr. Avsetningen har vært som vanlig.

I Egersunddistriktet er enkelte fiskere nå begynt å bruke en såkalt dypvannsdorg. De dorger på opptil 60–70 favner med 12–15 makker på dorgen, og sammen med den såkalte harpesnelle oppnår de et til dels meget godt resultat med sine forholdsvis små båter.

Rekefisket. Deltakelsen i rekefisket var god, men også dette fiske har vært hemmet av værforholdene. På grunn av fellesferie ved rekefabrikkene måtte kvotebegrensning innføres for kokte reker med 250 kg pr. båt fra 14. juli fra 28. s. m. ble den forhøyet til 400 kg, og helt opphevet fra 10. august. For rå reker var det ingen kvotebegrensning. Tilførslene var betydelig mindre dette kvartal enn tilsvarende kvartal i fjor. Selv om det enkelte ganger kunne se ut for at forekomstene på de ytre felter minker noe, er vel værforholdene hovedgrunnen til nedgangen. Avsetningen har gått bra, men om lag 140 tonn kokt reke er frosset av A/L Rekeeksport for senere eksport.

Produksjonsanlegg for klippfisk. Det aller vesentligste av fiskefangstene i dette distrikt omsettes som kjent til fersk eller frossen anvendelse. Måløyområdet har imidlertid som kjent etter krigen fått flere godt utbygde produksjonsanlegg for klippfisk med moderne tørkerier, til dels med kjølelagre. Dessuten har en førsteklasses fagfolk. Anleggene er hovedsakelig basert på tilførsel av fisk nordenfra. Interessen for fisket etter rundfisk er imidlertid stigende, spesielt i Sogn og Fjordane, men fangstene blir hovedsakelig levert på Sunnmøre. Produksjonsanleggene har meddelt at de priser som oppnås

hos klippfiskeeksportørene ikke gir grunnlag for å betale den råfiskpris som fiskerne oppnår på Sunnmøre. Anleggene har også vansker med å skaffe den nødvendige driftskapital. Det er beklagelig at denne produksjon går tapt for distriktet, og salgslaget har tatt saken opp for å søke å finne en tilfredsstillende ordning.

Bakkasund Ishus. Takst på Bakkasund Ishus er nå avholdt. Taksten på dette gamle anlegg er satt til kr. 16.000, om lag 1.000 kroner mer enn det kostet for 22 år siden. Det ble den gang ydet ishuslaget en støtte på om lag kr. 12.000. Huset må gjennomgå en betydelig reparasjon før det kan brukes til det påtenkte redskapshus, og medlemmene makter ikke å løse ut statens andel fullt ut, men tilbyr å betale 50 % av den opprinnelige støtte.

Oreigningssak i Måløy. Fra tidligere beretninger vil en omvistet oreigningssak i Måløy, mellom et mekanisk verksted og en privatmann være kjent. Privatmannen hadde fått tillatelse til å oreigne fra verkstedet den leiede grunn under sitt gamle hus, og oreigningen skapte store vansker for verkstedet. Verkstedeieren meddeler nå at saken har vært oppe til doms i herredsretten, hvor den kgl. resolusjon ble underkjent. Saken er av privatmannen anket til lagmannsrett.

Kavl av plastic. I en tidligere beretning er nevnt at et svensk firma ønsket prøvet en ny type kavl av plastic. En har ennå ikke fått noen skriftlig beretning fra prøvefiskeren som forsøkte kavlen under sildefisket, men en er kjent med at forsøket var negativt i hvert fall for settegarnsfiskets vedkommende, idet festet på kavlen ikke tålte påkjeningen.

Stormvarselsstasjonen i Rekefjord. Etter som stasjonen ikke er i bruk har grunneieren anmodet om at stasjonen blir fjernet da leietiden er ute. Saken er ordnet slik at eieren får beholde masten mot å ta den ned, og å sende det brukbare materiell til direktoratets lager for det tilfelle det skulle bli bruk for det ved andre stasjoner.

Flytting fra utvær. Det er bare kommet inn en ny forespørsel om stønad til flytting fra utvær, nemlig fra en ung mann som vil flytte fra Gjessholmen til Alvheim i Herdla. 3 andre saker er under bearbeidelse.

Merkeregisteret. Arbeidet med merkeregisteret har gått som vanlig. Det er i kvartalets løp mottatt 281 innberetninger.

Reisevirksomheten har vært mindre dette kvartal, idet en bare har hatt 12 reisedager. Bl. a. har en foretatt en befaring i forbindelse med søknad om garanti av Arbeidsløysetrygdas utbyggingsfond til utvidelse av et notbøteri og barkeri. Dessuten har en for Vårsildavgiftsfondet foretatt en befaring av fondets to brønnanlegg på Røvær.

4. kvartal 1957.

Brislingfisket tok seg som vanlig opp i begynnelsen av kvartalet, og det ble i oktober og november tatt en del fangster i Sogn og Hardanger, de beste ble tatt i Sogn. På grunn av vintersmaken ble brislingnedleggingen stoppet 7. november.

Feitsild- og småsildfisket. Feitsildfisket var svært lite dette kvartal. Det ble tatt et par småfangster i Førdesfjorden, formodentlig overstått vårsild. Småsildfisket var også dårlig, men det ble tatt noen få småfangster på lyse ved Holsenøy og litt ved Buskøy.

Pigghåfisket. Deltakelsen var god, men fisket var meget hemmet av været, spesielt i desember. Det var bra med hå på feltene ved Shetland, derimot lite på kysten her. Tilførslene var ganske gode både i oktober og november, men i desember var fisket betydelig under middels på grunn av værforholdene. Resultatet for Sogn og Fjordane er likevel om lag som samme kvartal i fjor, ca. 3 mill. kg. Omsetningen har gått bra.

Rekefisket. Deltakelsen har som vanlig vært noe mindre dette kvartal på grunn av de usikre værforhold. Tilførslene i Rogaland har av samme grunn også vært noe ujevne og mindre. Prisene har imidlertid holdt seg bra og omsetningen har gått fint.

Kystfisket. Forekomstene og deltakelsen i dette fisket har vært normal, men værforholdene har vært meget hemmende for fisket. De ilandbrakte kvanta er derfor stort sett litt under kvantumet på samme tid i fjor. Omsetningen har gått tilfredsstillende, men prisene kunne nok vært noe høyere.

Hummerfisket. Høstfisket etter hummer var omtrent som fjorårets i Rogaland, derimot noe mindre i Hordaland, om lag 88 % av fjorårets. I Sogn og Fjordane ble fisket derimot betydelig dårligere, bare 69 % av fjorårets høstfiske, men om dette skyldes det rekordartede fiske i vår er ikke godt å si. Avsetnings- og prisforhold har vært gode i hele distriktet.

Krabbefisket. Deltakelsen i dette fiske har vært som vanlig i høst, men fangstene en del under en middels sesong. Avsetning og prisforhold har vært som i de siste år.

Sildefiske på Egersundsbanken. En hel del svenske sildetrålere har i høstmånedene også i år drevet på Egersundsbanken med til dels svært godt resultat. Fangstene blir hovedsakelig levert fersk direkte i Tyskland til en meget god pris.

Dette er et fiske som også vi burde kunne gjøre noe ut av, for all den tid svenskene får levere i Tyskland burde også vi få samme anledning. Våre fiskere har imidlertid til nå vist liten interesse for dette fiske, idet visstnok bare 4 båter har deltatt og fangstene har

ikke vært særlig bra. Med kraftigere maskin ville nok resultatet vært bedre.

Dansk fiske etter skittfisk. En del danske fiskefartøyer har nå begynt å tråle etter skittfisk på feltene utfor Egersund etter at fangstene i deres egne farvann har minket sterkt. De skal ha tatt full last på meget kort tid, og deltakelsen fra dansk side ventes å øke sterkt. Det må antas at også norske fiskere vil forsøke å ta opp dette fiske når det blir bedre kjent hva danskene driver med. Sildemelfabrikene er som ventende sterkt interessert i tilførsel av dette råstoff.

Fiskeforsøk nylon sildetrål. Forsøk med sildetrål av nylon ble foretatt av et Karmøy-fartøy under Fladensildsesongen i fjor og i år. Statens hadde gitt et mindre tilskudd til innkjøp av trålen. Trålen var ikke impregnert i fjor, og ble klebrig etter bruken og var ikke lettere å dra enn en bomullstrål, tvert imot. De hadde også vansker med å få den til å gå som den skulle. Til sesongen i år ble trålen impregnert, visstnok med et svensk preparat, og trålen var ikke til å kjenne igjen. Bl. a. ble den ikke klebrig og ble atskillig lettere å dra, fiskerne mener ca. ¼ lettere. Etter å ha eksperimentert en del, bl. a. ble antallet kuler nedskåret fra 23 til 19, fikk de den til å gå tilfredsstillende, og merket da at de fikk mer sild enn de andre båtene, spesielt hvis det var lite sild på feltet. De ble overbevist om at nylontrålen er mer fiskelig enn vanlig bomullstrål, men regner med at eventuell reparasjon er mer kostbar.

Ulovlig tråling i Rogaland. Fra politimesteren i Rogaland har en hatt en ny trålersak til uttalelse. 3 ukjente trålere var observert 4 kvartmil syd-vest av Revtangden den 6. februar 1957, og en rekefisker var mistenkt for ulovlig fisketråling. Vedkommende hadde bl. a. levert 300 kg fisk sammen med rekene. En kunne av sakens dokumenter ikke se at vedkommende hadde gjort noe ulovlig.

Ishus i Gulen. Fra en ung fisker på Lille Kvernøy i Gulen har en mottatt forespørsel om muligheten for stønad til bygging av et mindre ishus (16 m²) på Lille Kvernøy. Saken er foreløpig utsatt til etter sildefisket, med tanke på å få startet et ishuslag for bygging av et noe større ishus på et mer sentralt sted i kommunen.

Bakkasund Ishus. Ishuslagets tilbud om innløsning av statens andel i ishuset er godtatt.

Flytting fra utvær. Det er kommet ytterligere en søknad om stønad til flytting til Byrknesøy i Gulen. På forespørsel har en gitt ordføreren i Gulen orientering om stønadsordningen, og så vidt en forstår kan det ventes flere flyttesaker fra denne kommune.

Oreigningssaker. Det er beklagelig at våre bestemmelser om avholdelse av frivillig takst ved salg av eiendom er så utilfredsstillende

at det store apparat som følger med en oreigning skal måtte settes i gang fordi partene ikke kan bli enige om prisspørsmålet. Tidligere har en hatt flere oreigningssaker som utelukkende gjaldt prisspørsmål, og dette kvartal har en hatt en liknende sak igjen, og også denne gang fra Kinn herred i Sogn og Fjordane.

Erstatning for redskapstap. Fra Marinekommando Vestlandet har en hatt til uttalelse en søknad fra en hordalandsfisker om erstatning for redskaps- og fangsttap ved overseiling av liner under marineøvelse i september i godt siktbart vær.

Dumpingsfelt for ammunisjon i Stavangerområdet. Til Marinekommando Sørlandet har en — etter at saken har vært forelagt fylkesfiskerlaget — avgitt uttalelse om et nytt dumpingsfelt for ammunisjon i Nedstrandsfjorden, hvor dybden er ca. 700 meter. Det tidligere nyttede felt på Boknfjorden mellom Bokn og Rennesøy, skal ikke mer benyttes. Hverken fylkesfiskerlaget eller undertegnede hadde noe å bemerke til det nye felt.

TBC-prøving og BCG-vaksinasjon av fiskere. Etter foretatte undersøkelser i distriktet viser det seg at Sosialdepartementets påbud og Helsedirektørens forskrifter om tuberkulinprøving og BCG-vaksinasjon av manntallsførte fiskere ikke er blitt gjennomført i dette distrikt. Vi har imidlertid årlig hatt gjennomlysning ved spesielle diagnosestasjoner foran sildefisket for de fiskere som måtte ønske det, men dette er nok ikke tilstrekkelig.

Merkeregisteret. Arbeidet med merkeregisteret har vært som vanlig. Det er dette kvartal mottatt 366 innberetninger.

Utrustning til sildesesongen 1958. Den dårlige sildesesong i år har ført til mindre investeringer i fartøyer, redskaper og utstyr til kommende sildesesong. Jevnt over er det 50–60 % mindre nyanskaffelser av snurpenøter i høst, derimot omtrent normalt innkjøp av drivgarn, som nok skyldes at en del av hjelperne går over til eller tilbake til drivgarn.

Fiskerne er urolige over den økonomiske utvikling, de stadig stigende priser på redskaper og driftsmidler og den fallende lønnsomhet i fisket. Det beklagelige er at de fleste bare har ubetydelige reserver å falle tilbake på. Sildelaget melder også om stor stigning i transporter på ventet fangst til skipshandlere, redskapsfabrikker, oljeselskaper m. v.

Andre saker. En har hatt til uttalelse en søknad om garanti av Arbeidsløsetrygdas Utbyggingsfond for et lån på kr. 85.000 til utbygging av et trål- og notbøteri i Måløy.

Av søknader om trålkonsesjon har en bare hatt 2 fra Rogaland. En har hatt 29 reisedager.

Beretninger fra fiskeriinspektøren på Skagerakkysten,
L. E. Buvik.

1. kvartal 1957.

Vintersildfiskeriene på Vestlandet. De aller fleste av fiskerne fra Sør- og Østlandet deltok så vel i storsildfisket som i vårsildfisket.

Værsituasjonen i år var som kjent meget hemmende for fisket. Under storsildfisket var jo storm og uvær meget fremherskende, og først ut i sesongen etter vårsildfisket var begynt, bedret værforholdene seg langsomt.

Tross disse forhold ble utbyttet for fiskerne fra dette distrikt slett ikke så helt verst, og en tør vel være så noenlunde godt fornøyd med resultatet — de dårlige værforhold tatt i betraktning.

Brislingfisket med flytetrål. Utover i første halvpart av januar ble det gjort atskillige forsøk på fangst fra trålernes side i ytre Oslofjord, uten at det i det hele tatt oppnåddes nevneverdig utbytte. Man oppga deretter forsøkene som håpløse, og dette fiske må nærmest betegnes som totalt mislykket.

Fjordsildfisket var som de øvrige fiskerier i januar og utover henimot midten av februar atskillig hindret av uvær og falt derfor i denne tid både smått og ujevnt. I mars bedret situasjonen seg betraktelig, og det ble — særlig i Oslofjorden — tatt ganske gode fjordsildfangster. Dette kom meget godt med når en ser hen til det mislykkede brislingfiske.

Reketrålfisket ga også i januar og delvis også utover i februar en ujevn og mindre avkastning, men forholdet bedret seg betydelig i slutten av februar, og i hele mars måned foregikk så vel på Østlandet som på Sørlandet et jevnt og godt reketrålfiske.

De vanlige kyst- og skjærgårdsfiskerier etter torsk, sei, lyr, kolje, flyndre osv., ble som vanlig drevet kontinuerlig i vintermånedene. Stort sett ga disse fiskerier et godt utbytte, særlig i februar og mars, på Skagerakkysten.

Fiskerilovene m. v. Overalt i dette distrikt hvor saken har vært drøftet, slutter fiskerlagene og fiskerorganisasjonene mannjevnt opp i ønsket om å få makrellfisket inn under loven om saltvannsfiskeriene av 17. juni 1955. Det synes således å være et alment ønske om snarest å få nevnte lov også gjort gjeldende for makrellfisket.

Oppsynet i Oslofjorden har assistert de norske fiskere på forskjellig vis når slik assistanse har vært påkalt, og fiskerne i Oslofjorden er meget takknemlige for dette.

Sjøredningstjeneste på Sørlandskysten. I den senere tid har sjøredningstjeneste på Sørlandskysten, det vil si på kyststrekningen Kragerø—Egersund, vært under en omfattende organisering — ikke minst etter henstillinger fra fiskerne i dette distrikt.

Under en sentralledelse i Kristiansand er det blitt samordnet en hurtig og effektiv utnyttelse av alle forhåndenværende hjelpemidler, basert på organisert samvirke mellom redningsselskapet, fiskernes redningslag, kystradiostasjoner, marinen, kystartilleriet, politiet, losvesenet, tollvesenet og havnevesenet samt andre sivile og militære myndigheter og organisasjoner.

I flere tilfelle i den senere tid har det vist seg at denne sjøredningstjeneste har vært meget effektiv og er blitt et stort gode for kystdelen.

Kjøleanlegg m. v. Kristiansand Kjøleanlegg A/S avholdt sin årlige generalforsamling den 11. mars i år. Dette anlegg har hatt et relativt godt driftsår i 1956, og anleggets lagerkapasitet har vært godt utnyttet. Produksjonen av frosne fiskevarer har på grunn av eksportvanskeligheter ligget noe i underkant av et normalårs, hvilket vesentlig skyldes svikt i filetproduksjonen. Isomsetningen ved anlegget har i 1956 vært som i de nærmest foregående år. Årsregnskapet ved dette anlegg viser et rimelig driftsoverskudd.

Fiskerorganisasjonene. De forskjellige fiskerorganisasjoner har holdt diverse styremøter i kvartalets løp.

Skagerakfisk S/L har nå som tidligere anstrengt seg for å komme i godt samarbeid med naboorganisasjonene i øst og vest, og laget har også gjennom forskjellige tiltak gjort anstrengelse for å bedre kvalitet og sortering av fisk og skalldyr. På representantskapsmøte den 28. mars ble det vedtatt å innføre pensjonsordning for lagets funksjonærer i samsvar med det forslag styret hadde fremlagt i sakens anledning.

Andre saker. Det løpende arbeid ved kontoret har foregått som vanlig, og en har også i dette kvartal vært behjelpelig som mekler med å få ordnet erstatninger for overseilte fiskegarn o. l. En har også fungert som mekler i en tvist angående fiskeomsetningen i Tønsberg.

2. kvartal 1957.

Makrellfisket begynte i år noen dager tidligere enn de siste par år — men ikke noe usedvanlig tidlig. Første makrellfangst ble tatt den 13. april, og fisket har i den første del av sesongen hatt et jevnt og bra forløp over hele distriktet.

I den siste uken har makrellfisket vært godt, og det er grunn til å tro at kvantumet pr. 30. juni kommer til å ligge noe over fjorårets kvantum. Prisene vil antakelig komme til å ligge omtrent på samme nivå som i fjor.

Brislingfisket i Oslofjorden har heldigvis etter de par siste mislykkede år slått til. Det synes som om fisket pr. 30. juni i år vil komme til å gi et gjennomsnittsårs totalfangst. Fisket har pågått både i indre og ytre Oslofjord.

Fjordsildfisket fortsatte med forholdsvis jevne fangster utenfor sørlandskysten — i Oslofjorden noe mer ujevnt — men i alt temmelig normalt etter årstiden.

*Reketrål*fisket har pågått kontinuerlig gjennom hele kvartalet, men med noe ujevne fangstresultater i de forskjellige uker. Sett i forhold til at en hel rekke av de fiskere som ellers driver rekefiske i dette kvartal har gått over til makrellfiske, må dog fangstene pr. tråler sies å ha ligget ganske bra an.

De vanlige skjærgårdsfiskerier har i det forløpne kvartal gitt ganske usedvanlig gode fangstresultater for Sørlandet, hvor særlig seifisket har vært meget godt gjennom hele kvartalet. Seikvantumet har til enkelte tider vært såpass stort at en del sei har måttet oppmales til fôrmel ved fabrikkene i Randesund. I Oslofjorden har skjærgårdsfiskeriene gitt normalt utbytte for de forskjellige vanlige fiskearter.

Av tobis er der ilandført fra Nordsjøen ca. 700 hl til oppmaling ved formelsfabrikken i Randesund.

Noen farkoster fra dette distrikt deltok — som vanlig i de senere år — i trålfisket på Finnmarkskysten. Dette fiske ble imidlertid en skuffelse i år, og farkostene vendte hjem til distriktet før fiskets avslutning med et helst magert utbytte.

Skagerakkystens Fiskerifond har i mai holdt styremøte hvor det ble besluttet å utdele følgende bidrag til fiskeriformål:

Fiskerne Bernh. P. Skogsøy og Olav Kåløy, Skogsøy, ble tilstått bidrag på kr. 500 til opparbeidelse av en opphalingslipp for fiskebåter på inntil 30 fot, fiskerne på Landøy i Halse ble likeledes tilstått kr. 500 som bidrag til opparbeidelse av en opphalingslipp for fiskebåter, fiskere i Søgne ved Enok Isaksen, Borøybukten, ble videre tilstått som bidrag til ny vinsj samt diverse reparasjoner av slipp

for fiskebåter kr. 500 og endelig ble Rygge Fiskerlag, Rygge, tilstått som bidrag til oppmudring ved fiskebryggene i Rørвик kr. 4.000.

I alt ble det således i år utdelt av dette fond til fiskeriformål på Skagerakkysten kr. 5.500.

For disse bidrag fra fondet gjelder den regel at dersom det gitte bidrag ikke er anvendt til det forutsatte formål innen to år, går beløpet tilbake til fondet.

Fiskerorganisasjonene. Østlandske Fiskeriselskap holdt sitt representantskapsmøte i Risør i dagene 9. og 10. april d. å., og Oslofjordens Fiskerlag i Fredrikstad i dagene 12. og 13. april d. å.

Disse årsmøtene var — utenom de vanlige kurrante representantskapsaker — vesentlig viet spørsmålet om den ukontrollerte og delvis unødvendige og skadelige import av svensk- og danskfanget makrell — som nå gjør den norske makrellomsetning meget problematisk.

Der hersket på begge møter sterk misnøye med den nåværende situasjon, men fiskerne i dette distrikt håper fremdeles på at våre myndigheter nå vil løse denne sak på en for våre fiskere tilfredsstillende måte, idet makrellfiskets lønnsomhet er av avgjørende betydning for de sydnorske fiskerier.

Langesundsdistriktets Fiskerlag og Fiskernes Salgslag i Langesund feiret den 13. april i år i fellesskap henholdsvis 50-års- og 10-års jubileum i Langesund.

Andre saker. Det som særlig har preget arbeidsforholdene i det forløpne kvartal er behandlingen av de mange saker som skyldes overseilinger av makrelldrivgarn ved Sørlandskysten. I alt er der i inneværende kvartal behandlet 22 slike saker hvor erstatningskrav er fremmet fra fiskernes side, og en har her som vanlig stått som meklende mellominstans mellom de skadelidte og skadeforvolderne. Disse saker har ennå ikke funnet sin endelige løsning, men en har grunn til å tro at samtlige saker gjennom mekling vil kunne føre til forlik.

3. kvartal 1957.

Værforholdene i distriktet har i det forløpne kvartal artet seg temmelig normalt, det vil si at en stort sett har hatt forholdsvis bra vær, men enkelte av høststormene har jo gjort forskjellige avbrekk i driften, dog ikke utover det vanlige.

Makrellfisket. På innenlandsmarkedet har omsetningen artet seg som i de nærmest foregående år. Det omsatte makrellkvantum på innenlandsmarkedet ligger praktisk talt på samme høyde som i fjor. Salget av makrell på dette marked har imidlertid vært sjenert av

makrellimporten fra våre naboland i en slik utstrekning at dette spørsmål fortsatt må vies all mulig oppmerksomhet.

Mens det i fjor ved utgangen av september var blitt anvendt 2½ mill. kg makrell til frysing, er det i år til samme tidspunkt bare frosset og solgt snaue 1 mill. kg. Dette har forskjellige årsaker. Først og fremst er årsaken at Norges Makrellag i år har skipet ca. 1 mill. kg fersk iset makrell til Øst-Tyskland, hvor det tidligere bare har vært skipet frossen makrell.

Nedgangen for øvrig i frossenmakrell-kvantumet skyldes dels mindre fiske og dels det forhold at markedet for frossen makrell i år har vært bedre forsynt på grunn av stort trålmakrellfiske i Nordsjøen, i hvilket fiske forskjellige lands fiskere har deltatt. Endelig tør nevnes at det i år også har vært frembudt på markedet forholdsvis store kvanta makrell fra Portugal til lave priser.

Hele Norges Makrellags frossenmakrell-kvantum er dog blitt solgt til litt høyere priser enn i fjor. I forbindelse hermed tør nevnes at Norges Makrellag i år for første gang har hatt salg av frossen makrell til Romania, ca. 400 tonn.

Sammenlikner en tallene for eksporten av fersk iset makrell — nemlig i år 1.350.000 kg mot i fjor ca. 350.000 kg — blir dette forhold forklart ved det som er anført ovenfor angående eksporten til Øst-Tyskland.

For så vidt angår makrellproduksjonen ligger denne i år på samme høyde som i fjor, nemlig ca. 480.000 kg. Ca. 300.000 kg dypfrossen makrellfilet i protangelé er eksportert til U. S. A., og utsiktene for fremtiden synes å love bra på dette marked.

På grunn av forsøk med makrellfilet av fjorårets produksjon siste vinter, er det i år produsert også en del makrellfilet av fet høstkvalitet til røking og salg på innenlandsmarkedene og også med sikte på eventuell eksport. Denne vare har hittil slått godt an og gir også håp for fremtiden.

Til hermetikk er anvendt et betydelig mindre kvantum i år enn i fjor. Dette skyldes delvis at hermetikkfabrikkene i år i motsetning til i fjor har vært meget opptatt med nedlegging av brisling under makrellsesongen. Det skyldes også delvis mindre etterspørsel i år etter hermetisk makrell-vare på grunn av det usedvanlig store makrellfiske i år i andre land — som foran anført.

Salg av saltet splittmakrell og makrellfilet til U. S. A. har vært bedre i år enn de nærmest foregående år. Makrellaget har selv saltet og eksportert ca. 800 tønner, og et liknende parti er produsert og eksportert til U. S. A. av forskjellige private firmaer.

Økingen i etterspørselen etter salt makrell i U. S. A. skyldes antakelig mindre tilførsler fra andre eksportland.

Til fôrmel er medgått et kvantum av liknende størrelse som i fjor. Av annet råstoff til Norges Makrellags fôrmelsfabrikk i Randesund er videre anvendt ca. 13.000 hl makrell- og fiskeavfall fra filet-fabrikkene.

Brislingfisket i Oslofjorden syntes nokså lovende i foregående kvartal. Imidlertid tok dette fiske en brå slutt.

I det forløpne kvartal har dessverre høstbrislingfisket nær sagt vært det dårligste i manns minne i Oslofjorden.

På grunn av de feilslagne brislingfiskeriene i Oslofjorden i de senere år var imidlertid deltakelsen liten. Det var praktisk talt bare de i Oslofjorden hjemmehørende brislinglag som deltok. Dette har igjen bevirket at resultatene for hvert enkelt lag — brislingsesongen sett i sin helhet — tør karakteriseres som noenlunde bra.

Sildetrålfisket i Skagerak var en del værhindret gjennom sesongen. Imidlertid ser det ut til at interessen for dette fiske tiltar, og jeg tør anslå deltakelsen i det forløpne kvartal til ca. 40 farkoster, hvorav ca. 30 fra dette distrikt og ca. 10 fra Vestlandsfylkene.

Den sild som det her er tale om, den såkalte halvsild som det går ca. 18—19 av på kiloen, har vært levert til fôrmelsfabrikken i Randesund, som ligger meget beleilig til for dette fiske, og som kan bety meget for en videre utvikling av fisket. Denne silden er etter den alminnelige oppfatning neppe særlig brukbar til annen anvendelse enn fôrmelsproduksjon. I alt er det i løpet av denne høstsesong levert 23.000 hl av denne silden til fôrmelsfabrikken i Randesund.

Fjordsildfisket ga gode resultater på Sørlandet i juli og august. I Oslofjorden var dette fiske mindre bra i disse to måneder, men slo meget godt til i september. Resultatet for Sørlandskysten var normalt etter årstiden, i Oslofjorden ligger det oppfiskede kvantum over det normale.

Prisene har ligget bra an, og avsetningen har gått upåklagelig.

Torskefisket i Nordsjøen ga jevne og pene fangster for de få båter som deltok i dette fiske i kvartalets løp.

Fisken ble som vanlig produsert til klippfisk ved klippfisk-tørkeriene på Lindesnes.

Reketrålfisket har gitt jevnt gode fangstresultater gjennom hele kvartalet over hele distriktet. Fangstene må anses å ligge helt normalt an etter årstiden, og avsetningsforholdene og prisene må karakteriseres som meget tilfredsstillende. Prisene ligger bedre an i år enn i samme tidsrom i fjor.

Ålefisket har vært usedvanlig godt på hele kysten i dette distrikt. Fangstkvantumet av ål ligger betydelig over det normale, og det bemerkelsesverdige er at prisene på ålen også ligger høyere enn i de senere år. Skagerakfisk S/L har gjennom hele sesongen solgt ålen til en fast pris av kr. 3,85 pr. kg til fisker, og sesongen sett under ett ligger prisene 40 øre pr. kg høyere enn i fjor. I Oslofjorden er det til dels oppnådd ennå høyere pris til fisker enn kr. 3,85 pr. kg, og resultatet av ålefisket i år må karakteriseres som usedvanlig godt så vel i fangstmessig som i prismessig henseende.

Hummerfisket som tok sin begynnelse den 16. september i Aust-Agder, Telemark, Vestfold og Akershus fylke, har derimot gitt et ganske usedvanlig dårlig resultat. Det oppfiskede kvantum hummer ligger neppe i disse fylker høyere enn mellom 50 og 60 % av et normalårs fiske.

Årsakene til dette angis delvis å være ugunstige forhold i sjøen med sterk strøm og urolig sjø, og dels er anført at skallskiftet i år kan ha hatt en viss betydning, idet dette antas å ha kommet senere enn vanlig.

Hummerfiskerne mener på det nåværende tidspunkt at det er muligheter for at dette fiske kan ta seg noe opp og derved rette opp resultatet i den nærmeste tid fremover.

Avsetningsforholdene for hummer har ligget bra an, og prisene må også kunne karakteriseres som meget tilfredsstillende.

De vanlige kyst- og skjærgårdsfiskerier etter torsk, sei, lyr, hyse, hvitting, flyndre osv., har også i dette kvartal gitt meget gode resultater, så vel fangstmessig som prismessig sett, over hele distriktet.

I slutten av august måned ble Skagerakfisk S/L's nyoppførte fileteringsanlegg i Grimstad tatt i bruk, og det har ved dette anlegg vært skåret en del sei i løpet av september måned.

Skagerakfisk S/L og Rogaland Fiskesalgslag som jo i lengre tid har hatt et godt samarbeid i reke- og hummeromsetningen, har nå utvidet dette samarbeid til også å gjelde fileteringsanleggene i Grimstad og Stavanger er blitt tatt i bruk.

Prøveproduksjonen av dypfrossen filet av torsk, sei, lyr og hyse har gitt gode resultater, og det vil nå bli et produksjons- og salgssamarbeid mellom de to lag som også skal benytte samme pakning for de frosne fileter.

Av størje er det blitt fanget en del så vel i Oslofjorden som utenfor Sørlandskysten i september, dog ikke større kvanta enn vanlig. Håbrandfisket har helst vært smått. Laks- og sjøørretfisket har gitt omtrent de samme resultater som i samme tidsrom i fjor. Sjø-

ørretprisen har vært som i fjor, men prisen på laks har ligget et par kroner lavere i år.

Fiskerilovene m. v. I og med at en ved lov av 5. april i år har fått gjort loven av 17. juni 1955 gjeldende også for makrellfisket, er samtlige saltvannsfiskerier i dette distrikt blitt undergitt regulerende bestemmelser for utøvelsen av fisket. Dette forhold må utvilsomt sees som et stort gode, og det synes å herske samstemmighet herom i distriktet.

Det er som kjent særlig et punkt i denne loven som kolliderer med sedvanerettsreglene i dette distrikt under makrellfisket. Jeg sikter her til forkastrettprinsippet.

Jeg vil sterkt anbefale at lovens § 4 punkt 2, så langt råd er, utnyttes til å verne om de sedvanerettsregler en har i distriktet for derved å avbøte forvirring, fangsttap, tvistigheter og uro på fangstfeltene som det etter alt å dømme vil oppstå dersom en ikke får vernet om de århundre gamle sedvanerettsregler det her gjelder.

Når det gjelder bestemmelser m. v. som angår registreringen av fiskefarkoster, tør jeg også anføre at en må være meget varsom med slike bestemmelser. Praksis viser at en stort sett allerede i dag har for mange detaljbestemmelser og bestemmelser av mer formalistisk art når det gjelder selve registreringsarbeidets utførelse.

Andre saker. Også i dette kvartal har atskillig av arbeidstiden gått med til fortsatt behandling av erstatningssaker angående overseilinger av makrelldrivgarn. I tillegg hertil har en arbeidet med nye slike saker.

I juli måned oppsto det ute i Skagerak redskapstap for en norsk rekestrålfisker som fikk sin trål overseilt av en dansk rekestrålfisker.

Fiskeriinspektøren og fiskerikontrollen i Skagen tok på seg forliksmekling i denne saken, og det lyktes også med forenede krefter å få saken minnelig bilagt i august måned.

Det forløpne kvartal har vært en stille periode for så vidt angår møter i fiskerorganisasjonene. I de økonomiske organisasjoner har omsetningen gått greitt og knirkefritt uten uoverensstemmelser mellom de forskjellige parter. De saker som har vært behandlet i distriktets faglag, har vesentlig vært av indre organisasjonsmessig art.

4. kvartal 1957.

Makrellfisket. Gjennomsnittsprisen på makrell til fisker ble i 1957 62,7 øre pr. kg mot i 1956 60,5 øre pr. kg. Netto-utbetalingsbeløpet til fisker ble i år ca. 7 mill. kroner.

I sitt sluttresymé på Norges Makrellags representantskapsmøte den 10. desember anførte representantskapets ordfører for så vidt årets makrellfiske angår at med de store driftsutgifter og avgifter fiskerne i dag har, er det bare de mest heldige makrellfiskere som har kunnet oppnå en etter forholdene rimelig lønnsomhet av årets fiske. Han presiserte derfor til slutt at det er av den største viktighet at forholdene nå blir lagt til rette for en høyere prisavregning til fiskerne.

Brislingfisket ble også utover i årets siste måneder helt ubetydelig i Oslofjorden, og brislingfisket der må i år karakteriseres som mislykket.

Fjordsildfisket ga gjennom hele kvartalets forløp et normalt utbytte etter årstiden, og de priser som er oppnådd for fjordsilden, tør karakteriseres som tilfredsstillende.

Hummerfisket rettet seg noe opp hva fangstkvantumet angår. Men det ligger i sin helhet under et normalårs fiske. De oppnådde priser for hummeren har imidlertid vært ganske gode, slik at verdiutbyttet ikke blir så helt verst.

Reketrålfisket har nå og da i kvartalets løp vært hemmet av storm, men for øvrig har fangstene — når dette fiske har kunnet drives — vært jevnt gode. Prisene på reker har stort sett ligget over det normale i det forløpne kvartal.

De vanlige kyst- og skjærgårdsfiskerier etter torsk, sei, lyr, kolje, hvitting, flyndre osv., ga jevne og gode fangstresultater i hele distriktet, og fiskeprisene har ligget normalt an. Noe nevneverdig størjefiske har ikke forekommet, og heller ikke noen nevneverdig fangst av håbrand.

I inneværende kvartal har Skagerakfisk S/L i noen tid drevet prøver med biltransport av levende fisk langs kysten og i forsyningsstedene med en tankbil som er anskaffet fra Danmark. Det kan i denne bil transporteres 2 tonn levende fisk, og resultatet av denne transport har både teknisk og økonomisk vist seg å være tilfredsstillende. Økonomisk er f. eks. denne biltransport vesentlig billigere enn kvasetransport, og fisken blir raskere distribuert til de forskjellige omsetningssentra. Dersom resultatene i noen tid fremover skulle vise seg like gunstige som hittil, er det Skagerakfisk S/L's mening å anskaffe ennå en slik bil, slik at man med to sådanne biler kan betjene så godt som hele lagets forbrukerdistrikt for så vidt angår levende fisk.

Ved Skagerakfisk S/L's fileteringsanlegg m. v. i Grimstad har det vært produsert atskillig frossen fiskefilet, og i konserveravdelingen ved samme anlegg har det i kvartalets løp vært hermetisert en del reker.

Lover vedkommende fiskeriene m. v. I kvartalets løp har interessen i dette distrikt bl. a. vært rettet mot Navigasjonskontorets utkast til ny navigasjonslov.

I dette utkast er det bl. a. for å oppnå kystskippersertifikat av 2. klasse stillet krav om at vedkommende må ha gjort dekkstjeneste i minst 12 måneder på fartøy på minst 25 tonn for å oppnå sådant sertifikat.

Dersom dette krav blir fastsatt i loven, vil det i realiteten si at en avskjærer de muligheter fiskerne hittil har hatt for å få ervervet seg den meget nødvendige minimums navigasjonsutdannelse som skal til for å føre sine fartøyer på en ansvarlig måte. Etter alt å dømme vil det være uhyre vanskelig å få samlet det minimumsantall elever som skal til for å få satt i gang navigasjonskurser i dette distrikt.

Jeg mener det er fullt forsvarlig å holde på at kravet til dekkstjeneste for kystskippersertifikat av 2. klasse blir innskrenket til kun å omfatte tjeneste på dekket fartøy. Subsidiært at kravet om minimumsstørrelsen for dekket fartøy på hvilken dekkstjeneste berettiger til å gå opp til kystskippereksamen med rett til 2. klasses kystskippersertifikat, under ingen omstendigheter settes høyere enn til 15 tonn.

Oppsyn m. v. Etter de undersøkelser som er foretatt i distriktet angående behovet for fiskerioppsyn, er det inntil videre i dette distrikt ikke behov for annet statsoppsyn enn det fiskerioppsyn en har i ytre Oslofjord basert på «Instruks for ekstraordinært oppsyn i ytre Oslofjord under utlendingers fiskerier», fastsatt av Fiskeridepartementet den 30. januar 1956.

Etter mottatt melding er dette oppsyn for inneværende sesong allerede etablert i ytre Oslofjord, hvor den tidligere anvendte M/K .Rafi» har vært i sving som oppsynsfartøy siden 1. desember, og forutsetningen er at dette oppsyn skal holdes i sving i hvert fall ut februar måned.

Det har fra Oslofjordens Fiskerlags side vært antydning ønskeligheten av en forlengelse av sesongen til utover i juni måned.

Dumpingfelter for ammunisjon. I samarbeid med Marinekommando Sørlandet har fiskeriinspektøren anbefalt et dumpingsfelt ved Lista.

Min anbefaling er gitt i samråd med distriktets fiskere.

Erstatninger for overseilinger av makrelldrivgarn m. v. Som jeg i tidligere beretninger har omtalt, har en arbeidet atskillig med en

rekke saker vedkommende erstatninger for overseilte makrelldrivgarn under årets makrellsesong.

Gjennom skrivelse av 14. oktober 1957 mottok jeg den gledelige melding fra Marinekommando Sørlandet at marinen bl. a. gikk med på en minnelig ordning av disse saker for så vidt de 21 makrelldrivgarnsskøyter som under NATO-øvelsene i mai i fjor ble tilføyet garnskader som følge av at motortorpedobåter gikk over drivgarnslenkene på fangstfeltene utenfor Kristiansand. I kvartalets forløp har i alt 21 skøyter som fikk ødelagt fra 1 til 8 garn pr. skøyte, tilsammen 60 garn, fått erstattet disse med ca. kr. 12.000 tilsammen.

